

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗ ДОХОДІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ**

Студента 2 курсу, 3м
групи,
спеціальності 071 —
«Облік і оподаткування»
спеціалізації «Облік і
оподаткування»

Сунко Оксани
Миколаївни

Науковий керівник
д.е.н., доцент

Головіна Дар'я
Вікторівна

Гарант освітньої
програми
д.е.н., професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ.....	7
1.1. Економічна сутність та класифікація доходів операційної діяльності.....	7
1.2. Економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з питань обліку, оподаткування та аналізу доходів операційної діяльності.....	25
1.3. Організаційно-економічна характеристика підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК».....	36
Висновок за розділом 1.....	41
РОЗДІЛ 2 УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ.....	45
2.1. Фінансовий облік доходів операційної діяльності підприємства.....	45
2.2. Узагальнення інформації про доходи операційної діяльності у фінансовій та податковій звітності підприємства.....	60
2.3. Облік доходів операційної діяльності в системі прийняття управлінських рішень підприємства.....	63
Висновок за розділом 2.....	70
РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА СИСТЕМИ АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	74
3.1. Система економічних показників, прийоми та методи аналізу доходів підприємства.....	74
3.2. Апробація методики загального аналізу доходів від операційної діяльності.....	81
Висновок за розділом 3.....	88
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	98
ДОДАТКИ.....	108

ВСТУП

Актуальність дослідження. У сучасних економічних умовах важливим аспектом ефективної діяльності підприємств є необхідність системного удосконалення облікового забезпечення системи управління про отримані доходи, що є важливою складовою для прийняття рішень, які в подальшому впливають на їх фінансові результати.

Доходи від операційної діяльності підприємств України зросли з 4355418,2 млн. грн. в 2013 році до 6707486,8 млн. грн. в 2016 році. За 9 місяців 2017 року доходи від операційної діяльності підприємств України склали 4071802,0 млн. грн., в тому числі підприємств торгівлі -1495113,7 млн. грн. Динаміка доходів від операційної діяльності підприємств України за видами економічної діяльності за 2013-2017 рр. показана в додатку А [60].

Для забезпечення процесу формування результатів діяльності суб'єктів господарювання в сучасних умовах зростає роль обліку, оподаткування та аналізу доходів і результатів операційної діяльності підприємств як джерела необхідних даних.

Саме тому дослідження шляхів удосконалення організаційних та методичних аспектів обліку, оподаткування та аналізу доходів операційної діяльності підприємств є актуальною темою.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню проблем організації і методології обліку та аналізу доходів операційної діяльності підприємства значну увагу приділили у своїх працях відомі вітчизняні вчені: С.В. Бардаш, М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, Л.В. Гуцаленко, М.Я. Дем'яненко, В.П. Завгородній, Г.Г. Кірейцев, М.В. Кужельний, Л.П. Кулаковська, Є.В. Мних, Л.В. Нападовська, М.С. Пушкар, В.В. Сопко, Л.К. Сук, Н.М. Ткаченко, І.Д. Фаріон, Б.Ф. Усач, Р.Л. Хом'як, В.Г. Швець, М.Г. Чумаченко та інші. Активно займалися вирішенням зазначених проблем зарубіжні вчені: Х. Андерсен, А. Бабо, П.С. Безруких, Л.А. Бернстайн,

Р. Брейлі, Ван Бреда, К. Друрі, Б. Нидлз, В.Ф. Палій, Я.В. Соколов, Е.С. Хендріксен, А.Д. Шеремет та інші.

Проте, досі існує вичерпний перелік проблемних питань, що потребують подальших наукових досліджень та практичного вдосконалення. Додаткових досліджень потребують такі проблеми, як: дискусії у трактуванні економічної сутності поняття «дохід»; визнання та оцінка доходу від операційної діяльності підприємства в умовах впровадження МСФЗ; удосконалення методики фінансового обліку з огляду на необхідність трансформації даних бухгалтерського обліку згідно з вимогами МСФЗ; необхідність ефективного управління доходами, розробка ефективної системи управлінського обліку на підприємстві, адаптація сучасних автоматизованих систем фінансового обліку на підприємстві. Отже, враховуючи існуючі проблеми, можна константувати актуальність даної теми дослідження.

Основною науковою гіпотезою є припущення, що удосконаленням системи організаційних та методичних аспектів обліку, оподаткування та аналізу доходів операційної діяльності підприємств роздрібної торгівлі дозволить отримати інформацію, яка забезпечить більш повну базу для прийняття управлінських рішень.

Метою дослідження є поглиблення теоретико-методичних засад обліку, оподаткування та аналізу доходів операційної діяльності підприємства роздрібної торгівлі та розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення.

Визначена мета обумовила вирішення наступних **завдань**:

- уточнити економічну сутність та класифікацію доходів операційної діяльності;
- здійснити економічно-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з питань обліку, оподаткування та аналізу доходів операційної діяльності;

- дослідити організаційно-економічну характеристику базового підприємства;
- розглянути фінансовий облік доходів операційної діяльності;
- розкрити узагальнення інформації про доходи операційної діяльності у фінансовій та податковій звітності;
- розглянути облік доходів операційної діяльності в системі прийняття управлінських рішень;
- обґрунтувати шляхи удосконалення організації обліку доходів в умовах використання інформаційних технологій;
- охарактеризувати систему економічних показників, прийоми та методи аналізу доходів підприємства;
- розкрити методiku економічного аналізу доходів;
- розкрити методiku факторного аналізу доходів.

Об'єктом дослідження є процес обліку, оподаткування та аналізу доходів операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК». Аналіз показників фінансово-господарської діяльності підприємства за 2013-2017 рр. та пояснювальна записка до них наведені в Додатку Б.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних та практичних аспектів обліку, оподаткування та аналізу доходів операційної діяльності підприємства роздрібної торгівлі.

Методи дослідження. Методологічною основою наукової роботи є сукупність методів і прийомів, які використовувалися в процесі дослідження, а саме методи: теоретичного узагальнення – для розкриття сутності і змісту доходу як економічної категорії та для визначення загальних положень та тенденцій розвитку обліку та аналізу доходів від операційної діяльності; порівняння – для розмежування понять та критичного аналізу різних поглядів науковців на досліджувані проблеми, а також для зіставлення відповідних положень національних П(С)БО та МСФЗ; аналізу – для дослідження факторного впливу показників доходів від операційної діяльності на загальний фінансовий результат, а також для аналітичних висновків за

результатами обліку та аналізу доходу як складової частини системи управління на підприємстві; синтезу – у формуванні підходів щодо обліку доходів від операційної діяльності в системі управління господарюючих суб'єктів; індукції – для формування конкретного судження про стан обліку та аналізу доходів від операційної діяльності при дослідженні теоретичних та методологічних положень; дедукції – при дослідженні загальних правил і принципів відображення доходів від операційної діяльності у системі обліку, оподаткування та аналізу підприємства.

Інформаційною базою наукового дослідження є законодавчі та нормативні документи щодо обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності, праці вітчизняних і закордонних вчених, періодичні видання, матеріали науково-практичних конференцій та семінарів, офіційні Інтернет-сайти Державного комітету статистики України, Міністерства фінансів України, первинна документація, реєстри обліку та звітність ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК».

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці та обґрунтуванні конкретних пропозицій щодо удосконалення існуючої системи обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності з використанням сучасних інформаційних систем і технологій в управлінні підприємством.

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Основні наукові положення дослідження висвітлено у статті «Організація обліку доходів від операційної діяльності», опублікованій у Збірнику наукових статей студентів КНТЕУ. Результати дослідження прийнято до впровадження в господарську діяльність ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК», що підтверджено наданою довідкою.

Структура і обсяг роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел і додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ

ДОХОДІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

1.1. Економічна сутність та класифікація доходів операційної діяльності

Дохід посідає одне з головних місць у загальній системі вартісних інструментів ринкової економіки. Він забезпечує стабільність діяльності підприємства, гарантує певну його фінансову незалежність.

Формування інформаційної бази щодо доходів підприємства є одним з актуальних питань теоретичного та практичного характеру. Однак, в сучасній науковій літературі існують різні думки щодо трактування сутності доходів, що зумовлює виникнення суперечностей та неоднозначності у висвітленні цієї економічної категорії. Це спонукає до дослідження економічної сутності поняття «доходи» як одного з основних показників діяльності та пояснює важливість їх класифікації з урахуванням особливостей роботи підприємства.

Економісти різних часів досліджували економічну категорію «доходи», вивчали джерела їх виникнення та шляхи збільшення. Ця категорія була предметом широких дискусій серед представників різних економічних шкіл і течій. Тлумачення ними економічної сутності поняття «доходи» наведено в табл. 1.1.

Меркантилісти багатство країни ототожнювали із золотом і сріблом, які отримувались у результаті здійснення зовнішньої торгівлі. Російський меркантиліст Ф. Прокопович вважав, що «... досягти високого рівня добробуту країни можливо лише за умови безперервного розвитку промисловості, сільського господарства, торгівлі, засобів і шляхів сполучення» [16].

Таблиця 1.1

Тлумачення економічної сутності категорії доходу представниками
різних економічних шкіл і течій [16]

Економічні школи і течії 1	Визнання 2
Економічна теорія меркантилізму (У. Стаффорд, Т. Мен, Ж. Боден, А. Монкретьєн, Ф. Прокіпович)	«... представники меркантилізму вважали джерелом доходу країни зовнішню торгівлю, а оскільки матеріал для експорту постачаються ремеслами, то процвітання ремесла є умовою багатства країни. Так, обґрунтовуючи значення промислового виробництва, Томас Мен висловлював думку про те, що виробництво готових виробів приносить більше доходу, ніж видобуток тієї або іншої сировини».
Економічна теорія фізіократів Ф.Кене, П.С. Дюпон де Немур, В.Р. Мірабо)	основоположник цієї економічної школи Франсуа Кене у теорії вартості фізіократів бачив «... джерело доходу в дії матеріальних чинників природи – землі й води. Продуктивною була праця селян, що створювала чистий продукт».
Маржиналістська економічна теорія (Е. Бем-Баверк, Л. Вальрас, У.Джевонс, В. Парето, І. Фішер, Дж. Хікс)	«... ця економічна теорія досліджувала проблему формування доходу не з боку пропозиції, через витрати, як це робила класична школа, а з боку попиту, через ставлення людини до речі, що виявляється у сфері особистого споживання й обміну. Вихідним було положення про те, що на дохід впливають не тільки особисті інтереси виробника, а й інтереси споживачів товарів і послуг».
Класична економічна теорія (У. Петті, А. Сміт, Ж.Б. Сей, Дж.Міль, Д.Рікардо)	«... джерело вигоди виявлялося не тільки на стадії виробництва продукції у формі скорочення витрат, а й у процесі обміну товарами у формі збільшення обсягу продажів. Звідси випливало, що будь-яка суспільно корисна праця могла сприяти зростанню доходу». А. Сміт висловлював такі думки щодо джерел доходів: "Заробітна плата, прибуток і земельна рента є трьома первісними джерелами будь-якого доходу, так само як і будь-якої мінової вартості. Усякий інший дохід в остаточному підсумку одержують з одного або іншого із цих джерел".
Неокласична маржиналістська	основний акцент економіст М. Блауг робить власне на теорії доходів з позиції макроекономіки, розвитку продуктивних сил і теорія виробничих відносин, не визнаючи теорію зарплати, прибутку, ренти й відсотка основою цього питання.
Кейнсіанська економічна теорія (Дж. М. Кейнс)	«... кейнсіанська концепція розглядала як додаткове джерело доходу мотиви поведінки індивідів: "виникнення й рух доходу... можуть бути пов'язані з поведінкою людей". Джон Мейнард Кейнс стверджував, що економічна система має потребу в державному регулюванні».
Неокласична економічна теорія (Дж. Кларк, А. Пігу, Ф. Хайек, Г. Хаберлер)	Джон Бейтс Кларк дав пояснення створенню доходів. Вчений неокласик сформулював закон природного порядку: "Кожному фактору – певна частка в продукті й кожному – відповідна винагорода – ось природний закон розподілу".

Продовження табл.1.1

1	2
<p>Марксистська економічна теорія (К. Маркс, Е. Бернштейн, Р. Гільфердінг, К. Каутський, В. Ленін)</p>	<p>Марксистський підхід до формування доходів ґрунтується на теорії трудової доданої вартості. Відповідно до теорії К. Маркса «... джерелом доходу є праця. У створенні нової вартості бере участь тільки один фактор – робітник, власник робочої сили. Інші види доходів є лише результатом неоплаченої праці робітників. Справедливість розподілу доходів, за К. Марксом, полягає у тому, що доходи учасників трудової діяльності формуються відповідно до суспільно необхідних витрат праці на виробництво товарів. Вимірювання частки кожного працівника здійснюється працею, що забезпечує рівність у розподілі трудових доходів».</p>

Відомий світовий класик політичної економії англійський економіст Дж. Р. Хікс зазначав, що «... багато вчених викликали один в одного (та й у самих себе) певне замішання, приймаючи різні визначення доходу, що були досить суперечливими та не цілком задовільними» [16, с. 174]. Розбіжність у тлумаченні сутності доходу автором пояснюється широкою сферою його застосування на макро- і мікрорівнях (національний дохід, дохід держави, дохід підприємства, дохід сім'ї тощо).

Деяко новаторським з точки зору дослідження доходів вважається вчення Дж. М. Кейнса (1883-1946 рр.). Доходи, на думку Д. Кейнса, складаються «... із споживання та заощадження. Споживання збільшується зі зростанням доходів, але лише до певної межі. Далі частина доходів перетворюється у заощадження, що зростають швидшими темпами, аніж споживання» [16, с. 175].

Дж.-Б. Кларк (1847-1938 рр.), засновник американської школи маржиналізму вважав, що «... увесь дохід суспільства розкладається на різні види доходу: заробітну плату, процент і прибуток, що отримуються відповідно за виконання роботи, за надання капіталу і за координування заробітної плати і процента. Дохід підприємця дорівнює різниці між величиною створеного продукту і тією частиною, яка становить фонд заробітної плати. Якщо заробітна плата визначається граничною продуктивністю праці, то дохід підприємця – граничною продуктивністю капіталу» [16, с. 181].

Дж.-Б. Кларк також вважав, що «процент – це дохід, який систематично створюється завдяки наявності капіталу. Прибуток – результат підприємницької функції власника капіталу, який з’являється тоді, коли підприємець виступає як новатор, впроваджує нові вдосконалення та комбінації виробництва» [16, с. 181].

К. Маркс у своїх працях також приділяв значну увагу доходам та джерелам їх утворення (рис. 1.1).

Рис. 1.1 Доходи та джерела їх утворення за К. Марксом

Джерело: розроблено автором на основі [16]

Новий підхід до дослідження змісту доходів застосував К. Маркс, всебічно обґрунтувавши прибуток через теорію доданої вартості. Він досліджував проблеми розрізнення доданої вартості і прибутку, утворення загальної норми прибутку і т. д. [16, с. 183].

Основне джерело утворення доходу К. Маркс вбачав у капіталі під яким він розумів «... сукупність певних виробничих відносин з приводу привласнення засобів виробництва і результату праці; земля – земельна рента; праця – заробітна плата. Тільки разом це все може приносити дохід. А розвиток капіталізму призведе до зменшення значення ренти як джерела доходу, і залишаться два великих джерела його утворення – прибуток і заробітна плата» [16, с.183]. Тому, враховуючи економічну ситуацію

сьогодення, формулу, запропоновану К. Марксом, можна вважати актуальною.

У сучасній економічній літературі науковці також поняття категорії «доходи» трактують по-різному. Умовно їх погляди можна розділити на дві категорії:

- 1) науковці, які ототожнюють дохід із виручкою від реалізації продукції;
- 2) автори, які визнають дохід ґрунтовою категорією та зазначають про його вплив на визначення результату діяльності суб'єкта господарювання і величину власного капіталу.

Підходи науковців щодо визначення категорії «доходи» наведено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Підходи науковців щодо визначення категорії «доходи»

Автор	Визначення
Башнянин Г.І., Іфтемічук В.С. [3, с. 149]	«...це: 1) виручка від реалізації продукції за вирахуванням матеріальних і прирівняних до них витрат; 2) потік грошових та інших надходжень за одиницю часу»
Вознюк Г., Загородній А. [26, с. 363]	«... це різниця між виторгом з реалізації продукції, товарів та послуг і вартістю матеріальних витрат на виробництво і збут цієї продукції. Доля матеріальних витрат у визначенні доходу зараховується вартість використаних в процесі виробництва матеріалів, виробів, конструкцій, палива та енергії, а також амортизаційних нарахувань, кошти на соціальне страхування та ін.. виплати. Доходи від прибутку відрізняються на суму заробітної плати працівників: дохід дорівнює сумі прибутку і заробітної плати; грошові або матеріальні цінності, отримані від виробничої, посередницької та іншої діяльності»
Грузінов В.П. [25, с. 340]	«... дохід підприємства складається з виручки від реалізації продукції, основних засобів й іншого майна підприємства, а також доходів від позареалізаційних операцій»
Камінська Т.Г. [30]	«... доходами організації визнаються збільшення економічних вигод протягом звітного періоду внаслідок надходження активів і / або підвищення їх вартості, і / або зменшення зобов'язань, які приводять до збільшення капіталу організації, за винятком внесків власників»
Мазаракі А.А. [43, с. 317]	«... це приріст суми грошей над їх витратами на спожиті в процесі виробництва засоби, який отримує підприємство від реалізації новоствореної вартості»

Так, Башнянин Г.І. та Іфтемічук В.С розглядають дохід як:

- 1) виручка від реалізації продукції за вирахуванням матеріальних і прирівняних до них витрат;
- 2) потік грошових та інших надходжень за одиницю часу [3, с. 149].

На думку Вознюк Г. та Загороднього А. доходи це «... різниця між вииторгом з реалізації продукції, товарів та послуг і вартістю матеріальних витрат на виробництво і збут цієї продукції. Доля матеріальних витрат у визначенні доходу зараховується вартість використаних в процесі виробництва матеріалів, виробів, конструкцій, палива та енергії, а також амортизаційних нарахувань, кошти на соціальне страхування та ін.. виплати. Доходи від прибутку відрізняються на суму заробітної плати працівників: дохід дорівнює сумі прибутку і заробітної плати; грошові або матеріальні цінності, отримані від виробничої, посередницької та іншої діяльності» [26, с. 363].

Камінська Т.Г. трактує дане поняття наступним чином: «... доходами організації визнаються збільшення економічних вигод протягом звітного періоду внаслідок надходження активів і / або підвищення їх вартості, і / або зменшення зобов'язань, які приводять до збільшення капіталу організації, за винятком внесків власників» [30].

Тлумачення сутності доходів в сучасній науковій літературі базується на двох принципових підходах: економічному і бухгалтерському. Підґрунтям економічного підходу є два визначення – «грошові надходження» і «виручка».

З бухгалтерської точки зору жодне з визначень є невірним тому, що «... одного боку, виручка від реалізації – це хоча і вагома, але лише одна складова доходів сучасного підприємства. Існують ще і інші складові - одержані відсотки, дивіденди, доходи від участі у капіталі інших підприємств, отримані штрафи, пені неустойки, благодійні внески, спонсорська допомога тощо. З іншого боку, трактування сутності доходів як надходжень грошових коштів не відповідає принципу нарахування, який застосовується в бухгалтерському обліку. Адже доходи визнаються не в

момент надходження грошових коштів від контрагентів, а в момент реалізації товарів, робіт, послуг, тобто відвантаження та передачі права власності на активи. До того ж не усяке надходження грошових коштів визнається в бухгалтерському обліку доходами».

Отже, категорія доходів є набагато складнішою та неоднозначною, і на нашу думку, найбільш повно їх сутність розкривається саме в бухгалтерському обліку. Бухгалтерській підхід щодо визначення сутності доходів ґрунтується на економічній вигоді.

Так, зокрема НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» трактує доходи як «... збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників» [55]. Проте у поданому визначенні наголос робиться на збільшення економічних вигод лише в результаті надходження активів, не враховуючи при цьому можливість отримання доходу в результаті збільшення вартості вже наявного активу, наприклад внаслідок дооцінки (переоцінки).

Виправляє ситуацію П(С)БО 15 «Дохід», який говорить, що «... дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (крім внеску учасників) за умови, якщо оцінка доходу може бути достовірно визначена» [66].

Щодо МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами» [47], то він визначає дохід як «... збільшення економічних вигід протягом звітного періоду у формі надходжень або покращення активів або зменшення зобов'язань, що веде до збільшення власного капіталу, окрім збільшення власного капіталу, пов'язаного з отриманням внесків від учасників власного капіталу» .

Підсумовуючи викладений матеріал, пропонуємо уточнене визначення поняття доходу у такій редакції: доходи – це збільшення економічних вигод унаслідок надходження активів і/або збільшення їх вартості та зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком

внесків учасників) внаслідок здійснення певного виду діяльності й отриманих конкурентних переваг у результаті прийняття ефективних управлінських рішень. Таке трактування сутності доходу повною мірою відповідає чинному законодавству та враховує значення в розвитку діяльності підприємства.

У процесі управління доходами підприємства головна роль відводиться формуванню доходу від операційної діяльності. Основу операційної діяльності підприємства торгівлі становить торговельна діяльність, яка в свою чергу доповнюється інвестиційною та фінансовою діяльністю. Операційна діяльність - це основний вид діяльності підприємства, з метою здійснення якої воно створено. Операційна діяльність підприємства характеризується наступними основними особливостями, що визначають характер формування доходу: «... вона є головним компонентом усієї господарської діяльності підприємства, основною метою його функціонування. Основний обсяг сформованих активів, основна чисельність персоналу підприємства обслуговують цю діяльність. Відповідно дохід від операційної діяльності при нормальних умовах функціонування підприємства займає найбільшу питому вагу в загальному обсязі доходу підприємства; операційна діяльність носить пріоритетний характер по відношенню до інвестиційного, фінансового й іншого видів діяльності. Тому розвиток будь-яких інших видів діяльності не повинний вступати в протиріччя з розвитком операційної діяльності, а тільки підтримувати її. Відповідно і дохід від інвестиційного, фінансового й іншого видів діяльності не повинен формуватися на шкоду формуванню доходу від операційної діяльності; інтенсивність розвитку операційної діяльності є основним параметром оцінки окремих стадій життєвого циклу підприємства. Відповідно можливості формування операційного доходу на різних стадіях життєвого циклу підприємства визначають мету й задачі не тільки політики управління доходом, але і спрямованість загальної стратегії розвитку підприємства. Основним джерелом операційних доходів підприємства є

виручка від реалізації продукції, товарів, робіт та послуг, яка виступає сумою грошових надходжень на підприємство протягом певного періоду. Другою складовою є інші операційні доходи, котрі можуть включати будь-які із вище перелічених статей, в залежності від умов та специфіки діяльності підприємства» [21].

Таким чином, розглянувши економічну сутність операційних доходів підприємства, слід підкреслити, що це важливий фінансовий показник, адже він є джерелом покриття поточних витрат, сплати податку на додану вартість та формування прибутку підприємства.

Одним із найважливіших аспектів організації бухгалтерського обліку доходів на підприємствах є розробка їх класифікації, здатної максимально задовольняти інформаційні потреби користувачів. Тільки обґрунтовані та раціонально розроблені групування доходів дають змогу вирішити поставленні менеджерами завдання в ринкових умовах господарювання. Практичне значення класифікації переоцінити не можливо. По-перше, вона забезпечує групування та систематизацію даних про доходи, які виступають основними об'єктами бухгалтерського обліку, у різних обліково-аналітичних аспектах залежно від цільової спрямованості їх використання. По-друге, класифікація значною мірою визначає основні напрями організації бухгалтерського обліку доходів на практичному рівні, оптимальний ступінь співвідношення та взаємозв'язку окремих його елементів, вибір відповідних методів обліку, планування, контролю, аналізу і моделювання управлінських рішень [70]. При цьому, як зауважують науковці [10, с. 233], «класифікація повинна відповідати, як мінімум, двом постулатам: перший – вона має бути теоретично обґрунтованою; другий – застосування її на практиці визначається необхідністю».

Так, відповідно до вимог П(С)БО 15 «Дохід», доходи підприємства класифікуються за такими групами:

- «дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);

- інші операційні доходи;
- фінансові доходи;
- інші доходи» [60].

«Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - загальний дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт або послуг без вирахування наданих знижок, повернення раніше проданих товарів та непрямих податків і зборів (податку на додану вартість, акцизного збору тощо)» [60].

«Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) визначається шляхом вирахування з доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо), та податків і зборів» [60].

«До складу інших операційних доходів включаються суми інших доходів від операційної діяльності підприємства, крім чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), зокрема: дохід від операційної оренди активів; дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше списаних активів; дохід від роялті, відсотків, отриманих на залишки коштів на поточних рахунках в банках, дохід від реалізації оборотних активів (крім фінансових інвестицій), необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття тощо» [60].

«До складу фінансових доходів включаються дивіденди, відсотки та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій (крім доходів, які обліковуються за методом участі в капіталі)» [60].

«До складу інших доходів, зокрема, включаються дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від не операційних курсових різниць та інші доходи, які виникають у процесі господарської діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства» [60].

Відповідно до Податкового кодексу України доходи підприємства класифікуються на дві групи: дохід від операційної діяльності (ст. 135.4 ПКУ); інші доходи (ст. 135.5 ПКУ) [64].

Співвідношення у класифікації бухгалтерських доходів відповідно до П(С)БО 15 та ПКУ наведено на рис. 1.2.

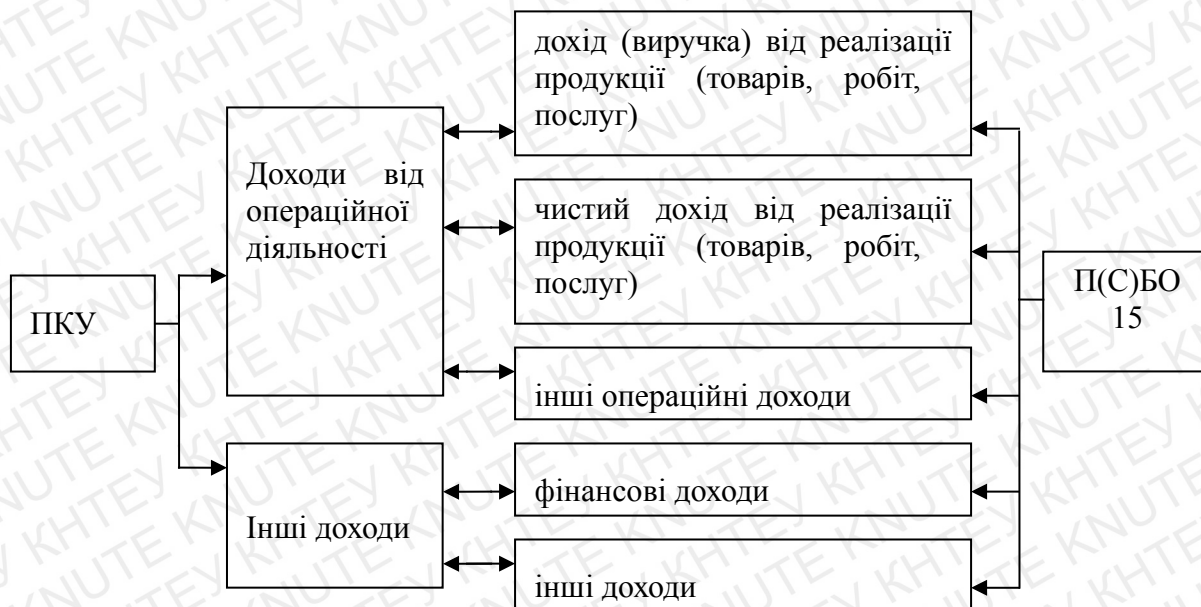

Рис. 1.2 Співвідношення складу доходів за П(С)БО 15 та ПКУ [60, 64]

Класифікація доходів за ознаками міститься як у відповідних нормативних актах П(С)БО 15 «Дохід», так і в працях сучасних науковців [60]. Однією з класифікаційних ознак, що визначається як відповідними нормативними актами, так і науковцями, є вид операційної діяльності, за якими ці доходи формуються. За даною класифікаційною ознакою виділяються доходи з основної діяльності підприємства та доходи з інших видів операційної діяльності підприємства. Така класифікація доходів з операційної діяльності покладена в основу формування звіту про фінансові результати підприємства.

Деякі науковці пропонують поділяти доходи з операційної діяльності за економічним змістом операцій, що їх формують. З цією метою вони виділяють наступні види доходів: «... а) доходи з реалізації (до яких належать доходи від реалізації продукції та товарів; доходи від наданих

послуг і виконаних робіт; доходи від реалізації основних засобів; доходи від реалізації нематеріальних активів у формі роялті; доходи від реалізації виробничих запасів, малоцінних і швидкозношуваних предметів; іноземної валюти); б) доходи, що формуються в процесі операційної діяльності (дохід від надходження пені, штрафів та неустойки; від списання кредиторської заборгованості, яка виникла в ході операційного циклу після закінчення строку позовної давності; дохід від безоплатно одержаних оборотних активів)» [57].

З позицій бухгалтерського обліку доходи з операційної діяльності підприємства поділяють за умовами їх визнання у фінансовій звітності. За діючими нормативними виділяють: доходи звітного періоду (доходи, що підлягали одержанню й одержані у звітному періоді; доходи, що підлягали одержанню, але не одержані у звітному періоді) та доходи майбутніх періодів (доходи, які не підлягали одержанню у звітному періоді й одержані, відповідно, не у звітному періоді).

У літературі зустрічаються пропозиції щодо такої класифікаційної ознаки доходів, як рівень їх достатності для формування прибутку [7]. За цією ознакою автори виділяють дохід, що є достатнім для формування прибутку. Враховуючи, що формування доходу з операційної діяльності має на меті формування необхідного рівня прибутку, вважаємо таку його класифікаційну ознаку важливою.

Таким чином до складу класифікаційних ознак доходів з операційної діяльності підприємства пропонуємо внести ще дві.

Перша з цих ознак має класифікувати доходи з операційної діяльності за рівнем управління ними. З цією метою пропонуємо виділяти за даною ознакою: дохід, що формується за результатами з окремої операції; дохід, що формується окремими центрами відповідальності (центрами доходів, центрами прибутку) підприємства; доходи, що формуються по підприємству в цілому. Друга з цих ознак має класифікувати доходи з основної діяльності підприємства за рівнем цінового ризику їх формування. За цією ознакою

пропонується виділяти доходи з основної діяльності, що формуються за умов мінімального цінового ризику; доходи з основної діяльності, що формуються за умов середньо-ринкового цінового ризику; доходи з основної діяльності, що формуються за умов високого цінового ризику.

Такий поділ доходів дає можливість чіткіше координувати їх формування за відповідними видами політики ціноутворення на окремі види основної продукції підприємства, а також передбачати заходи з форм страхування цінового ризику з метою одержання запланованих доходів з основної діяльності.

Узагальнену класифікацію видів доходів з операційної діяльності підприємства покажемо в табл.1.3.

Таблиця 1.3

Класифікація видів доходів з операційної діяльності підприємства

Класифікаційна ознака	Вид доходів за класифікаційною ознакою
1	2
	Бухгалтерський підхід
1. за видом операційної діяльності підприємства	доходи основної діяльності підприємства; доходи з інших видів операційної діяльності підприємства
2. за складом елементів формування доходів підприємства	валовий дохід з операційної діяльності; чистий дохід з операційної діяльності; доданий дохід з операційної діяльності
3. за економічним змістом операцій формування доходів	доходи з реалізації; позареалізаційні доходи
4. за умовою визначення доходів у фінансовій звітності	доходи звітного періоду; доходи майбутнього періоду
5. за характером оподаткування окремих видів доходів	дохід, що підлягає оподаткуванню; дохід, що не підлягає оподаткуванню
6. за рівнем достатності доходу підприємства для формування прибутку	дохід, що є достатнім для формування прибутку з операційної діяльності; дохід, що є недостатнім для формування прибутку з операційної діяльності
7. за рівнем управління формування доходів	дохід, що формується за результатами окремої операції; дохід, що формується окремим центром відповідальності підприємства; дохід, що формується по підприємству в цілому
8. за рівнем цінового ризику формування доходів з основної діяльності	доходи за основної діяльності, що формуються за умов мінімального цінового ризику; доходи з основної діяльності, що формуються за умов середньо ринкового цінового ризику; доходи з основної діяльності, що формуються за умов високого цінового ризику

Продовження табл.1.3

1	2
Управлінський підхід	
1. Для прогнозування і планування:	
за можливістю планування	Планові, позапланові
за ступенем узагальнення	Доходи підприємства, центрів відповідальності
за впливом інфляційних процесів	З високим, середній та низьким ризиком знецінення вартості
за можливістю передбачення	Звичайні, надзвичайні
2. Для прийняття управлінських рішень:	
за впливом управлінських рішень	Релевантні, нерелевантні
за регулярністю отримання	Систематичні, разові
за можливістю вибору	Альтернативні, імперативні
за ступенем регулювання	Контрольовані, неконтрольовані
за ступенем ризику отримання	Із суттєвим ризиком, з низьким ризиком
3. Для контролю:	
за центрами відповідальності	За центрами прибутку, за центрами доходу

Наведена класифікація дає змогу ефективніше здійснювати управління доходами з операційної діяльності на конкретному підприємстві.

Щодо класифікації доходів від реалізації товарів, то виходячи зі специфіки діяльності торговельних підприємств та необхідності оптимізації облікового процесу і передавання у режимі реального часу необхідної інформації для підготовки, обґрунтування і прийняття управлінських рішень щодо даних доходів, пропонуємо вдосконалену їх класифікацію, яка: «... враховує вимоги чинного законодавства та інформаційні потреби системи управління; дає змогу підвищити якість обліково-аналітичного забезпечення управління реалізацією товарів; є основою для організації обліку та формування звітності за доходами від реалізації товарів, їх аналізу і прогнозування та прийняття управлінських рішень (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Класифікація доходу від реалізації товарів для формування обліково-аналітичного забезпечення підприємств торгівлі

Класифікаційні ознаки	Види доходів
1	2
Для обліку та формування звітності (фінансової і управлінської)	
За товарними групами	Дохід від реалізації непродовольчих товарів

Продовження табл.1.4

1	2
За товарним класифікатором підприємства	Дохід від реалізації товарної групи
За періодом формування	Попереднього періоду; звітного періоду
За терміном представлення	День; місяць; квартал; рік
За сезонністю реалізації	Дохід від реалізації сезонних товарів Дохід від реалізації позасезонних товарів
За видами торгової марки товарів	ТМ «Fisher Price»; ТМ «Hasbro»; ТМ «Tiny Love» тощо
За джерелом формування	Дохід від реалізації товарів Дохід від реалізації наданих послуг покупцям
За видами реалізації	Дохід від реалізації товарів у кредит Дохід від реалізації товарів у розстрочку Дохід від реалізації товарів за договором комісії (консигнації)
За формою торгівлі	Дохід від реалізації товарів через магазин Дохід від реалізації товарів через мережу Інтернет
За формою розрахунку	Валовий дохід Чистий дохід Маржинальний дохід
	Для аналізу та прогнозування
За планом (бюджетом)	Фактичні; планові; бюджетні
За факторами впливу	Доходи, що знаходяться під впливом зовнішніх факторів Доходи, що знаходяться під впливом внутрішніх факторів
За центрами відповідальності	ЦВ-1; ЦВ-2; ЦВ-п
За рівнем отримання	У цілому по підприємству В розрізі структурних підрозділів
За ринками збуту	За сегментами споживчого ринку
За регулярністю отримання доходу	Постійні; епізодичні
	Для прийняття рішень
За формою розрахункових операцій	Дохід від реалізації товарів за готівку Дохід від реалізації товарів під час використання БПК
За релевантністю	Релевантні; нерелевантні
За формами управління продажами	Дохід від реалізації товарів за дисконтними картками Дохід від реалізації акційних товарів Дохід від реалізації подарункових сертифікатів Дохід від реалізації товарів у період розпродажу
За методом нарахування	Нараховані; отримані (оплачені)
За ступенем суттєвості	Суттєві; несуттєві
За можливістю отримання	Дійсні (визнані); можливі
За характером оцінки	Матеріальні; соціальні

Для посилення аналітичних можливостей обліку доходів від реалізації товарів в інформаційній системі торговельного підприємства пропонуємо розширити склад аналітичних ознак для їх систематизації та здійснювати

накопичення інформації за: товарним класифікатором суб'єкта господарювання, видами торгової марки товарів, сезонністю реалізації, видами реалізації, формою торгівлі. Своєчасність та змістовність інформації про доходи, що відображаються у формах фінансової та управлінської звітності, забезпечать групування доходів за періодом формування, терміном представлення та формою їх розрахунку.

Для забезпечення пошуку заходів зі збільшення розміру доходів від реалізації товарів у підприємствах торгівлі та їх стабільного отримання в майбутньому вважаємо за доцільне розширити класифікацію доходів для цілей аналізу та процесу прогнозування додатковими ознаками угруповання: за планом (бюджетом), за факторами впливу, за регулярністю отримання доходу, за ринками збуту.

В частині систематизації доходів для прийняття рішень рекомендуємо розширити наявні класифікаційні ознаки і додатково виокремлювати доходи від реалізації товарів у розрізі: «... можливості отримання (визнані та можливі), що дасть змогу своєчасно реагувати на зміни в структурі цих доходів. Щодо визнаних доходів зазначимо, що вони відображаються за умови, що покупцю передані ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію чи товар; підприємство не здійснює надалі управління й контроль над реалізованою продукцією; сума доходу може бути вірогідно визначена; є ймовірність, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємства і витрати, пов'язані із цією операцією, можуть бути вірогідно визначені» [58, с. 221].

Однак у сучасних торговельних структурах у процесі реалізації товару покупцям надається пропозиція сплати додаткових коштів для отримання можливості заміни товару (сервісного обслуговування) внаслідок втрати його функціональних можливостей протягом означеного періоду (півроку, рік залежно від виду товару). Здебільшого це призводить до виникнення можливості отримання доходу в майбутньому, що й зумовлює доцільність

виокремлення можливих доходів як групи, що запропонована для класифікації доходів від реалізації товарів у підприємствах торгівлі.

Можливі доходи пропонуємо визначати як «... економічну вигоду, що втрачається у разі виконання зобов'язань підприємством за визначеними з покупцем умовами угоди після передачі контролю, ризиків та переваг на товар; форм розрахункових операцій (доходи, отримані за готівку та внаслідок безготівкових розрахунків), що забезпечить можливість виявлення впливу на зміну доходів від реалізації товарів зміни форм розрахунку за них); методів нарахування (нараховані, отримані), що дасть змогу відстежувати момент передачі права власності реалізованих товарів та отримання грошових коштів. Нарахованими доходами слід уважати економічну вигоду внаслідок реалізації товарів, оцінка якої в грошовому вимірюванні зроблена, але грошові кошти від покупця не отримані, а отриманими, відповідно, – економічну вигоду внаслідок надходження готівки в касу або грошових коштів на рахунок у банку підприємства за реалізовані товари (надані послуги) та передачі прав власності на товар; форм управління продажами, що дасть змогу обґрунтовувати рішення з підвищення ефективності процесу реалізації. Так, активізація продажу товарів та посилення ефективності процесу реалізації можливі у разі використання в підприємствах торгівлі програм лояльності для покупців, які впливають на регулювання величини доходу. У цьому зв'язку доречно класифікувати доходи залежно від виду наданих знижок та економічних пропозицій на товари суб'єкта господарювання покупцям; характеру оцінки доходу (матеріальні та соціальні), що дасть змогу впливати на вирішення окремих соціально-економічних питань результативності діяльності торговельних підприємств. Матеріальними слід уважати доходи, які виникають унаслідок отримання економічної вигоди в грошовій або натуральній формі, а соціальними – доходи, одержання яких пов'язане з виконанням благодійних програм та проектів» [58, с. 223].

Визначені аналітичні ознаки групування доходів дадуть змогу отримати достатню вагому для прийняття рішень інформацію і забезпечать організацію її накопичення в обліково-аналітичній системі підприємства.

Таким чином, дослідження праць вітчизняних та зарубіжних науковців щодо сутності доходів свідчить про наявність бухгалтерського та економічного підходів до їх трактування. Найбільш узагальнюючим визначенням поняття доходу, на нашу думку, можна вважати визначення: «Дохід підприємства – це збільшення економічних вигод унаслідок надходження активів і/або збільшення їх вартості та зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком внесків учасників) внаслідок здійснення певного виду діяльності й отриманих конкурентних переваг у результаті прийняття ефективних управлінських рішень». Таке трактування сутності доходу повною мірою відповідає чинному законодавству та враховує значення в розвитку діяльності підприємства. Розглянувши економічну сутність операційних доходів торговельного підприємства, слід підкреслити, що це важливий фінансовий показник, адже він є джерелом покриття поточних витрат, сплати податку на додану вартість та формування прибутку підприємства.

Передумовою вирішення проблем, пов'язаних з організацією обліку доходів від операційної діяльності в інформаційній системі підприємства і прийняттям управлінських рішень щодо них, є науково обґрунтована класифікація. Запропонована в роботі логічна та структурована класифікація доходів від операційної діяльності підприємства на базі бухгалтерського та управлінського підходів дасть можливість ефективно ними управляти, та бути складовою сучасної системи управління.

Запропонований підхід до групування доходів від реалізації товарів на відміну від наявних передбачає систематизацію класифікаційних ознак за трьома напрямками: для обліку та формування звітності (фінансової та управлінської), для аналізу та прогнозування, для прийняття рішень. Це дасть змогу формувати в інформаційній системі торговельного підприємства певні

масиви даних про доходи від реалізації товарів із різним ступенем їх деталізації для забезпечення можливості поглибленого аналізу і прогнозування, а також обґрунтування на цій основі заходів із підвищення доходів. Окрім того, це сприятиме економії робочого часу працівників бухгалтерської служби на розроблення Робочого плану рахунків доходів у потрібних аналітичних розрізах і дасть змогу підвищити рівень організації облікового процесу.

1.2. Економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з питань обліку, оподаткування та аналізу доходів операційної діяльності

Функціонування будь-якого господарюючого суб'єкту значно залежить від нормативної бази, що регулює правові та економічні відносини підприємства з державою, з іншими підприємствами та організаціями, з трудовим колективом тощо. Тому одним із важливих питань є огляд нормативно-правової бази з обліку, оподаткування та аналізу доходів операційної діяльності підприємств.

Джерелом правової інформації відносно обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності підприємства є законодавство України. Правова інформація міститься у законодавчих актах вищої юридичної сили, до яких належать закони України, що регулюють діяльність суб'єктів підприємництва у галузі фінансових, господарських та трудових відносин.

Нормативна інформація надходить з постанов Кабінету Міністрів України, Національного банку України, наказів Міністерства фінансів України, Державного Комітету статистики України, інших міністерств та відомств. Нормативна інформація не може вступати в протиріччя з правовою інформацією.

Система нормативного регулювання бухгалтерського обліку представлена п'ятьма рівнями, кожний з яких охоплює ряд документів (рис. 1.3).

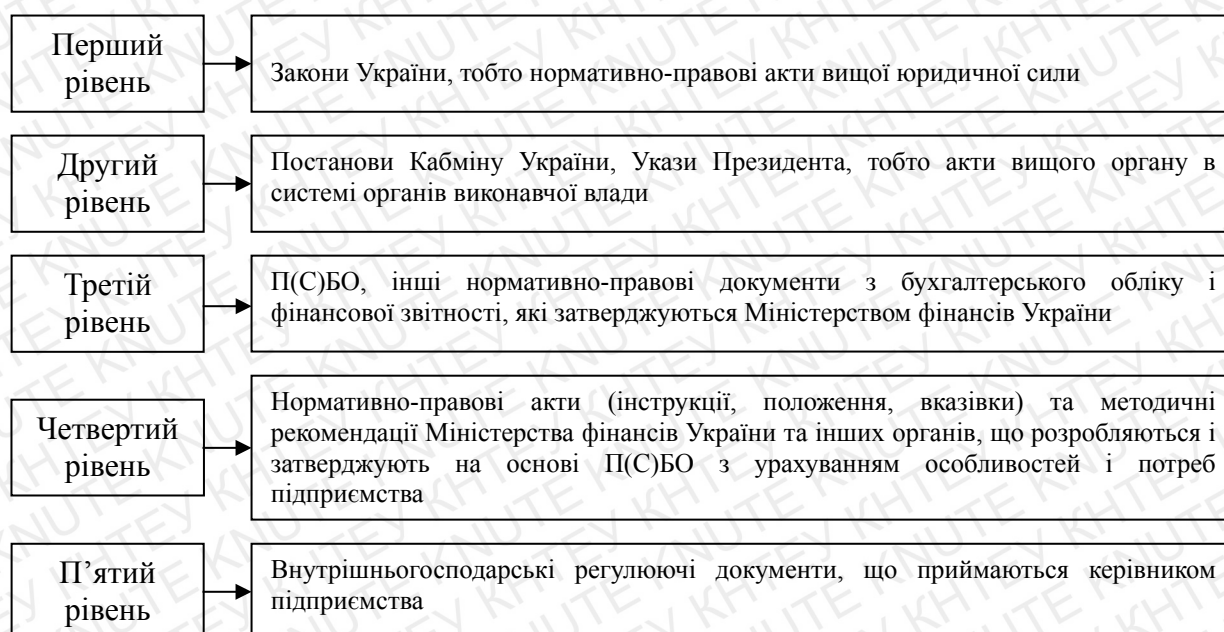

Рис. 1.3 Рівні нормативного регулювання бухгалтерського обліку

Перший рівень регулювання обліку та звітності забезпечується такими законодавчими актами як: Конституція України, Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України, Податковий кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та інші законодавчі акти [22, 27, 33, 64, 83].

Другий рівень регулювання обліку забезпечують Постанови Кабміну України, Укази Президента, тобто акти вищого органу в системі органів виконавчої влади.

Перших два рівні регулюються на рівні держави і є обов'язковими для виконання усіма підприємствами та організаціями. При чому документи нижчого рівня не повинні протирічити документам більш високого рівня.

Третій рівень нормативного регулювання забезпечується цілим рядом документів, що розробляються Міністерством фінансів України, на яке покладаються обов'язки розробки методології формування інформації про об'єкти бухгалтерському обліку.

Четвертий рівень нормативного регулювання забезпечують нормативно-правові акти (інструкції, положення, вказівки) та методичні рекомендації Міністерства фінансів України та інших органів, що розробляються і затверджуються на основі П(С)БО з урахуванням особливостей і потреб підприємства.

До внутрішньогосподарських регулюючих документів відносять Наказ про облікову політику підприємства, робочий план рахунків для обліку доходів від операційної діяльності підприємства. Документи внутрішньогосподарського рівня формуються безпосередньо на підприємстві.

За останнє десятиріччя до законодавчої бази України було внесено багато змін. Реформування системи бухгалтерського обліку України від етапу розробки і попереднього впровадження перейшло до етапу вдосконалення вже існуючих законодавчо-нормативних документів.

Перелік нормативних документів з питань обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності підприємства наведено в дод.В.

Основним нормативним документом щодо бухгалтерського обліку є Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” [27], який визначає правові засади ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

Головною метою Плану рахунків[62], як важливого інструменту реалізації міжнародних принципів і методів бухгалтерського обліку, є забезпечення інформацією, потрібною для контролю за діяльністю підприємства, прийняття управлінських рішень та складання фінансової звітності. Структура Плану рахунків узгоджена зі структурою Балансу і Звіту про фінансові результати, що значно полегшить роботу працівників бухгалтерії при складанні фінансової звітності.

Що ж стосується Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО), то це сукупність прийомів і процедур організації і методології бухгалтерського обліку та звітності, розроблених практикою і узагальнених

наукою. У відповідності до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» фінансова звітність складається за принципом нарахування, тобто відповідності доходів та витрат [55]. За цим принципом «...для визначення фінансового результату звітного періоду слід зіставити доходи звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. При цьому доходи і витрати відображаються в обліку і звітності в момент їх виникнення, незалежно від часу і моменту сплати грошей».

Методологічні засади формування інформації про доходи від операційної діяльності підприємства у вітчизняному бухгалтерському обліку визначає П(С)БО 15 «Дохід». В основу формування змісту стандарту покладено зміст його міжнародного аналога МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами» [47, 60].

З набранням чинності МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами» з початку 2018 року, важливим є більш повне застосування нових підходів до визнання виручки, адже від її достовірної та своєчасної оцінки залежить правильність визначення доходу від операційної діяльності, сукупного прибутку чи збитку, зобов'язань з податку на прибуток, показників фінансового аналізу тощо. Новий стандарт передбачає принципово нову концепцію, що замінує існуючі положення МСФЗ в частині визнання виручки. Вводяться декілька нових понять і нове керівництво з деяких питань визнання виручки, наприклад: «... окремі зобов'язання з виконання договору; нове керівництво щодо моменту визнання виручки; поняття змінного відшкодування, яке використовується для визначення суми визнаної виручки в разі, коли сума виручки може змінюватися; нове керівництво щодо розподілу ціни операції між окремими зобов'язаннями; врахування вартості грошей у часі [47].

Визначення моменту визнання виручки відповідно до керівництва старого МСБО 18 «Дохід» було орієнтоване на критерії переходу ризиків та вигід. А новий МСФЗ 15 вводить поняття переходу контролю: «... для визначення моменту переходу контролю необхідне професійне судження і

лише одним з критеріїв переходу контролю є перехід ризиків та вигід. Поруч з ним є й інші індикатори (критерії), які слід враховувати для вирішення питання про момент переходу контролю, а саме: право на оплату; права фізичного використання; факт прийняття товару/послуги зі сторони клієнта[47]. Тобто поняття переходу контролю є ширшим, ніж перехід ризиків та вигід.

Згідно з МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами» для вирішення питання коли і в яких сумах визнавати дохід від договорів з клієнтами, підприємства повинні будуть застосовувати послідовну модель аналізу договорів. Також МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами» передбачає таке розкриття інформації у звітності, що дозволить користувачам зрозуміти природу, суму і момент (або період часу) визнання виручки, а також невизначеність, пов'язану з виручкою і грошовими потоками, які виникають в результаті виконання зобов'язань за договорами з покупцями.

До такого розкриття інформації виручка, визнана за договорами з покупцями, включаючи поділ виручки на компоненти; баланси за договорами, в тому числі: «... вхідні та вихідні залишки за дебіторською заборгованістю, договірними активами і зобов'язаннями; виручка, визнана в звітному періоді, яка була включена у вхідні залишки по договірним зобов'язанням; виручка, визнана в звітному періоді за договірними зобов'язаннями, виконаним в попередніх періодах; зобов'язання за договорами, що підлягають виконанню, включаючи опис того, яким чином організація, як правило, виконує зобов'язання, в тому числі: а) істотні умови оплати; б) вид товарів і послуг, обіцяних до передачі за договорами; в) зобов'язання щодо повернень і відшкодувань і т.п.; г) типи гарантій та інших подібних зобов'язань; ціна угоди, яка розподілена на зобов'язання за договором; суттєві судження та їх зміни щодо вимог договорів з покупцями, а саме: часовий період виконання зобов'язань за цими договорами; ціну угоди і суми, розподілені на зобов'язання, що підлягають виконанню в рамках договорів; визнані активи за витратами, пов'язаними з укладенням та

виконанням договорів з покупцями, включаючи: опис суджень щодо визначення сум витрат і метод амортизації, використаний в кожному звітному періоді; вихідні залишки визнаних активів за витратами; суми амортизації та будь-яких збитків від знецінення, визнаних у звітному періоді [47].

Отже, вимоги до розкриття у звітності інформації щодо виручки суттєво зросли. Підприємствам необхідно буде розкривати досить детальні дані умов контрактів, що, на нашу думку, потребуватиме розробки і удосконалення внутрішньої звітності в даному аспекті, що забезпечить збір та систематизацію необхідної інформації.

Новий стандарт МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами», на нашу думку, забезпечить більш детальне керівництво з практичних аспектів обліку виручки, поліпшить сумісність визнання виручки серед різних організацій, галузей економіки, юрисдикцій і ринків капіталу в глобальному масштабі, створить передумови для забезпечення користувачів більш корисною інформацією шляхом удосконалення розкриттів з питань виручки.

Застосування міжнародних стандартів фінансової звітності забезпечує коректність визначення і відображення доходів та фінансових результатів за рахунок єдності вимог щодо визнання цих показників. В Україні під час запровадження Положень (стандартів) бухгалтерського обліку було забезпечено дотримання вимог міжнародних стандартів фінансової звітності. Формування методологічних засад обліку доходів та фінансових результатів здійснено з орієнтацією на загальноприйняті принципи обліку. Відповідно до Концептуальних основ складання та подання фінансових звітів, принципи визнання витрат розглядаються, як правило, в поєднанні з принципами визнання доходу і якісними характеристиками облікової інформації. Зазначений підхід дає змогу об'єктивно відображати реальний фінансовий результат підприємницької діяльності.

Розглянемо формування Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) діяльності підприємства як за національними, так і за

міжнародними стандартами фінансової звітності. Окремого міжнародного стандарту фінансової звітності, що містить методичні підходи до формування Звіту про фінансові результати, не має. Загальні рекомендації щодо побудови Звіту про сукупні доходи (так згідно з МСФЗ називається Звіт про фінансові результати) містить МСБО 1 «Подання фінансових звітів», рекомендації щодо стислого варіанта Звіту про прибутки і збитки наведені у МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність» [46, 48].

Елементами Звіту про фінансові результати як вітчизняними, так і міжнародними стандартами визнано доходи, витрати, прибутки, збитки.

Відповідність вітчизняних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку щодо обліку доходів та фінансових результатів підприємства згруповано і представлено у табл.1.5.

Таблиця 1.5

Відповідність вітчизняних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку щодо обліку доходів підприємства

Вітчизняна практика		Міжнародна практика	
Номер	Назва	Номер	Назва
П(С)БО 15	«Дохід»	МСБО 18	«Дохід»
НП(С)БО 1	«Загальні вимоги до фінансової звітності»	МСБО 1	«Подання фінансової звітності»
		МСБО 11	«Будівельні контракти»
		МСБО 20	«Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу»

Порівняльний аналіз вітчизняних та міжнародних стандартів, на думку Нелідіної Ю.С. та Ягмура Е.А., вказує на ряд суттєвих відмінностей їх між собою, а саме: «... в національному стандарті дохід відображається в бухгалтерському обліку в сумі справедливої вартості активів, які отримані або підлягають отриманню. В МСБО – сума доходу оцінюється за справедливою вартістю отриманої компенсації або компенсації, яка має бути отримана з урахуванням суми будь-якої торговельної знижки чи знижки з обсягу, що надається підприємством. Дохід виражається в тій сумі грошових коштів чи їх еквівалентів, які були отримані або підлягають отриманню.

Розглядається вплив відстрочки надходження грошових коштів або їх еквівалентів на справедливую вартість компенсації; в національних стандартах оцінка моменту, на який підприємство передає покупцеві суттєві ризики й винагороди від володіння певним активом, вимагає детального вивчення обставин операцій. Якщо за МСБО підприємство залишає за собою суттєвий ризик володіння, операція не розглядається як реалізація і дохід не визнається. Тому зазначений момент про передачу ризику в національному П(С)БО на сьогодні є непередбаченим; П(С)БО 15 в методологічній частині визнання доходу господарюючого суб'єкта не регламентує випадку ймовірності виникнення ризику продавцю щодо можливого повернення товару. Тому дохід не повинен відображатися в бухгалтерській звітності, поки не здійснять наступні вимоги: товари продані в розстрочку або по оплаті відстрочених платежів. Визнання доходу можливе в момент продажу, так як у фірми є міцна основа для оцінки скидки по розрахункам. Продаж у розстрочку відбувається тоді, коли підписані відповідні контракти, що закликає покупця здійснити даний платіж; національні стандарти не задовольняють критерії визнання доходу після доставки клієнту товарів. Тобто виникають ситуації, коли признание доходу в момент поставки товару необхідно відкласти; П(С)БО 15 не регламентує ситуацію отримання готівки від реалізації, до того як здійснюється доставка товару або виконання послуг. Оскільки процес одержання доходу є неповним то визнання доходу не відбудеться до моменту, поки не буде виконано основні умови виконання зобов'язань продавця; досить значна проблема невідповідності П(С)БО до МСБО проявляється у ситуації, коли товари продані з гарантією. Визнання доходу відбувається в день продажу, хоча існує ймовірність майбутніх витрат по гарантіям; в П(С)БО визначено, що якщо дохід може бути достовірно визначений, то він відображається в бухгалтерському обліку в розмірі визначених витрат, які підлягають відшкодуванню. Визнаний дохід не коригується на величину пов'язаної з ним сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості, а в МСБО визначається, що доходи та витрати,

які пов'язані з тією самою операцією, визнаються одночасно; цей процес, як правило, називають відповідністю доходів і витрат. Дохід не може бути визнаний, якщо витрати неможливо достовірно оцінити; за таких обставин будь-яка вже отримана за товарів компенсація визнається як зобов'язання»[56].

З 01.01.2011 року вступив в дію Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року №2755-VI [64], який об'єднав усі закони, що регулювали систему оподаткування в Україні та регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.

Після прийняття Податкового кодексу України відбулося зближення бухгалтерського обліку та податкового законодавства, що засвідчує суттєве покращення вітчизняної системи бухгалтерського обліку у процесі її реформування на шляху до гармонізації з Міжнародними стандартами фінансової звітності. Однак, не дивлячись на це, існують деякі протиріччя між Податковим кодексом України (ПКУ) та національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (П(С)БО) щодо обліку доходів від операційної діяльності підприємств.

Для раціональної організації бухгалтерського обліку доходів від операційної діяльності підприємств необхідно дотримуватись вимог всіх чинних нормативно-правових актів та розробляти власну облікову політику підприємства, яка б не суперечила чинному законодавству, враховувала специфіку діяльності конкретного підприємства та адаптацію вітчизняного обліку витрат на збут до міжнародних стандартів.

Крім того, для поглибленого вивчення теми під час виконання випускної кваліфікаційної роботи було проведено огляд спеціальної

літератури та періодичних видань, які висвітлюють питання обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності підприємств (дод. Г).

Під час опрацювання спеціальної літератури було знайдено достатньо матеріалів для написання випускної кваліфікаційної роботи, але виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок, спрямованих на адаптацію вітчизняного обліку доходів до міжнародних стандартів.

В таких виданнях як "Бізнес", "Все про бухгалтерський облік", "Бухгалтерія, податки, бізнес", "Баланс", "Дебет-Кредит", "Бухгалтерський облік і аудит " та інших виданнях відбуваються дискусії, консультування, обговорення невирішених проблем та суперечностей законодавства щодо обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності підприємств.

Так, в статті Шерер І.Л. «Модель організації обліку доходів за програмами лояльності відповідно до Міжнародних Стандартів Фінансової Звітності» досліджено питання законодавчого та нормативного регулювання обліку доходів від реалізації товарів за програмами лояльності клієнтів на торгівельних підприємствах України. Уточнено зміст окремих етапів визнання доходу від реалізації товарів за програмами лояльності відповідно до вимог МСФЗ. Узагальнено результати наукових досліджень щодо визначеної проблеми. Проаналізовано можливі підходи щодо організації обліку розрахунків з покупцями на підприємствах роздрібною торгівлі та визначення доходів від реалізації за програмами лояльності клієнтів, визначено недоліки та показано можливості їх усунення. Обґрунтовано необхідність організації обліку доходів за концепцією багатокomпонентної угоди. Запропоновано облікову модель визначення доходів від реалізації товарів підприємствами роздрібною торгівлі за програмами лояльності клієнтів. [89, с. 186-195].

У статті Лищенко О. Г. «Гармонізація обліку доходів за національними та міжнародними стандартами» проведено аналіз та порівняння національного та міжнародного стандарту бухгалтерського обліку доходів підприємства, розроблено схему обліку доходів за центрами відповідальності для вирішення питань, що виникають у керівництва, яка створює умови для формування необхідної звітності, а також збільшує обґрунтованість управлінських рішень, що стосується саме отримання доходів. На думку автора, порівняння підходів до бухгалтерського обліку доходів дає можливість зробити висновок, що ширшою є структура МСБО 18 «Дохід», ніж П(С)БО 15 «Дохід». Але стандарти мають також і значну кількість спільних рис, які подібно трактуються. В сучасній ринковій економіці, яка має тенденцію змінюватися, необхідний постійний аналіз та вдосконалення національних стандартів з обліку доходів відповідно до цих змін, а також міжнародних стандартів. Впровадження системи обліку доходів за центрами відповідальності дає змогу вирішити значну кількість питань, що виникають у керівництва підприємства, а саме створює умови для формування необхідної звітності менеджерами всіх рівнів управління, а також збільшує обґрунтованість управлінських рішень, що стосуються саме отримання доходів [41, с. 48-52].

У статті Гуріної Н.В. «Організаційні аспекти аналізу витрат і доходів підприємств» розглянуто особливості інформаційного забезпечення аналізу доходів підприємств. За результатами дослідження автором виокремлено класифікаційні ознаки джерел даних і сформульовано вимоги до інформації, яка використовується при проведенні аналізу. На думку автора, удосконалення аналізу доходів доцільно здійснювати у двох напрямках: забезпечення ефективного функціонування інформаційної бази аналізу та раціоналізація організації аналітичної роботи. Ефективного функціонування інформаційної бази можливо досягнути за умови чіткого налагодження процедур щодо збирання та обробки інформації в розрізі сфери діяльності кожного структурного підрозділу підприємства. Це полегшить обробку даних

та зменшить ймовірність використання недостовірної інформації. Рационалізувати організацію аналітичної роботи можна за рахунок систематизації етапів проведення аналітичних процедур. При цьому основні аспекти організації аналізу доходів доцільно відобразити у документі про облікову політику підприємства. Такий підхід допоможе суб'єкту аналізу визначитися з логічною послідовністю дій і завдань, які необхідно виконати [25, с. 92-98].

Таким чином, процеси реформування бухгалтерського обліку, як і практика використання нормативно-законодавчої бази з питань обліку, засвідчили наявність багатьох недостатньо вивчених і неузгоджених питань щодо обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності підприємств. Проте чи не найголовніший недолік законодавства України – це висока частота його зміни і внесення поправок. Хоча, певною мірою, це свідчить про постійний процес його удосконалення в такій важливій сфері економіки, як доходи підприємств, і поряд з цим стихійне оновлення нормативних документів ускладнює їх практичне застосування, оскільки необхідний додатковий час для їх опрацювання, вивчення та випробування на практиці.

Отже, виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок, спрямованих на удосконалення обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності підприємства.

1.3. Організаційно-економічна характеристика підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

Об'єктом дослідження в роботі обрано ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК», яке згідно Статуту та Установчого Договору, створене у відповідності із Господарським кодексом України, шляхом об'єднання майна Учасників.

Товариство є юридичною особою, має самостійний баланс, поточні рахунки у банківських установах, має круглу печатку та штампи зі своєю

повною назвою, інші печатки та бланки зі своїми найменуваннями, має власний товарний знак та інші реквізити.

Підприємство знаходиться за адресою: 04128, м. Київ, вул. Туполева, 17.

Основним видом діяльності підприємства є роздрібна торгівля дитячими товарами в спеціалізованих магазинах.

ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» – це «... унікальна міжнародна мережа дитячих універмагів, що пропонує широкий асортимент іграшок, шкільного приладдя, книг, мультимедіа, дитячих аксесуарів, а також одягу і взуття для дітей від народження до 14 років. Головна мета підприємства – задовольнити будь-які бажання дітей, все про що вони тільки мріють. У зв'язку з постійно зростаючою популярністю комп'ютерної освіти, СМІК пропонує різноманіття сучасної мультимедійної продукції: комп'ютерні ігри, аудіо-книги, навчальні програми та електронні словники. Ігри та освітні програми вводять дітей у віртуальний світ історії, географії, математики або орфографії і дозволяють їм використовувати свій вільний час для розумних розваг. Магазины підприємства спроектовані так, щоб робити покупки було легко і комфортно. Окрім таких всесвітньо відомих брендів як Fisher Price, Hasbro, Tiny Love, Barbie, Disney, Hot Wheels, Winx, Battat, Nerf, Peppa, Lego, Hasbro, Nama, Spin Master, Djeco, Geoby, Baby Born та ін., СМІК пропонує свій власний ексклюзивний бренд одягу COOL CLUB та іграшок SMIKI. Вдало підібраний асортимент, висока якість товарів, привабливі ціни, професійний рівень обслуговування та зручне розташування магазинів – все це сприяло динамічному розвитку мережі дитячих універмагів СМІК на території Польщі та за її межами. На даний момент магазини підприємства розташовані в найбільших містах Польщі, України, Румунії та Німеччини (SPIELE MAX)» [61].

Стратегія підприємства - це найоптимальніші рішення, виходячи з вимог замовника. Не тільки завдяки підвищенню ефективності вже діючих видів діяльності, а і шляхом розвитку нових напрямів, які цікавлять постійних потенційних замовників.

Організаційна структура ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» наведена на рис. 1.4.

Рис. 1.4 Організаційна структура ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» самостійно розробляє штатний розклад, визначає оклади, форму та систему оплати праці, та залучення співробітників до діяльності підприємства.

Керівник ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» відповідає за організацію бухгалтерського обліку на підприємстві та за забезпечення взаємозв'язку всіх підрозділів підприємства в частині здійснення бухгалтерського обліку і контролю.

Організаційну структуру бухгалтерії, яка здійснює ведення бухгалтерського обліку на підприємстві наведено на рис. 1.5.

Рис. 1.5 Організація структура бухгалтерії ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

Для правильної організації роботи бухгалтерської служби на підприємстві чітко визначено обсяг службових обов'язків, права і відповідальність кожного виконавця. Для цих цілей служать посадові інструкції, які затверджуються: для головного бухгалтера – керівником підприємства, а для інших робітників бухгалтерії – головним бухгалтером підприємства. Їх застосування дозволяє не тільки ефективно використовувати працю кожного облікового працівника, але й прискорити процес документообігу, підвищити оперативність просування облікової інформації.

Головний бухгалтер ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» здійснює організацію бухгалтерського обліку на підприємстві та забезпечує своєчасне складання фінансової звітності і подання її за прийнятим порядком у відповідні органи.

Згідно ст. 8 Закону України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність” підприємство самостійно визначає облікову політику підприємства, яка оформлена наказом керівника (дод. Д). Від прийнятої облікової політики залежить система бухгалтерського обліку та якість фінансової звітності підприємства. Згідно затвердженої облікової політики ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері. ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в аналізованому періоді використовувало програму “1С: Бухгалтерія 8.2”.

Отже, правильна організація бухгалтерського обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності, а також формування облікової політики є важливим етапом роботи ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК».

Ефективність прийняття управлінських рішень на підприємстві залежить від аналітичної роботи, що проводиться в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК». У проведенні аналітичної роботи, крім економістів, беруть також участь головний бухгалтер та інші працівники бухгалтерії підприємства. Головний бухгалтер і його заступник мають можливість не тільки удосконалювати аналітичну роботу, але й активно впливати на рівень фінансової та розрахункової дисципліни, а це дає можливість підвищити дієвість аналізу, що ними проводиться.

Для узагальнення інформації про ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» проведемо аналіз фінансових результатів його діяльності за 2013-2017рр. на основі Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (дод. Ж, И, Л, Н, Р).

Основні техніко-економічні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017 рр. наведені в табл. Б.1 додатка Б. Як видно з табл. Б.1, протягом 2013-2017 рр. показники діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» зазнали змін. Чиста виручка від реалізації зросла в 2017 році порівняно з 2016 роком на 34445 тис. грн. (11,36%), собівартість реалізації за цей же період також зросла на 20322 тис. грн. (12,76%). Валовий прибуток від реалізації збільшився на 14123 тис. грн. (9,81%). Інші операційні доходи підприємства в 2017 році зменшились на 9076 тис. грн. (30,22%). Відбулося зменшення в 2017 році проти 2016 року адміністративних витрат на 5905 тис. грн. (18,378%) та інших операційних витрат на 28959 тис. грн. (45,66%), що є позитивним результатом. Але негативно вплинуло на фінансовий результат збільшення витрат на збут на 20794 тис. грн. (27,82%). Фінансовий результат від операційної діяльності зріс на 19117 тис. грн. (440,08%). Чистий прибуток ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році зріс на 19003 тис. грн. (181,52%) порівняно з 2016 роком,

підприємство одержало прибуток в сумі 8534 тис. грн. проти 10469 тис. грн. збитку в 2016 році.

Отже, як показує проведений аналіз показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017рр. зазнали позитивних змін. Отже, керівництву підприємства потрібно і надалі краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, підвищувати оборотність активів, вводити додаткові пільги та послуги для покупців.

Таким чином, проаналізувавши показники діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» можна зробити висновки, що здійснюючи побудову організації обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності підприємство має підходити до цього питання обґрунтовано, враховуючи результати наукових досліджень, передового досвіду.

Висновок за розділом 1

На підставі проведеного дослідження теоретичних основ обліку, оподаткування та аналізу доходів операційної діяльності підприємства роздрібної торгівлі можна зробити наступні висновки:

1. Дослідження праць вітчизняних та зарубіжних науковців щодо сутності доходів свідчить про наявність бухгалтерського та економічного підходів до їх трактування. Найбільш узагальнюючим визначенням поняття доходу, на нашу думку, можна вважати визначення: «Дохід підприємства – це збільшення економічних вигод унаслідок надходження активів і/або збільшення їх вартості та зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком внесків учасників) внаслідок здійснення певного виду діяльності й отриманих конкурентних переваг у результаті прийняття ефективних управлінських рішень».

Передумовою вирішення проблем, пов'язаних з організацією обліку доходів від операційної діяльності в інформаційній системі підприємства і прийняттям управлінських рішень щодо них, є науково обґрунтована

класифікація. Запропонована в роботі логічна та структурована класифікація доходів від операційної діяльності підприємства на базі бухгалтерського та управлінського підходів дасть можливість ефективно ними управляти, та бути складовою сучасної системи управління.

Запропонований підхід до групування доходів від реалізації товарів на відміну від наявних передбачає систематизацію класифікаційних ознак за трьома напрямками: для обліку та формування звітності (фінансової та управлінської), для аналізу та прогнозування, для прийняття рішень. Це дасть змогу формувати в інформаційній системі торговельного підприємства певні масиви даних про доходи від реалізації товарів із різним ступенем їх деталізації для забезпечення можливості поглибленого аналізу і прогнозування, а також обґрунтування на цій основі заходів із підвищення доходів. Окрім того, це сприятиме економії робочого часу працівників бухгалтерської служби на розроблення Робочого плану рахунків доходів у потрібних аналітичних розрізах і дасть змогу підвищити рівень організації облікового процесу.

2. Процеси реформування бухгалтерського обліку, як і практика використання нормативно-законодавчої бази з питань обліку, засвідчили наявність багатьох недостатньо вивчених і неузгоджених питань щодо обліку, оподаткування та аналізу доходів підприємства. Проте чи не найголовніший недолік законодавства України – це зависока частота його зміни і внесення поправок. Хоча, певною мірою, це свідчить про постійний процес його удосконалення в такій важливій сфері економіки, як доходи підприємств, і поряд з цим стихійне оновлення нормативних документів ускладнює їх практичне застосування, оскільки необхідний додатковий час для їх опрацювання, вивчення та випробування на практиці. Під час опрацювання спеціальної літератури було знайдено достатньо матеріалів для написання випускної кваліфікаційної роботи, але виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і

методологічних розробок, спрямованих на удосконалення обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності підприємства.

3. Об'єктом дослідження в роботі обрано ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК». Основним видом діяльності підприємства є роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах. Ведення бухгалтерського обліку на підприємстві здійснюється бухгалтерією ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК». Для правильної організації роботи бухгалтерської служби на підприємстві чітко визначено обсяг службових обов'язків, права і відповідальність кожного виконавця. Згідно затвердженої облікової політики ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері. Підприємство використовувало в аналізованому періоді програмний продукт «1С: Бухгалтерія 8.2».

Проведення аналітичної роботи на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» забезпечує ефективніше прийняття управлінських рішень і запобігання негативним наслідкам.

Для узагальнення інформації про фінансово-господарську діяльність та стан підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» нами було проведено аналіз його техніко-економічних показників. Чистий прибуток ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році зріс на 19003 тис. грн. (181,52%) порівняно з 2016 роком, підприємство одержало прибуток в сумі 8534 тис. грн. проти 10469 тис. грн. збитку в 2016 році. Отже, як показує проведений аналіз показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017рр. зазнали позитивних змін. Отже, керівництву підприємства потрібно і надалі краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, підвищувати оборотність активів, вводити додаткові пільги та послуги для покупців.

Таким чином, проаналізувавши показники діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-

СМІК» можна зробити висновки, що здійснюючи побудову організації обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності підприємство має підходити до цього питання обґрунтовано, враховуючи результати наукових досліджень, передового досвіду.

РОЗДІЛ 2
УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ ОБЛІКУ
ДОХОДІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА
РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

2.1. Фінансовий облік доходів операційної діяльності підприємства

Фінансовий облік в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», норм П(С)БО та положень МСФЗ. Підставою для бухгалтерського обліку є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій обліку доходів від операційної діяльності підприємства. Тому від їх якості, достовірності, повноти та оперативності залежить весь процес обліку доходів на підприємстві, який складається з трьох етапів: первинний, поточний та підсумковий. На кожному з цих етапів для організації облікового процесу використовуються облікові номенклатури, носії облікових номенклатур, рух носіїв, технологія облікового процесу забезпечення останнього.

Облікові номенклатури первинного обліку доходів в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» наведені в табл.2.1.

Таблиця 2.1

Перелік облікових номенклатур для первинного обліку доходів в
ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

№	Номенклатури	Для чого потрібні дані	Носії інформації
1	2	3	4
1	Нарахування доходів:	Для відображення в обліку нарахованих доходів	Накладна, податкова накладна, акт виконаних робіт, акт наданих послуг, товарно – транспортна накладна
	вид доходів		
	дата нарахування		
	контрагент		
	сума з ПДВ		
	сума ПДВ		
	сума без ПДВ		

Продовження табл.2.1

1	2	3	4
2	Оплата доходів:	Для відображення в обліку сплачених доходів	Прибутковий касовий ордер, виписка банку, грошовий чек
	Вид (форма) розрахунків		
	Дата оплати		
	Контрагент		
	Сума доходу		

В ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» первинні документи складаються під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо, то безпосередньо після її закінчення. Далі первинні документи надходять в бухгалтерію, де вони підлягають обробці та контролю.

Схематично процес обробки первинних документів в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» зображено на рис. 2.1.

Рис. 2.1 Схеми процесу обробки первинних документів в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

За несвоєчасне складання первинних документів та недостовірність відображених в них даних особи, які склали та підписали ці документи, несуть відповідальність.

Перелік форм первинних документів з обліку доходів від операційної діяльності, які застосовують в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Перелік форм первинних документів з обліку доходів від операційної діяльності в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

№ п/п	Номер форми згідно з альбомом	Документ	Призначення документа
1	Ф. 1-Т	Товарно – транспортна накладна	Для обліку товарно-матеріальних цінностей, які перевозять автомобільним транспортом та розрахунків за них
2	Ф. № КО-1	Прибутковий касовий ордер	Для надходження готівки в касу підприємства
3	-	Накладна	Для відпуску ТМЦ та нарахування доходів за реалізовані покупцям цінності
4	-	Податкова накладна	Для нарахування податкових зобов'язань з ПДВ при реалізації ТМЦ

Етап первинного обліку доходів від операційної діяльності завершується записом всіх первинних документів в журналі їх реєстрації (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Дата	Назва документа	Об'єкт обліку	Сума, грн.	Кому передано документ для використання (обробки)
1	Видаткова накладна	Товарно - матеріальні цінності	1245,56	бухгалтер
2	Податкова накладна		1245,56	Головний бухгалтер
3	Касовий чек		1245,56	Бухгалтер
4	Прибутковий касовий ордер	Готівка в касі	1245,56	Головний бухгалтер

Журнал реєстрації первинних документів з обліку доходів від операційної діяльності на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

В ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» реалізуючи товари в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток тощо), проводять розрахункові операції через реєстратори розрахункових операцій (РРО) з роздрукуванням відповідних розрахункових документів, що підтверджують виконання розрахункових операцій.

Щоденно після закінчення робочого дня матеріально-відповідальна особа складає денний звіт Z-звіт із обнуленням інформації в оперативній пам'яті РРО і занесенням її до фіскальної пам'яті. Щоденні касові звіти підклеюються в журнал використання ЕККА та узагальнюються у даному журналі за кожен день.

На період виходу з ладу реєстратора розрахункових операцій та здійснення ремонту або у разі тимчасового, але не більше 72 год (7 робочих днів), відключення електроенергії проведення розрахункових операцій здійснюється з використанням Книги обліку розрахункових операцій та Розрахункової книжки або із застосуванням належним чином зареєстрованого резервного реєстратора розрахункових операцій.

Вважаємо, що для забезпечення формування достовірної і точної інформації про обсяг реалізації товарів в обліковій системі підприємства роздрібної торгівлі ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» доцільним є оптимальне поєднання комплексу умов та елементів облікового процесу з рівнями управління продажами товарів (вищий – управління обліковою системою і товарорухом загалом, контроль і аналіз комерційної діяльності, розроблення альтернативних рішень щодо збуту товарів; середній – вирішення завдань на рівні комплексу задач бухгалтерського обліку реалізації товарів; нижчий – оброблення фактичних даних щодо товароруху в системі оперативного обліку), а також удосконалення діючої практики обліку реалізації товарів в частині документального відображення відповідних господарських операцій та їх відбиття на рахунках бухгалтерського обліку.

На етапі поточного обліку доходів від операційної діяльності в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» використовують дані аналітичного і синтетичного обліку, розробляються номенклатури поточного обліку, складаються накопичувальні відомості.

Основними носіями даних поточного обліку доходів від операційної діяльності є облікові реєстри аналітичного і синтетичного обліку, в яких доходи відображаються за відповідними показниками.

Перелік облікових номенклатур поточного обліку доходів від операційної діяльності в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» наведено в табл.2.4.

Таблиця 2.4

Номенклатури поточного обліку доходів від операційної діяльності в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

№	Номенклатури	Для чого потрібні дані	Носії облікової інформації
1	2	3	6
1	Дата господарської операції	Для віднесення господарської операції до певного звітного періоду	Журнал реєстрації господарських операцій (ЖРГО), Головна книга
2	Зміст господарської операції	Для розкриття змісту бухгалтерського проведення	ЖРГО
3	Підстава для здійснення господарської операції	Для відображення первинних документів щодо здійснення господарської операції	ЖРГО, Журнал 6, аналітична відомість 6.1
4	Сума	Для відображення суми господарської операції	ЖРГО, Оборотно-сальдова відомість, Журнал 6, аналітична відомість 6.1, ф.1, ф.2, ф.3, бух. довідка, аркуш-розшифровка, Головна книга
5	Обороти	Для відображення руху коштів по рахунках	Оборотно-сальдова відомість, Головна книга
6	Кореспондуючі рахунки	Для відображення господарської операції на синтетичних рахунках	ЖРГО, Оборотно-сальдова відомість, Журнал 6, аналітична відомість 6.1, ф.1, ф.2, ф.3, бухгалтерська довідка, аркуш – розшифровка, Головна книга

Також в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» на етапі поточного обліку затверджуються робочий план рахунків та графік надходження облікових первинних документів до бухгалтерії.

Графік надходження облікових первинних документів до бухгалтерії підприємства наведено в табл.2.5.

Таблиця 2.5

Графік надходження первинних документів до бухгалтерії

ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

№ п/п	Назва документа	Хто подає документ	Термін подання	Кому подається документ	Термін перевірки документів
1	Прибутковий касовий ордер	Матеріально-відповідальна особа	На наступний день	Головний бухгалтер	При прийманні готівки
2	Видавкова накладна	Бухгалтер	На наступний день	Бухгалтер	При відпуску товарів
3	Податкова накладна	Бухгалтер	На наступний день	Головний бухгалтер	Під час нарахування податкових зобов'язань
4	Касовий чек	Бухгалтер	На наступний день	Бухгалтер	При продажу товарів

Важлива увага в організації обліку доходів приділяється реєстрації господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Для цього на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» створено робочий план рахунків, в якому передбачені всі нюанси класифікації, узагальнення та відповідність доходів та витрат, а також фінансових результатів(табл.2.6).

Таблиця 2.6

Робочий план рахунків в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» для обліку доходів від операційної діяльності

№	Синтетичний рахунок за планом рахунків		Назва субрахунка за порядком			Об'єкт аналітичного обліку
	Шифр	Назва	1-го	2-го	3-го	
1	70	Доходи від реалізації	Доходи від реалізації			Вид діяльності
2	71	Інші операційні доходи	Доходи від іншої операційної діяльності			Вид діяльності

На етапі узагальнюючого обліку підприємство ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» формує облікові номенклатури під впливом показників форм фінансової, внутрішньогосподарської, статистичної, податкової звітності.

На підставі первинних документів дані про доходи від операційної діяльності відображаються в облікових регістрах, які потім використовуються для заповнення фінансової звітності.

Таким чином, процес організації обліку доходів від операційної діяльності в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» має злагоджений характер у розрізі загальної облікової політики підприємства.

Методика фінансового обліку доходів від операційної діяльності на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» здійснюється відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [66].

Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 1591 від 30.11.99 р. для обліку доходів від операційної діяльності передбачено рахунки сьомого класу «Доходи і результати діяльності», а саме:

- рахунок 70 «Доходи від реалізації»
- рахунок 71 «Інший операційних дохід».

Для списання доходів від операційної діяльності на фінансові результати використовується рахунок 791 «Результат операційної діяльності».

Характеристика рахунків і субрахунків, що використовуються в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» для обліку доходів від операційної діяльності наведена в табл. 2.7.

Узагальнення інформації про доходи від реалізації товарів підприємства у звітному періоді ведеться на рахунку 702 «Дохід від реалізації товарів».

Узагальнення інформації про інші доходи від операційної діяльності підприємства у звітному періоді, крім доходу від реалізації продукції, робіт та послуг ведеться на рахунку 71 «Інший операційний дохід».

Таблиця 2.7

Характеристика рахунків з обліку доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

Шифр	Назва рахунків та субрахунків	Призначення рахунку	Класифікація рахунку за структурою	Характеристика оборотів		Розміщення в звітності
				За дебетом	За кредитом	
1	2	3	4	5	6	7
702	Дохід від реалізації товарів	Узагальнення інформації про доходи від реалізації товарів	Пасивний	Сума непрямих податків та списання у порядку закриття на фінансові результати	Збільшення (одержання) доходу від реалізації товарів	Звіт про фінансові результати (ф.№2, р.2000)
71	Інший операційний дохід	Узагальнення інформації про інші доходи від операційної діяльності	Пасивний	Сума непрямих податків та списання у порядку закриття на фінансові результати	Збільшення (одержання) доходу	Звіт про фінансові результати (ф.№2, р.2120)

Рахунок 71 «Інший операційний дохід» має декілька субрахунків, які наведено в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Характеристика субрахунків рахунку 71 «Інший операційних дохід»

№	Назва субрахунку	Характеристика субрахунку
1	2	3
711	Дохід від реалізації іноземної валюти	«... узагальнюється інформація про доходи від реалізації іноземної валюти»
712	Дохід від реалізації інших необоротних активів	«... відображається інформація про доходи від реалізації оборотних активів (виробничих запасів, малоцінних предметів)»
713	Дохід від операційної оренди активів	«... відображається інформація про доходи від оренди (крім фінансової) майна, якщо ця діяльність не являється предметом (метою) створення підприємства»
714	Дохід від операційної курсової різниці	«... узагальнюється інформація про доходи від курсових різниць по активам і обов'язкам підприємства, пов'язаних з операційною діяльністю підприємства»
715	Отримані штрафи, пені, неустойки	«... узагальнюється інформація про штрафи, пені, неустойки і інші санкції за порушення господарських договорів, яки визнані боржником або по яким отримані рішення суду, арбітражного суду по їх стягнення»

Продовження табл.2.8

1	2	3
715	Отримані штрафи, пені, неустойки	«... узагальнюється інформація про штрафи, пені, неустойки і інші санкції за порушення господарських договорів, яки визнані боржником або по яким отримані

		рішення суду, арбітражного суду по їх стягнення, а також про суми стягнення понесених збитків»
716	Відшкодування раніше списаних активів	«... відображається інформація про суми відшкодування підприємству вартості раніше списаних оборотних активів»
717	Дохід від списання кредиторської заборгованості	«... узагальнюється інформація про доходи від списання кредиторської заборгованості, яка виникла в ході операційного циклу, по який минув строк позовної давності»
718	Дохід від безкоштовно отриманих оборотних активів	«... узагальнюється інформація про доходи від безкоштовно отриманих оборотних активів (крім фінансових інвестицій) і про доходи від цільового фінансування, пов'язаного з операційною діяльністю»
719	Інші доходи від операційної діяльності	«... узагальнюється інформація про інші доходи від операційної діяльності, які не відображаються на інших субрахунках рахунку 71 „Інший операційний дохід”, зокрема про доходи від операцій з тарою, від інвентаризації»

Кореспонденція рахунків щодо обліку доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» відображена в табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Кореспонденція рахунків щодо обліку доходів від операційної діяльності
ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

№	Зміст операції	Первинний документ	Типова кореспонденція рахунків		Кореспонденція рахунків, яку застосовує підприємство		Сума, грн.
			Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	
1	Відображено суму доходу отриману від покупців на підставі касових звітів	Касовий звіт	301	702	301	702	365850
2	Відображено податкові зобов'язання щодо ПДВ	Податкова накладна	702	641	702	641	60950
3	Суму доходу списано на фінансовий результат	Довідка бухгалтерії	702	791	702	791	304875

Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в реєстрах синтетичного та аналітичного обліку методом подвійного запису. Підприємство вживає всіх необхідних заходів для запобігання

несанкціонованому й непомітному виправленню записів у первинних документах і реєстрах бухгалтерського обліку та забезпечує їхнє зберігання протягом встановленого строку.

Після отримання первинних документів, на їх основі заповнюються реєстри бухгалтерського обліку. При журнальній формі обліку на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» облік доходів від операційної діяльності ведеться наступних Журналах, складених на комп'ютері (табл.2.10).

Таблиця 2.10

Реєстри синтетичного та аналітичного обліку доходів від операційної діяльності

Номери		Рахунки бухгалтерського обліку
журналів	відомостей	
№6	6.1	Облік доходів і результатів діяльності Кредит рахунків 70, 71, 72, 73, 74, 75, 79 Розділ II. «Аналітичні дані про доходи»

Дані реєстрів потім використовуються для заповнення Головної книги та фінансової звітності підприємства.

Таким чином, практика ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» з обліку доходів від операційної діяльності відповідає нормативній базі.

Проведене дослідження стану обліку доходів від операційної діяльності в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» дозволило виявити ряд проблемних питань, серед яких найбільш вагомими, на нашу думку, є необхідність впорядкування обліку доходів від операційної діяльності підприємства з можливістю деталізації аналітичного обліку для прийняття ефективних управлінських рішень.

Для удосконалення аналітичного обліку доходів від реалізації товарів, на нашу думку, з метою деталізації інформації підприємству доречно ввести рахунки третього порядку до субрахунку 702 «Дохід від реалізації товарів», а саме:

- 7021 «Дохід від реалізації товарів»;

- 7022 «Дохід від реалізації товарів зі знижками»;
- 7023 «Дохід від реалізації товарів в період розпродажу»;
- та до рахунку 704 «Вирахування з доходу»:
- 7041 «Вирахування з доходу за товари повернені покупцями»;
- 7042 «Інші вирахування з доходу».

За допомогою цих рахунків появиться можливість виділити з усього доходу підприємства дохід від реалізації товарів за методами активізації продажу товарів, що дозволить проводити поглиблений аналіз продажів. Це сприятиме прийняттю ефективніших управлінських рішень у процесі формування чистого доходу підприємства.

Організація обліку доходи від операційної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» сьогодні вже неможлива без застосування сучасних інформаційних систем. За ринкових умов господарювання ефективність управління підприємством значною мірою визначається якістю інформаційної бази та ретельністю її аналітичної обробки.

Багатоаспектність питань, що вирішуються за допомогою автоматизованих систем вимагає наявності широкого спектру програмного та інформаційного забезпечення різних рівнів складності, що дозволяє надавати кінцевим користувачам вхідну та результативну інформацію у зрозумілій та доступній формі. Необхідно відзначити, що сучасні інформаційні технології дуже швидко розвиваються - розширюються їх можливості, змінюються технічні прийоми роботи і т.д. Це призводить до того, що не можна вибрати одну програму і працювати з нею все життя. Доводиться постійно вчитися, вивчати нові програмні продукти, нові можливості, нові методи.

Сучасні програмні продукти для бухгалтерії дозволяють вести синтетичний та аналітичний облік господарських операцій. В них можливо формувати зведені проводки, відомості залишків по синтетичних та аналітичних рахунках, реєстри та контрольні відомості за станом розрахунків.

В багатьох бухгалтерських програмах в залежності від встановлення ознаки „тип сальдо рахунку” бухгалтер може в одних звітах формувати згорнуте сальдо активно-пасивних рахунків, а в інших – розгорнуте.

Найкращою можна вважати програму, що дозволяє вказати користувачу той рівень ієрархії аналітичних рахунків конкретного рахунку, починаючи з якого програма повинна одержувати розгорнуте сальдо.

На Україні найбільше розповсюдження одержали наступні інформаційні системи:

- бухгалтерський комплекс “БЕСТ”;
- комплексна система “Сфера”;
- “Парус” (корпорація “Парус”);
- “Бембі+” (Інтернет-Сервіс);
- “Fin-Expert” (1 PM Ltd Co);
- “Фінанси без проблем” (Хамерс Дизайн) та ін.

Як правило, ці програмні засоби розробляються за принципом:

Бухгалтерські проводки → Головна книга → Баланс.

Розв'язання задач обліку доходів від операційної діяльності в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» автоматизованим способом забезпечує можливість оперативної обробки інформації для обліку, контролю, аналізу та управління за відповідний проміжок часу, сприятиме підвищенню точності й достовірності облікових даних. В автоматизовану систему обліку в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» входять:

- центральний комп'ютер (сервер), в базі даних якого накопичується вся поточна інформація про дані операції на підприємстві;
- автоматизовані робочі місця директора, бухгалтера та інших працівників, які дозволяють як накопичувати, так і отримувати необхідну інформацію про операції за витратами за допомогою персональних комп'ютерів та терміналів;
- автоматизоване місце бухгалтера пов'язаним з центральним сервером.

Початку розв'язання задач обліку доходів від операційної діяльності в

ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за допомогою інформаційних систем передусім складна підготовча робота з постановки задач, їх алгоритмізації, вибору пакету програм, а також складання програм розв'язання задач на ПЕОМ. При використанні в обліку інформаційних систем необхідно керуватися такими ознаками доцільності розв'язання задач в інформаційних системах як: «... наявність багаторазового повторення одноманітних обчислень; дискретність розв'язання задачі, яка полягає в тому, що весь процес рішення складається з окремих етапів, на кожному з яких отримують систему нових величин, виходячи з даних, отриманих на попередніх етапах; детермінованість, яка полягає в тому, що система величин, отримана на певному етапі розв'язання, рівнозначна визначеній тій системі величин, яка була отримана на попередньому етапі; результативність, яка полягає в тому, що завершені обчислення дають правильну відповідь задачі; масовість, яка полягає в тому, що кожний алгоритм використовується для розв'язання не однієї задачі, а визначеного класу аналітичних задач. Конкретні задачі цього класу відрізняються між собою тільки системою поточних даних» [13].

За допомогою інформаційних систем ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» можна здійснювати децентралізовану обробку даних по різних ланках обліку доходів від операційної діяльності і в реальному часі передавати отримані результати з метою складання зведених реєстрів бухгалтерського обліку, звітності, здійсненні аналізу та контролю господарської діяльності і формування управлінських рішень. Такий підхід сприяє скороченню термінів обробки обліково-аналітичної інформації, підвищенню її оперативності, якості, вірогідності і прийняттю управлінських рішень.

ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» для автоматизації бухгалтерського обліку на всіх ділянках в досліджуваному періоді використовувало програму «1С: Бухгалтерія 8.2». Розглянемо відображення обліку доходів від операційної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в програмі «1С: Підприємство 8.2». У даній програмі облік ведеться у реєстрі бухгалтерії на

бухгалтерському плані рахунків. Доходи підприємства обліковуються у розрізі статей Декларації з прибутку та додатків до неї.

Статті податкового обліку зазначаються для класифікації доходів - у довіднику «Статті доходів» (рис.2.2).

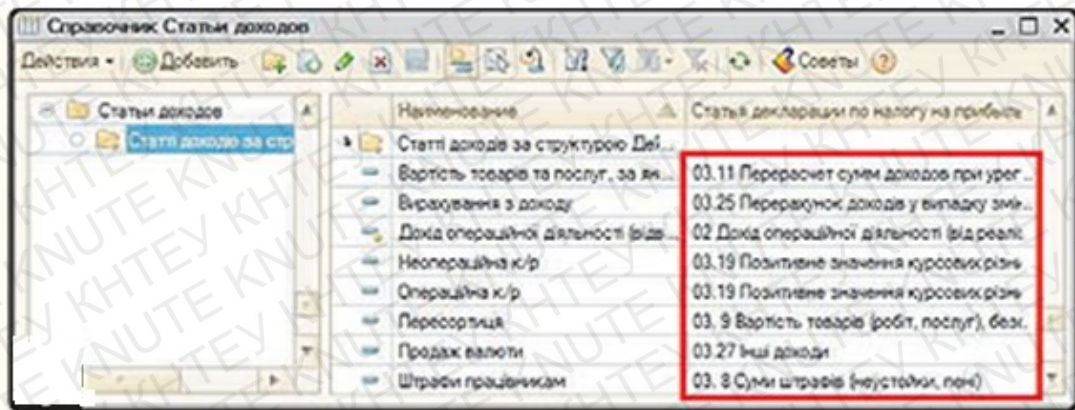

Рис.2.2 Довідник «Статті доходів»

Для плану рахунків додано ознаку обліку Податковий облік (рис.2.3).

Код	Наименование	З...	Акт.	В...	К...	Н/у	Субконто 1	Субконто 2	Субк 3
7	Доходы и результа...		АП			✓	(об) Статт...		
70	Доходы от реализа...		П			✓	(об) Статт...		
701	Доход от реализац...		П			✓	(об) Статт...	(об) Номенк...	
702	Доход от реализац...		П			✓	(об) Статт...	(об) Номенк...	
703	Доход от реализац...		П			✓	(об) Статт...	(об) Номенк...	
704	Выражения з дох...		А			✓	(об) Статт д	(об) Номенк...	

Рис.2.3 План рахунків бухгалтерського обліку

Загальний підхід при оформленні господарських операцій по обліку реалізації товарів заключається в наступному. Використавши послідовність команд з меню: Продажа ⇒ Реализация товаров отримаємо початкове робоче вікно Реализация товаров. Заповнюємо, використовуючи стандартні методи, інформаційний блок робочого вікна Реализация товаров. На закладці Доходы от реализации в робоче поле Счет доходов вносимо рахунок 702. В

робоче поле Статті доходів стандартними методами переносимо з довідника Статті доходів позицію Реалізація товарів.

На закладці Вычеты из доходов в робоче поле Счет вычетов вносимо рахунок 704. В робоче поле Статті доходів стандартними методами переносимо з довідника Статті доходів позицію Реалізація товарів.

По завершенню введення інформації по документу задіяти команду Записать – ОК, для того щоб вона була зафіксована в інформаційній базі.

В зв'язку з заборотою використання програми 1С «Бухгалтерія» підприємству необхідно замінити її на іншу програму яка найбільше розповсюджена в Україні. Так, у вересні 2017 року українська корпорація IT-Enterprise випустила нову програму для бухобліку MASTER:Бухгалтерія. На українському ринку до сьогодні не існувало зручного й простого програмного забезпечення для ведення бухобліку на підприємствах. Саме тому й було розроблено MASTER:Бухгалтерію. Цей сервіс відповідає вимогам українського ринку, він простий у використанні. Програма передбачає роботу з усіма системами оподаткування.

Таким чином, ми пропонуємо ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» встановити для бухгалтерського обліку програму MASTER:Бухгалтерія, яка охоплює всі види операцій на підприємстві. Ведення обліку доходів операційної діяльності підприємства в умовах використання інформаційних технологій забезпечує економію часу, необхідного для виконання рутинних операцій та розрахунків. Бухгалтер зможе більше часу приділяти виконанню аналітичної роботи та самоконтролю.

2.2. Узагальнення інформації про доходи операційної діяльності у фінансовій та податковій звітності підприємства

Одним із важливих елементів методу бухгалтерського обліку є фінансова звітність, яка характеризує фінансовий і майновий стан підприємства та результати його діяльності за звітний період. Узагальнення

інформації та одержання звітних показників підприємства, здійснюється на основі даних облікової системи.

Фінансова звітність — це сукупність форм звітності, які кладені на підставі даних фінансового обліку з метою надання зовнішнім і внутрішнім користувачам узагальненої інформації про фінансовий стан у вигляді, який зручний і зрозумілий для прийняття цими користувачами певних ділових рішень.

У світовій і національній практиці побудова фінансової звітності базується на принципах:

- обачність — застосування в бухгалтерському обліку методів оцінки, які повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань і витрат та завищенню оцінки активів і доходів підприємства;
- повне висвітлення — фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні і потенційні результати господарської діяльності і подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі;
- автономність — кожне підприємство розглядається як юридична особа, відокремлена від її власників, у зв'язку з чим власне майно і зобов'язання власників не повинні відображатися у фінансовій звітності підприємства;
- послідовність — постійно (із року в рік) застосування підприємством вибраної облікової політики, тобто сукупності принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання і подання фінансової звітності. Зміна облікової політики можлива тільки в передбачених положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку випадках і повинна бути обґрунтована і розкрита в примітках до фінансової звітності;
- безперервність — оцінка активів і зобов'язань підприємства здійснюється виходячи з припущення, що його діяльність буде продовжуватися і надалі;

- нарахування та відповідність доходів і витрат - для визначення фінансового результату звітного періоду необхідно порівняти доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів. При цьому доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів;
- превалювання суті над формою — операції обліковуються згідно з їх сутністю, а не тільки виходячи з юридичної форми. Так, взяті у фінансову оренду основні засоби відображаються в балансі (звітності) орендаря, тобто по суті як власне майно, хоч за юридичною формою вони не перейшли у власність орендаря, але ним прийняті на себе ризики і вигоди, пов'язані з правом власності на об'єкти лізингу;
- історична (фактична) собівартість — пріоритетною є оцінка активів підприємства виходячи з витрат на їх виробництво і придбання;
- єдиний грошовий вимірник — вимірювання і узагальнення всіх господарських операцій підприємства у його фінансовій звітності здійснюється в єдиній грошовій одиниці;
- періодичність — можливість розподілу діяльності підприємства на певні періоди часу з метою складання фінансової звітності.

Суттєвий вплив на показники звітності має облікова політика підприємства. При формуванні облікової політики забезпечується дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання і подання в установлені терміни фінансової і статистичної звітності. Обрана облікова політика застосовується підприємством із року в рік. У будь-якому разі вона має залишатися незмінною принаймні протягом календарного року. Зміна облікової політики можлива у випадках, передбачених національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку змін в законодавстві, розробкою та застосуванням нових методів ведення обліку або суттєвими змінами в умовах

роботи чи у структурі підприємства. Якщо такі зміни відбулися, то про це ґрунтовно повідомляється у пояснювальній записці до річної звітності. В цілому, облікова політика зводиться до вибору одного з альтернативних підходів, передбачених стандартами бухгалтерського обліку з метою вірогідного (найбільш достовірного) висвітлення певного показника фінансової звітності. Тому, виходячи з таких засад, метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства.

Для досягнення поставленої мети та виконання завдань щодо задоволення інформаційних потреб користувачів звітність має відповідати певним вимогам. Звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік, тобто період з 1 січня по 31 грудня. Проміжна звітність складається щоквартально наростаючим підсумком з початку звітного року. Баланс підприємства складається станом на кінець останнього дня кварталу або року.

Формування фінансової звітності підприємства здійснюється відповідно до принципів положень стандартів бухгалтерського обліку.

Фінансова звітність підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» складається з таких форм: «... Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1); Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2); Звіт про рух грошових коштів (форма № 3); Звіт про власний капітал (форма № 4); Примітки до фінансової звітності (форма № 6)» [55].

У Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) міститься інформація про доходи, витрати, прибутки і збитки від діяльності підприємства (операційної, звичайної, надзвичайної) за звітний період.

Інформація про доходи від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» відображаються в наступних рядках форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за 2017 рік (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Розкриття інформації про доходи від операційної діяльності в Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід)» за 2017 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	48189	46367
Інші операційні доходи	2120	22961	23034

Підприємство ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» перейшло на складання звітності за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. Позитивними сторонами застосування МСФЗ як для ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК», так і для зовнішніх користувачів являються: «... можливість отримання необхідної інформації для прийняття управлінських рішень; забезпечення порівнянності звітності з іншими організаціями, незалежно від того, резидентом якої країни вони є і на якій території здійснюють господарську діяльність; можливість залучення іноземних інвестицій і позик, а також виходу на зарубіжні ринки; престижність, забезпечення більшої довіри з боку потенційних партнерів; у багатьох випадках велика надійність інформації; прозорість інформації, що забезпечується шляхом дотримання правил її складання, а також численними поясненнями до звітності».

Отже, переваги складання фінансової звітності за міжнародними стандартами дійсно є і вони незаперечні для користувачів фінансової звітності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК». МСФЗ можна розцінювати як інструмент глобалізації економіки і світових господарських зв'язків. У зв'язку з цим цінність МСФЗ важлива не тільки для іноземних, але й для національних інвесторів також.

Податкова звітність — один з видів бухгалтерської звітності. Подається у вигляді податкових декларацій (розрахунків) платником податків (у тому числі відокремленими підрозділами у випадках, визначених Податковим

Кодексом України) контролюючому органу у строки, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата податкового зобов'язання, чи документ, що свідчить про суми доходу, нарахованого (виплаченого) на користь платників податків — фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку

Щодо відображення інформації про доходи від операційної діяльності в податковій звітності, то така інформація відображається в звітності з податку на прибуток. В податковій декларації про прибуток підприємства в рядку 01 відображається дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку. За цим критерієм вирішуватиметься, чи може підприємство визначати базу оподаткування без застосування різниць (якщо дохід - понад 20 млн. грн., обов'язково застосовуються різниці, якщо менше - є право вибору в першому році безперервної сукупності років, коли дохід не перевищує 20 млн. грн.).

У розрахунок 20-мільйонного ліміту відповідно абз. 10 пп. 134.1.1 ПКУ входять:

- дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (рядок 2120 [форми № 2](#)) ;
- інші операційні доходи (рядок 2120 [форми № 2](#)) - обороти за Дт 71 із Кт 791;
- фінансові доходи (рядок 2220 [форми № 2](#)) - обороти за Дт 73 із Кт 792. До фінансових доходів включають дивіденди, відсотки й інші доходи, отримані від фінансових інвестицій (окрім доходів, які обліковуються за методом участі в капіталі) (п. 7 П(С)БО 15 «Доходи»);
- інші доходи (рядок 2240 [форми № 2](#)) — обороти за Дт 74 Кт 793.

Податківці, окрім цих складових, воліють бачити ще й дохід від участі в капіталі.

Отже, для визначення річного доходу від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), установленого за правилами бухгалтерського обліку, розраховується сумарне значення таких показників

Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) Форма № 2: чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (ряд. 2000), інші операційні доходи (ряд. 2120), дохід від участі в капіталі (ряд. 2200), інші фінансові доходи (ряд. 2220), інші доходи (ряд. 2240).

В подальшому потрібно удосконалювати систему бухгалтерського обліку і звітності в Україні в контексті гармонізації податкового та фінансового обліку.

2.3. Облік доходів операційної діяльності в системі прийняття управлінських рішень підприємства

В ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» для обліку доходів від операційної діяльності в системі прийняття управлінських рішень введеться внутрішньогосподарський облік.

Внутрішньогосподарський облік не є самостійним бухгалтерським обліком. Це деталізація даних бухгалтерського фінансового обліку в частині витрат і доходів господарської діяльності підприємства. Цей облік будується суто для конкретного підприємства виходячи з характеру його діяльності та організаційних рішень. Користувачами інформації з управлінського обліку є власники, засновники, керівники, менеджери.

Побудова внутрішньогосподарського обліку в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» базується на даних фінансового обліку, тобто вихідними для цього обліку є дані фінансового обліку. Завданням управлінського обліку є розкриття відповідності або невідповідності затрат бізнес-плановим показникам. У разі відхилень від планових показників визначають ініціаторів економії або винуватців перевитрат. А це означає, що в управлінському обліку використовують показники бізнес-плану ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК», тобто необлікову планову інформацію.

У побудові внутрішньогосподарського обліку застосовується й різна технологічна, маркетингова та інша інформація, яка може впливати на оптимізацію управлінських рішень щодо скорочення затрат, збільшення

доходів, одержання додаткового прибутку або зменшення збитків.

А це означає, що поняття «внутрішньогосподарський облік» значно ширше за просто бухгалтерський облік. Недарма в різних країнах світу такий облік, залежно від того, як він формувався, називають по-різному: управлінським - в англо-американській системі, виробничим - у французькій системі чи контролінгом - у німецькій.

Між управлінським і фінансовим обліком є дуже багато спільного. Насамперед це єдина система первинного обліку, єдині принципи побудови обліку як двоїстого процесу та єдине професійне середовище.

Взаємозв'язок внутрішньогосподарського обліку з фінансовим наведено на рис. 2.4.

Разом із тим між ними є дуже багато розбіжностей. Це стосується таких характеристик, як:

- 1) зовнішні і внутрішні користувачі;
- 2) обов'язковість чи необов'язковий ведення обліку;
- 3) повна фінансова звітність та короткотермінова сегментна звітність;
- 4) залежність від внутрішньої побудови діяльності;
- 5) свобода вибору ведення обліку;
- 6) відображення часу;
- 7) критерій точності;
- 8) базисна структура.

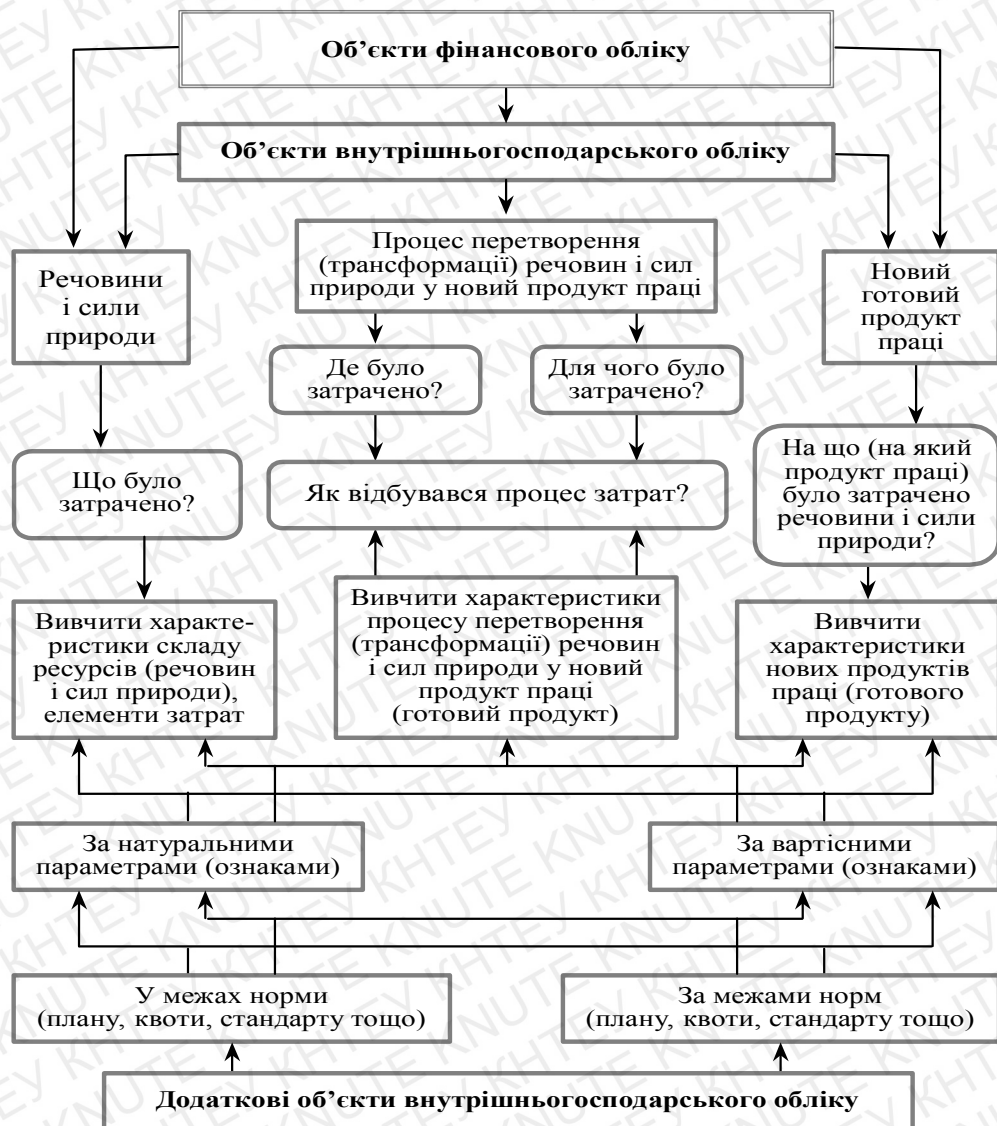

Рис. 2.4 Взаємозв'язок цільових функцій бухгалтерського фінансового та внутрішньогосподарського обліку

Визначення спільностей та відмінностей між бухгалтерським фінансовим і управлінським обліком дає підставу констатувати, що попри єдність принципів побудови та документування внутрішньогосподарський облік будується цілком автономно.

Сучасна практика аналітичної деталізації обліку доходів операційної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» не задовольняє інформаційних потреб користувачів, тому потребує вдосконалення. Аналітичний облік має бути більш змістовним, достатнім і відповідати своєму змісту – забезпечувати можливість оперативного аналізу отриманих

доходів і бути зручною та надійною базою для прийняття ефективних рішень в управлінні доходами від операційної діяльності.

Аналітичну деталізацію інформації щодо реалізації готової продукції, товарів, робіт та послуг для визначення доходів на підприємстві пропонується здійснювати за такими критеріями:

- 1) спрямованість інформаційних потоків (зовнішні, внутрішні);
- 2) об'єкти аналітики.

Таким чином, дана практика дасть змогу організувати дієву систему управлінського обліку та внутрішньої звітності на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК», суттєво підвищити якісний рівень внутрішнього контролю.

Отже, на нашу думку, на сучасному етапі розвитку ринкової економіки головною метою вдосконалення обліку доходів на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» є забезпечення управління доходами від операційної діяльності і підприємством в цілому гнучкою інформаційною базою у вигляді проаналізованих аналітичних даних для прийняття ефективних і своєчасних управлінських рішень.

На сьогодні з переходом вітчизняної системи бухгалтерського обліку на ведення обліку та формування звітності за міжнародними стандартами є актуальною також проблема обліку доходів основної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за центрами відповідальності.

Ефективне функціонування підприємства неможливе без правильно налагодженої організаційної структури, яка визначається наявністю та взаємозв'язками окремих підрозділів. Одним із шляхів вдосконалення організаційно-економічного механізму є децентралізація управління, яка дає можливість виявляти ефективність діяльності кожного структурного підрозділу підприємства, здійснювати контроль та планування різних господарських показників і аналізувати відхилення фактичних від запланованих показників.

Створення та функціонування системи обліку доходів за центрами відповідальності передбачає: визначення загальної мети діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» та його проміжних завдань; визначення центрів відповідальності; розподіл сфери повноважень і відповідальності менеджерів центру; складання бюджету для кожного центру відповідальності; визначення періодичності і форми подання звітів; контроль за виконанням бюджетів; аналіз причин відхилень та оцінка діяльності центрів; стимулювання за досягнення в роботі та внесок в загальний результат діяльності. Для покращення роботи центрів відповідальності і їх взаємозв'язків слід передбачити участь управлінського персоналу ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в розробці бюджетів, внутрішніх форм звітності, в процесах складання графіків документообігу.

Система обліку за центрами відповідальності повинна базуватись на ряді принципів:

- менеджери відповідають тільки за ту діяльність, що перебуває під їхнім контролем;
- у бюджет центру відповідальності повинні включатись тільки показники, досягнення яких залежить від ефективної роботи його керівника і персоналу;
- менеджери беруть участь у визначенні цілей, за якими оцінюватиметься їхня діяльність;
- висока активізація мотивації менеджерів та підрозділів, якими вони управляють;
- чітка визначеність ролі обліку в системі заохочення;
- звіти про виконання бюджетів складаються періодично і використовуються для оцінки діяльності центрів відповідальності.

Вчений Ф.Ф. Бутинець вважає центром відповідальності «певний сегмент діяльності підприємства, в якому встановлено персональну відповідальність керівника за показники діяльності, які він повинен

контролювати. Облік за центрами відповідальності – це певне вчення, направлене на наукову організацію поведінки адміністраторів» [11, с. 41].

На нашу думку, діюча система обліку доходів підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» потребує сегментації зазначених показників за напрямками, а саме: за асортиментом товарів, постачальниками товарних запасів, замовниками, регіонами збуту у розрізі менеджерів, які контролюють певні аспекти формування доходів, а облік за центрами відповідальності здійснює контроль та оцінку діяльності центру відповідальності у розрізі зазначених сегментів.

На думку Л. Нападовської, «центр доходу – це підрозділ, керівник якого відповідає за величину доходу, тобто може впливати на величину обсягу діяльності та ціну товару» [52, с. 52].

Професор М.Д. Білик центром доходів вважає «структурний підрозділ підприємства, керівник якого у виділеному бюджеті відповідає за максимізацію доходу від продажів, не має повноважень по варіюванню цінами й обмежений у витратах коштів (у межах бюджету)» [4, с. 155].

Варта уваги думка вченого С.Ф. Голова, котрий центр доходу визначає як «центр відповідальності, керівник якого контролює доходи. Такі підрозділи відповідають за обсяг продажу, але не завжди мають повноваження контролювати ціни й асортимент робіт і послуг. При цьому керівник центру доходу може контролювати витрати на утримання підрозділу» [19, с. 408].

Ми погоджуємось з професором С. Левицькою, яка вважає» напрямами аналітичного забезпечення центру доходу від реалізації – за структурними підрозділами, що займаються збутом; за формою оплати; за видами реалізованих робіт і послуг; за категорією замовників» [39, с. 32].

Центри доходів підприємства включають підрозділи маркетингово-збутової діяльності, керівники яких відповідають тільки за виручку від реалізації та за витрати, пов'язані з їх реалізацією. Для аналізу ефективності роботи центру доходів можуть бути використані дані про відхилення від

реалізації. Критерієм оцінювання результатів діяльності центру доходів є досягнення планового доходу від реалізації з врахуванням зміни ціни та обсягу реалізації.

Організація системи обліку доходів на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за центрами відповідальності у поєднанні з ефективною системою стимулювання працівників забезпечить контроль за ефективною роботою окремих структурних підрозділів та сегментів, підвищить точність та ступінь деталізації облікових даних і звітності, а також забезпечить високі результати діяльності та надійний фінансовий стан підприємства.

З огляду на різноманітність інформаційних потреб користувачів внутрішньої звітності нами запропоновано ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» форми внутрішньої звітності щодо руху товарів. Запропоновані форми внутрішньої звітності щодо руху товарів наведено в табл. 2.12.

Таблиця 2.12

Запропоновані форми внутрішньої звітності щодо руху товарів

№	Форма документа	Документ	Коротка характеристика
1	ВТЗ-1	Звіт про рух товарів (Зразок 1) додаток С	Узагальнює інформацію про динаміку руху товару та дозволяє порівняти фактичний обсяг товарообороту із плановим
2	ВТЗ-2	Звіт про реалізовані товари за каналами збуту (Зразок 2) додаток Т	Узагальнює обсяги реалізації товарів в розрізі каналів збуту, що дає змогу виявити найбільш прибуткову форму реалізації
3	ВТЗ-3	Звіт про реалізацію за товарним асортиментом	Містить інформацію про структуру продажу товарів в розрізі груп товарного асортименту

Звіт про рух товарів (ВТЗ-1) відображає надходження та реалізацію товарів як власного виробництва, так і покупних, враховуючи різні канали збуту підприємства. Динаміка руху товарів дозволяє виокремити спосіб реалізації товарів, виручка від реалізація яких є найбільшою, що несе в собі цінну інформацію для управлінського персоналу підприємства.

Звіт про реалізацію товарів за каналами збуту (ВТЗ-2) є розширенням Звіту за формою ВТЗ-1, який містить у собі всі задіяні підприємством канали

вибуття товарів. Містить інформацію про обсяг реалізації товару, показники структури реалізованих товарів, що підвищує аналітичні розрізи інформації та сприяє наданню повною інформації про стан реалізованих товарів. Крім того зазначимо, що показники даного звіту повинні збігатися за показниками звіту ВТЗ-1, що сприятиме здійсненню документальної перевірки звітності.

Наявність широкої номенклатури товарів призводить до необхідності оперування інформацією про товари, реалізація яких приносить найбільшу виручку. Узагальнення інформації у Звіті про реалізацію за товарним асортиментом (ВТЗ-3) дозволить вчасно та оперативно отримувати інформацію про реалізацію товарів в частині асортименту.

Запропоновані форми внутрішньої звітності можуть модифікуватися залежно від того, які види доходів мали місце в діяльності підприємства, а також запитів користувачів.

Таким чином, при наданні належної уваги питанню управлінського обліку доходи від операційної діяльності підприємство ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в майбутньому може досягти більш результативних показників діяльності, оптимізувати витрати та збільшити операційні доходи.

Висновок за розділом 2

На підставі проведеного дослідження обліку доходів операційної діяльності підприємства роздрібної торгівлі та його удосконалення можна зробити наступні висновки:

1. Процес організації обліку доходів від операційної діяльності в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» має злагоджений характер у розрізі загальної облікової політики підприємства. Організація обліку доходів від операційної діяльності підприємства складається з трьох етапів: первинний, поточний та підсумковий (завершальний). На кожному етапі основні об'єкти організації облікового процесу такі: облікові номенклатури; носії облікових номенклатур; рух носіїв; технологія облікового процесу забезпечення останнього.

Для обліку доходів від операційної діяльності в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» передбачені рахунок 702 «Доходи від реалізації товарів» та рахунок 71 «Інший операційних доходів».

Проведене дослідження стану обліку доходів від операційної діяльності на підприємстві дозволило виявити ряд проблемних питань, серед яких найбільш вагомими, на нашу думку, є об'єктивна необхідність впорядкування бухгалтерського обліку операцій за доходами від операційної діяльності з можливістю аналітичної та синтетичної деталізації для раціональної організації їх контролю та прийняття ефективних управлінських рішень. Оскільки підприємство самостійно приймає рішення щодо ведення аналітичного обліку та відкриття рахунків третього і нижчих порядків, з метою деталізації інформації доречно ввести рахунки третього порядку до рахунку 702 «Дохід від реалізації товарів».

Організація обліку доходів від операційної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» сьогодні вже неможлива без застосування сучасних інформаційних систем. ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» для автоматизації бухгалтерського обліку на всіх ділянках в досліджуваному періоді використовувало програму «1С: Бухгалтерія 8.2». В зв'язку з заборонаю використання програми 1С «Бухгалтерія» підприємству необхідно замінити її на іншу програму. Ми пропонуємо ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» встановити для бухгалтерського обліку програму MASTER:Бухгалтерія, яка охоплює всі види операцій на підприємстві. Ведення обліку доходів операційної діяльності підприємства в умовах використання інформаційних технологій забезпечує економію часу, необхідного для виконання рутинних операцій та розрахунків. Бухгалтер зможе більше часу приділяти виконанню аналітичної роботи та самоконтролю.

2. Інформація про доходи від операційної діяльності підприємства відображаються в наступних рядках Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (ф.№2): доходи від реалізації - розділ I, рядок 2000; інші операційні доходи - розділ I, рядок 2120. ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» перейшло

на складання звітності за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. Переваги складання фінансової звітності за міжнародними стандартами дійсно є і вони незаперечні, як для самого підприємства, так і для зовнішніх користувачів його фінансової звітності.

Щодо відображення інформації про доходи від операційної діяльності в податковій звітності, то така інформація відображається в звітності з податку на прибуток. В податковій декларації про прибуток підприємства дохід від операційної діяльності відображається в рядку 02 «Дохід від операційної діяльності (дохід від реалізації товарів (робіт, послуг))» (п. 135.4 ПКУ). Згідно з пп. 135.4.1 ПК дохід визнається в розмірі договірної (контрактної) вартості, але не менше від суми компенсації, отриманої в будь-якій формі, у т. ч. при зменшенні зобов'язань.

В подальшому потрібно удосконалювати систему бухгалтерського обліку і звітності в Україні в контексті гармонізації податкового та фінансового обліку.

3. У зв'язку з переходом вітчизняної системи бухгалтерського обліку на ведення обліку та формування звітності за міжнародними стандартами, на сьогодні є актуальною також проблема обліку доходів основної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за центрами відповідальності. Для покращення роботи центрів відповідальності і їх взаємозв'язків слід передбачити участь управлінського персоналу ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в розробці бюджетів, внутрішніх форм звітності, в процесах складання графіків документообігу.

Організація системи обліку доходів на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за центрами відповідальності у поєднанні з ефективною системою стимулювання працівників забезпечить контроль за ефективною роботою окремих структурних підрозділів та сегментів, підвищить точність та ступінь деталізації облікових даних і звітності, а також забезпечить високі результати діяльності та надійний фінансовий стан підприємства.

З огляду на різноманітність інформаційних потреб користувачів внутрішньої звітності нами запропоновано ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» форми внутрішньої звітності щодо руху товарів. Запропоновані форми внутрішньої звітності можуть модифікуватися залежно від того, які види доходів мали місце в діяльності підприємства, а також запитів користувачів.

Таким чином, при наданні належної уваги питанню управлінського обліку доходів від операційної діяльності підприємство ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в майбутньому може досягти більш результативних показників діяльності, оптимізувати витрати та збільшити операційні доходи.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА СИСТЕМИ АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Система економічних показників, прийоми та методи аналізу доходів підприємства

Посилення ролі економічного аналізу повинно торкатися таких сфер дослідження, як аналіз ринкового середовища, виробничо-господарського потенціалу, ефективності управління фінансовими ресурсами, обґрунтованості механізму реалізації управлінських рішень.

Формування ринкового механізму приводить до зміни характеру аналітичних досліджень. Аналітичні дослідження охоплюють як внутрішнє, так і зовнішнє середовище об'єкту господарювання.

В зоні їх інтересів знаходяться інформаційні зв'язки і взаємозв'язки об'єктів. Така система аналізу дає можливість швидко адаптуватися до змін ринкової кон'юнктури, передбачати можливі зміни поведінки партнерів, уникнути невиправданого ризику. Аналіз являє собою самостійну економічну науку і здійснюється для дослідження господарської діяльності підприємства в взаємозв'язку з зовнішніми та внутрішніми факторами, які впливають на результати діяльності.

Практична реалізація теоретичних основ моделювання аналізу доходів від операційної діяльності на підприємствах роздрібної торгівлі ґрунтується на побудові організаційно-інформаційної моделі, яка є одним із прийомів формалізації аналітичного процесу в управлінні діяльністю підприємства і передбачає визначення окремих елементів процесу дослідження. Дана модель аналізу передбачає визначення мети і завдань, суб'єктів і об'єктів дослідження, системи показників, інформаційного та методичного забезпечення аналізу доходів від операційної діяльності.

Розглянемо організаційно-інформаційну модель аналізу доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК». Побудова організаційно-

інформаційної моделі є способом формалізації аналізу. Вона складається з п'яти взаємопов'язаних блоків (рис.3.1 -3.5).

Рис. 3.1 Об'єкти і суб'єкти аналізу доходів від операційної діяльності підприємства

Об'єктами аналізу доходів від операційної діяльності на підприємстві є операції з обліку доходів від операційної діяльності та фактори, що впливають на операційні доходи.

Суб'єктами аналізу доходів від операційної діяльності на підприємстві є бухгалтерська служба підприємства, зовнішні користувачі інформації, планова служба, фінансова служба підприємства та керівництво підприємства.

В наступному блоці розглядається система показників аналізу доходів від операційної діяльності підприємства (рис. 3.2).

Показники аналізу доходів від операційної діяльності можуть бути абсолютними та відносними. До абсолютних показників відносяться показники обсягу: вартісні і натуральні та питомі показники.

Система показників аналізу доходів від операційної діяльності

Рис. 3.2 Система показників аналізу доходів від операційної діяльності підприємства

До відносних показників відносять показники структури, показники інтенсивності процесів та показники динаміки.

Одним із показників ефективності здійснення операційної діяльності є її рентабельність. Рентабельність доходів від операційної діяльності - розраховується як відношення чистого прибутку до величини доходів від операційної діяльності підприємства.

Джерела інформації та інформаційне забезпечення аналізу доходів від операційної діяльності підприємства показано на рис.3.3.

Рис. 3.3 Джерела інформації та інформаційне забезпечення аналізу доходів від операційної діяльності підприємства

Джерела інформації підрозділяються на правові: закони, накази, постанови тощо та планово-нормативні: методичні розробки, коментарі,

листи. Облікова інформація, яка буває поточною та звітною, а також позаоблікова інформація – це і є інформаційне забезпечення.

Головним джерелом для аналізу доходів від операційної діяльності підприємства є облікова інформація. Вона є найбільш деталізованою та більшою за обсягом. В обліковій інформації міститься велика кількість важливих та необхідних для аналізу доходів від операційної діяльності особливостей, зокрема: повне відображення усіх господарських операцій, їх документальне оформлення та узагальнення у грошових вимірниках. Аналітична інформація, яка відображена у фінансовій звітності є деталізованою і надає можливість отримати достовірні дані для проведення аналізу.

Велика увага приділяється обробці економічної інформації. Методи обробки економічної інформації аналізу доходів від операційної діяльності підприємства розглянуті на рис. 3.4.

Рис. 3.4 Методи обробки економічної інформації аналізу доходів від операційної діяльності підприємства

Важливим елементом організаційно-інформаційної моделі є методичне забезпечення аналізу доходів від операційної діяльності підприємства. В ході проведення аналізу застосовуються економіко-математичні та економіко-логічні методи.

Економіко-математичні методи діляться на:

- економіко-статистичні;
- методи оптимальних рішень;
- економетричні;
- методи економічної кібернетики;
- математичного програмування;
- евристичні методи.

Економіко-логічні методи: використання відносних і середніх величин; застосування порівняння; групування; індексний метод; метод ланцюгових підстановок; балансовий метод (табл.3.1).

Таблиця 3.1

Економіко-логічні методи обробки економічної інформації

Метод	Характеристика
1	2
Розрахунок відносних і середніх величин	«... відносні і середні величини широко застосовуються в процесі аналізу. За допомогою середніх величин (групових і загальних), обчислених на основі масових даних про якісно однорідні явища, можна визначити загальні тенденції і закономірності розвитку економічних процесів»
Порівняння	«... це найбільш ранній поширений засіб аналізу. Починається воно зі співвідношення явищ, тобто із синтетичного акта, за допомогою якого аналізуються порівнювані явища, виділяється в них спільне і різне. Існує декілька форм порівняння: порівняння з планом, порівняння з минулим, порівняння з кращим, порівняння із середніми даними»
Групування	«... це невід'ємна частина майже будь-якого економічного дослідження. Вона дозволяє вивчити ті або інші економічні явища в їхньому взаємозв'язку і взаємозалежності, виявити вплив найбільш суттєвих факторів, виявити ті або інші закономірності і тенденції, властиві цим явищам і процесам. Групування припускає певну класифікацію явищ і процесів, а також причин і факторів, що їх обумовлюють»
Індексний метод	«... ґрунтується на відносних показниках, що виражають відношення рівня даного явища до його рівня в минулий час або до рівня аналогічного явища, прийнятому в якості бази. Всякий індекс обчислюється зіставленням звітної величини з базисною. Індеси, що визначають співвідношення безпосередньо порівнюваних величин, називаються індивідуальними, а ті, що характеризують співвідношення складних явищ - груповими, або тотальними. Індексним методом можна виявити вплив на досліджуваний сукупний показник різноманітних факторів»

Продовження табл.3.1

1	2
Метод ланцюгових	«... використовується для обчислення впливу окремих факторів на відповідний сукупний показник. Ланцюгова підстановка широко

підстановок	застосовується при аналізі показників окремих підприємств і об'єднань. Даний засіб аналізу використовується лише тоді, коли залежність між досліджуваними явищами має функціональний характер, коли вона рекомендується у виді прямої або обернено пропорційної залежності. У цих випадках аналізований сукупний показник як функція декількох перемінних повинна бути зображена у виді алгебраїчної суми, добутку або частки від ділення одних показників на інші. Метод ланцюгових підстановок передбачає послідовну заміну планової величини одного з алгебраїчних складових, одного зі співмножників і т.д. фактичною його величиною, всі інші показники при цьому вважаються незмінними»
Балансовий метод	«... широко використовується в економічній праці - в бухгалтерському обліку, статистиці, плануванні. Застосовується він і при аналізі господарської діяльності підприємств»

Методичні прийоми узагальнення аналізу доходів від операційної діяльності підприємства показані на рис. 3.5.

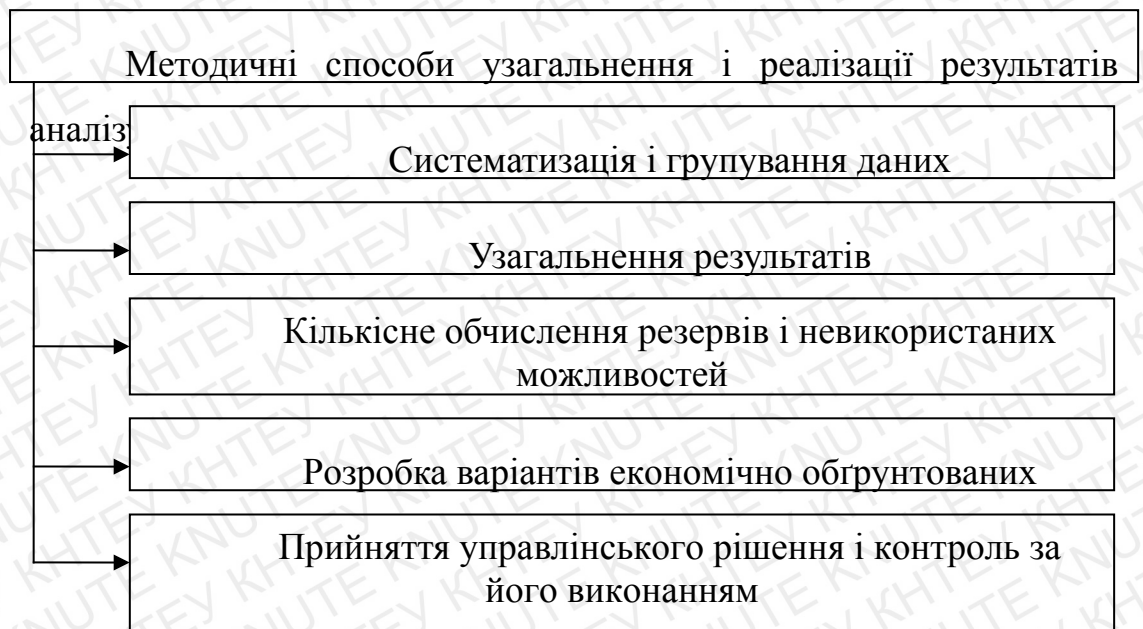

Рис. 3.5 Методичні прийоми узагальнення і реалізації аналізу доходів від операційної діяльності підприємства

У ролі важливого елементу методики аналізу доходів від операційної діяльності підприємства виступають технічні прийоми та способи аналізу.

Ці способи використовуються на різних етапах дослідження для:

- первинної обробки зібраної інформації (перевірки, групування, систематизації);
- вивчення стану і закономірностей розвитку досліджуваних об'єктів;
- визначення впливу факторів на результати діяльності підприємств;

- підрахунку невикористаних і перспективних резервів підвищення ефективності діяльності;
- узагальнення результатів аналізу;
- обґрунтування планів економічного розвитку, управлінських рішень, різноманітних заходів.

Аналізуючи сучасну систему доходів від операційної діяльності на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК», потрібно виявляти негативні наслідки і вживати конкретних заходів для їх усунення.

Запропонована організаційно-інформаційна модель аналізу доходів від операційної діяльності підприємства поєднує основні складові аналітичного процесу. Організаційні питання, які вирішуються на рівні моделювання аналізу товарних операцій, стосуються обґрунтування мети і систематизації завдань, визначення об'єктів і суб'єктів дослідження, формування методичного забезпечення. Інформаційна компонента поєднує характеристику джерел утворення економічної інформації, доведення доцільності поєднання інформаційних потоків, побудову системи показників, які визначають параметри об'єктів та алгоритмів перетворення вхідної інформації у вихідні дані, на основі яких приймаються управлінські рішення щодо доходів від операційної діяльності підприємства. В організаційно-інформаційній моделі економічну інформацію класифіковано за ознакою середовища, у якому вона утворюється, що призводить до її розподілення на зовнішню та внутрішню. Подальша деталізація передбачає класифікацію економічної інформації за джерелами її формування та напрямками використання.

Абстрактно-логічні методи дослідження визначають наукові підходи до вивчення економічних процесів і явищ. Вони базуються на застосуванні загальнонаукових методів пізнання та інтуїції і досвіді дослідників (евристичні методи).

Спеціальні методичні прийоми аналізу дозволяють здійснити загальний та факторний аналіз доходів від операційної діяльності, а також дослідити

динаміку показників, що визначають рентабельність доходів від операційної діяльності підприємства.

Таким чином, аналіз доходів від операційної діяльності на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» має сприяти отриманню суб'єктом управління необхідної інформації щодо доходів від операційної діяльності з метою оцінки доцільності, правомірності та ефективності здійснення відповідних фінансово-господарських операцій, виходячи з характеру економічних ситуацій, що обумовлюють необхідність прийняття тих чи інших управлінських рішень. Аналіз доходів від операційної діяльності підприємства повинен проводитися з дотриманням системного підходу, який передбачає вивчення комплексу факторів на стадіях обґрунтування, формування й отримання, розподілу і використання фінансових результатів. Під час аналізу доходів від операційної діяльності головна увага приділяється результату, отриманому від основного виду діяльності підприємства.

3.2. Апробація методики загального аналізу доходів від операційної діяльності

В нестабільних економічних умовах доходи від операційної діяльності суб'єктів господарювання є важливим мірилом ефективності господарської діяльності підприємств, оскільки їх величина, структура та динаміка визначають перспективи функціонування суб'єктів господарювання.

Аналіз складу доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017 рр. наведено в табл.3.2.

Таблиця 3.2

Динаміка складу доходів від операційної діяльності підприємства
ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017 рр., тис. грн.

Показники	2013	2014	2015	2016	2017	Відхилення,	Відхилення,
-----------	------	------	------	------	------	-------------	-------------

1	рік	рік	рік	рік	рік	(+,-)		%	
	2	3	4	5	6	2017/ 2015	2017/ 2016	2017/ 2015	2017/ 2016
Чистий дохід (виручка) від реалізації	57615	203851	279893	303222	337667	57774	34445	20,64	11,36
Інші операційні доходи	21522	8650	75079	30033	20957	-54122	-9076	-72,09	-30,22
Всього доходи від операційної діяльності	79137	212501	354972	333255	358624	3652	25369	1,03	7,61

Як бачимо з даних табл.3.2 доходи від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році склали 358624 тис. грн., що більше проти 2015 року на 3652 тис. грн. (1,03%) та проти 2016 року на 25369 тис. грн. (7,61%).

Чистий дохід від реалізації ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році порівняно з 2015 роком зріс на 57774 тис. грн. (20,64%), а порівняно з 2016 роком на 34445 тис. грн. (11,36%).

Інші операційні доходи зменшилися з 75079 тис. грн. в 2015 році до 20957 тис. грн. 2017 році.

Таким чином, як показує проведений аналіз збільшення чистого доходу від реалізації товарів з 57615 тис. грн. в 2013 році до 337667 тис. грн. в 2017 році свідчить про зростання ефективності управління доходами від операційної діяльності підприємства.

Динаміка доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017 рр. показана на рис.3.6.

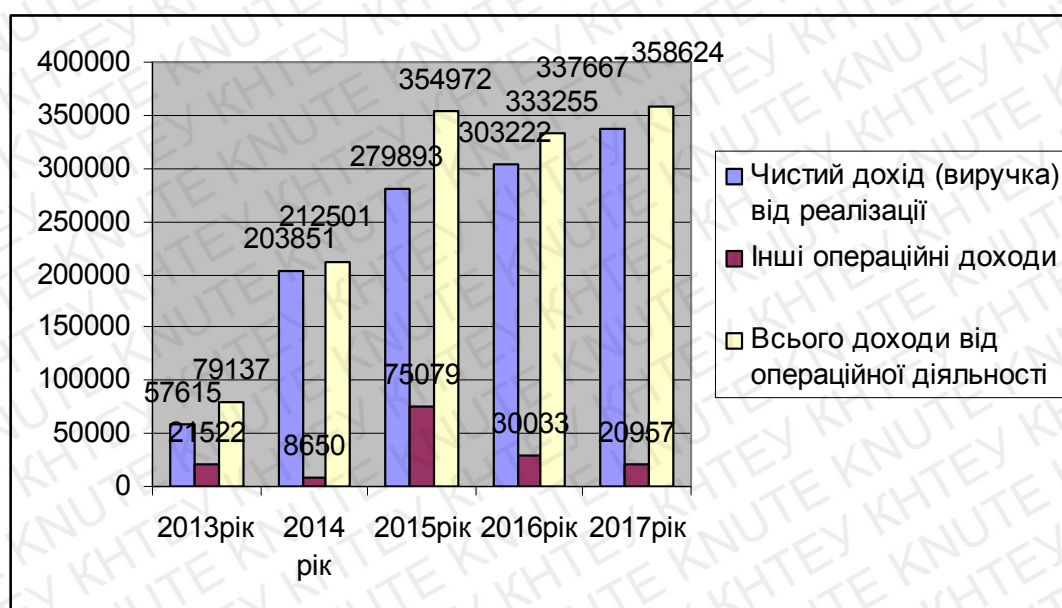

Рис.3.6 Динаміка доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017рр., тис.грн.

Таким чином, за 2017 рік підприємство збільшило обсяги реалізації порівняно з 2016 роком та знаходиться у задовільному стані за рахунок різноманітного асортименту товарів.

Динаміка структури доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017 рр. показана в табл.3.3.

Таблиця 3.3

Питома вага доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017 рр.

Показники	2013 рік, %	2014 рік, %	2015 рік, %	2016 рік, %	2017 рік, %	Відхилення, (+,-)	
						2017/ 2015	2017/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації	72,80	95,93	78,85	90,99	94,16	15,31	3,17
Інші операційні доходи	27,20	4,07	21,15	9,01	5,84	-15,31	-3,17
Всього доходи від операційної діяльності	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00

Таким чином, в структурі доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році чисті доходи від реалізації підприємства

складають 94,16 %, що на 15,31% більше проти 2015 року та на 3,17% проти 2016 року. Частка інших операційних доходів зменшилася з 27,20% в 2013 році до 9,01% в 2017 році.

Динаміка структури доходів від операційної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017 рр. показана на рис.3.7.

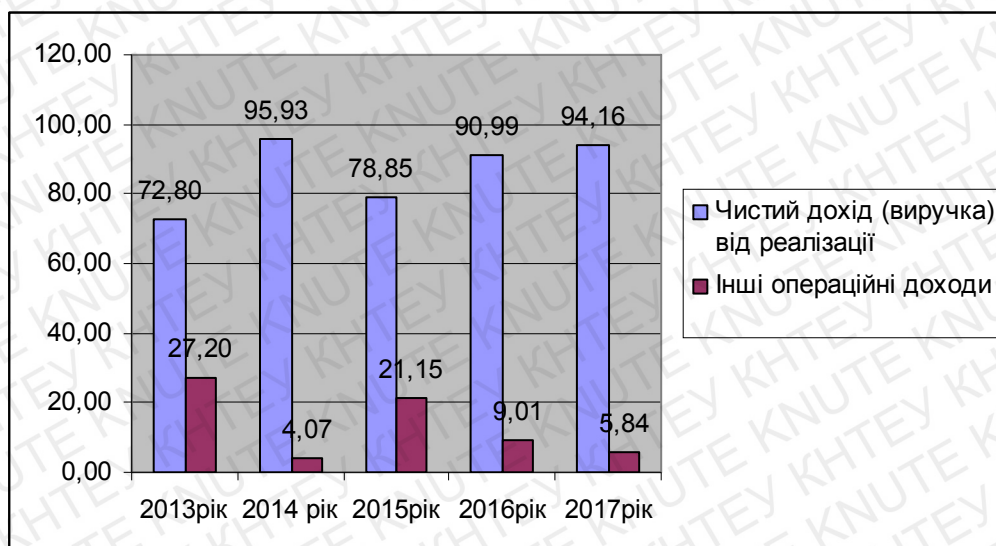

Рис.3.7 Динаміка структури доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017рр., %

Ефективність здійснення операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» визнається її рентабельністю. Аналіз показників рентабельності операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017 рр. наведено в табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Аналіз показників рентабельності операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017 рр., %

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)	
						2017/2015	2017/2016
1	2	3	4	5	6	7	8
Рентабельність реалізація ці	25,69	-28,34	-22,70	-3,45	2,53	25,22	5,98
Рентабельність операційної діяльності підприємства за фінансовим результатом	24,23	46,45	37,26	43,19	44,07	6,82	0,88

від операційної діяльності								
<i>Продовження табл.3.4</i>								
1		2	3	4	5	6	7	8
Рента	бельність	18,70	-27,19	-17,90	-3,14	2,38	20,28	5,52
операційної	діяльності							
підприємства	за чистим							
прибутком								

Як видно з та бл. 3.4, в 2017 році відбулось збільшення пока зника рента бельності реа ліза ції товарів і послуг ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» порівняно з 2015 роком на 25,22% та порівняно з 2016 роком на 5,98%, що є позитивним результатом. Рента бельність операційної діяльності підприємства за фінансовим результатом від операційної діяльності в 2017 році склала 44,07%, що більше проти 2015 року на 6,82% та проти 2016 року на 0,88%, що є позитивним результатом. Рента бельність операційної діяльності підприємства за чистим прибутком зросла в 2017 році порівняно з 2015 роком на 20,28% та проти 2016 року на 5,52%. Отже, рівень рента бельності операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році зріс порівняно з минулими рока ми, а це свідчить про більш ефективне здійснення його діяльності.

Динаміка показників рента бельності операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017 рр. показана на рис. 3.8.

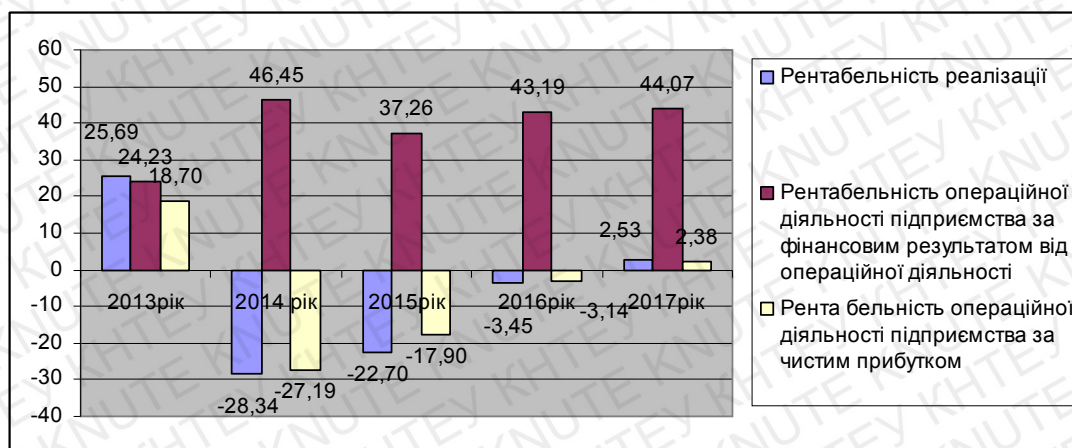

Рис. 3.8 Динаміка показників рента бельності операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017 рр., %

Таким чином, проведений аналіз показників рентабельності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» показав, що рівень рентабельності операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році зріс порівняно з минулими роками, а це свідчить про більш ефективне здійснення його діяльності.

Отримані результати аналітичних досліджень складають необхідну інформаційну базу для розробки комерційної політики підприємства та пошуку резервів зниження собівартості реалізації товарів та послуг підприємства, а відтак і підвищення фінансових результатів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК».

Важливим етапом аналізу ефективності управління доходами підприємства є факторний аналіз, спрямований на кількісну оцінку впливу різноманітних чинників на рівень доходів підприємства. В його основі лежить використання методичного прийому, який дозволить виділити вплив кожного чинника на зміну результативного показника.

Вплив чинників на зміну доходів від операційної діяльності визначається за формулою:

$$\text{Дод} = (\text{ЧД}_0 + \text{ІОД}_0) - (\text{ЧД}_1 + \text{ІОД}_1) \quad (3.1)$$

де, Дод - сума доходів від операційної діяльності підприємства;

ЧД - чистий дохід від реалізації товарів, робіт та послуг;

ІОД - інші операційні доходи.

Розрахуємо вплив факторів на доходи від операційної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році порівняно з 2015 роком методом ланцюгових підстановок (табл.3.5).

Отже, в 2017 році порівняно з 2015 роком сума доходів від операційної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» збільшилася на 3652 тис. грн.

Це відбулося за рахунок таких чинників:

- за рахунок зростання чистого доходу (виручки) від реалізації продукції та послуг доходи від операційної діяльності підприємства зменшилися на 57774 тис. грн.;

Таблиця 3.5

Вплив факторів на доходи від операційної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році порівняно з 2015 роком, тис. грн.

№	Показники	Умовні позначення	2015 рік	2017 рік	Відхилення		
					Загальне, (+,-)	в т.ч. за рахунок	
						Чистий дохід від реалізації	Інші операційні доходи
1	Всього доходів від операційної діяльності	Дод	354972	358624	3652	57774	-54122
2	Чистий дохід від реалізації	ЧД	279893	337667	57774	57774	-
3	Інші операційні доходи	ІОД	75079	20957	-54122	-	-54122

- за рахунок зменшення інших операційних доходів доходи від операційної діяльності підприємства збільшилися на 54122 тис. грн.

Розрахуємо вплив факторів на доходи від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році порівняно з 2016 роком методом ланцюгових підстановок (табл.3.6).

Таблиця 3.6

Вплив факторів на доходи від операційної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році порівняно з 2016 роком, тис. грн.

№	Показники	Умовні позначення	2016 рік	2017 Рік	Відхилення		
					Загальне, (+,-)	в т.ч. за рахунок	
						Чистий дохід від реалізації	Інші операційні доходи
1	Всього доходів від операційної діяльності	Дод	333255	358624	25369	34445	-9076
2	Чистий дохід від реалізації	ЧД	303222	337667	34445	34445	-
3	Інші операційні доходи	ІОД	30033	20957	-9076	-	-9076

Отже, в 2017 році порівняно з 2016 роком сума доходів від операційної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» збільшилася на 25369 тис. грн. Це відбулося за рахунок таких чинників:

- за рахунок збільшення чистого доходу (виручки) від реалізації продукції та послуг доходи від операційної діяльності підприємства збільшилися на 34445 тис. грн.;

- за рахунок зменшення інших операційних доходів доходи від операційної діяльності підприємства зменшилися на 9076 тис. грн.

Як показує проведений факторний аналіз доходів від операційної діяльності підприємства, для ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» важливим є пошук можливих резервів зростання фінансових результатів від операційної діяльності підприємства. Основними резервами можуть бути резерви зростання фінансових результатів від використання резервів обсягу реалізації. Окрім того, для підвищення прибутковості операційної діяльності підприємства можна використати такі резерви, як посилення рекламної кампанії підприємства та покращення якості обслуговування замовників.

Висновок за розділом 3

На підставі проведеного дослідження аналізу доходів операційної діяльності підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Практична реалізація теоретичних основ моделювання аналізу доходів від операційної діяльності на підприємствах роздрібної торгівлі ґрунтується на побудові організаційно-інформаційної моделі, яка є одним із прийомів формалізації аналітичного процесу в управлінні діяльністю підприємства і передбачає визначення окремих елементів процесу дослідження. Організаційно-інформаційна модель аналізу доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» складається з п'яти взаємопов'язаних блоків, що включають об'єкти та суб'єкти аналізу, систему показників аналізу, джерела інформації та методи її обробки, методичні прийоми узагальнення аналізу.

2. Проведений аналіз динаміки та структури доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» показав, що доходи від операційної діяльності підприємства в 2017 році склали 358624 тис. грн., що більше

проти 2016 року на 2536 тис. грн. (7,61%). В структурі доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році чисті доходи від реалізації підприємства складають 94,16 %, що на 15,31% більше проти 2015 року та на 3,17% проти 2016 року. Частка інших операційних доходів зменшилася з 27,20% в 2013 році до 9,01% в 2017 році. Таким чином, як показує проведений аналіз збільшення чистого доходу від реалізації товарів з 57615 тис. грн. в 2013 році до 337667 тис. грн. в 2017 році свідчить про зростання ефективності управління доходами від операційної діяльності підприємства.

Рівень рентабельності операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році зріс порівняно з минулими роками, а це свідчить про більш ефективне здійснення його діяльності. Отримані результати аналітичних досліджень складають необхідну інформаційну базу для розробки комерційної політики підприємства та пошуку резервів зниження собівартості реалізації товарів та послуг підприємства, а відтак і підвищення фінансових результатів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК».

3. Проведений факторний аналіз доходів від операційної діяльності підприємства показав, що для ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» важливим є пошук можливих резервів зростання фінансових результатів від операційної діяльності підприємства. Основними резервами можуть бути резерви зростання фінансових результатів від використання резервів обсягу реалізації. Окрім того, для підвищення прибутковості операційної діяльності підприємства можна використати такі резерви, як посилення рекламної кампанії підприємства та покращення якості обслуговування замовників.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі проведеного дослідження обліку, оподаткування та аналізу доходів операційної діяльності підприємства роздрібної торгівлі та їх удосконалення можна зробити наступні висновки:

1. Дослідження праць вітчизняних та зарубіжних науковців щодо сутності доходів свідчить про наявність бухгалтерського та економічного підходів до їх трактування. Найбільш узагальнюючим визначенням поняття доходу, на нашу думку, можна вважати визначення: «Дохід підприємства – це збільшення економічних вигод унаслідок надходження активів і/або збільшення їх вартості та зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком внесків учасників) внаслідок здійснення певного виду діяльності й отриманих конкурентних переваг у результаті прийняття ефективних управлінських рішень». Таке трактування сутності доходу повною мірою відповідає чинному законодавству та враховує значення в розвитку діяльності підприємства. Розглянувши економічну сутність операційних доходів підприємства, слід підкреслити, що це важливий фінансовий показник, адже він є джерелом покриття поточних витрат, сплати податку на додану вартість та формування прибутку підприємства.

Передумовою вирішення проблем, пов'язаних з організацією обліку доходів від операційної діяльності в інформаційній системі підприємства і прийняттям управлінських рішень щодо них, є науково обґрунтована класифікація. Запропонована в роботі логічна та структурована класифікація доходів від операційної діяльності підприємства на базі бухгалтерського та управлінського підходів дасть можливість ефективно ними управляти, та бути складовою сучасної системи управління.

Запропонований підхід до групування доходів від реалізації товарів на відміну від наявних передбачає систематизацію класифікаційних ознак за трьома напрямками: для обліку та формування звітності (фінансової та

управлінської), для аналізу та прогнозування, для прийняття рішень. Це дасть змогу формувати в інформаційній системі торговельного підприємства певні масиви даних про доходи від реалізації товарів із різним ступенем їх деталізації для забезпечення можливості поглибленого аналізу і прогнозування, а також обґрунтування на цій основі заходів із підвищення доходів. Окрім того, це сприятиме економії робочого часу працівників бухгалтерської служби на розроблення Робочого плану рахунків доходів у потрібних аналітичних розрізах і дасть змогу підвищити рівень організації облікового процесу.

2. Процеси реформування бухгалтерського обліку, як і практика використання нормативно-законодавчої бази з питань обліку, засвідчили наявність багатьох недостатньо вивчених і неузгоджених питань щодо обліку, оподаткування та аналізу доходів підприємства. Проте чи не найголовніший недолік законодавства України – це зависока частота його зміни і внесення поправок. Хоча, певною мірою, це свідчить про постійний процес його удосконалення в такій важливій сфері економіки, як доходи підприємств, і поряд з цим стихійне оновлення нормативних документів ускладнює їх практичне застосування, оскільки необхідний додатковий час для їх опрацювання, вивчення та випробування на практиці. Під час опрацювання спеціальної літератури було знайдено достатньо матеріалів для написання випускної кваліфікаційної роботи, але виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок, спрямованих на адаптацію вітчизняного обліку доходів до міжнародних стандартів. Отже, виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок, спрямованих на удосконалення обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності підприємства.

3. Об'єктом дослідження в роботі обрано ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК». Основним видом діяльності підприємства є роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах. ТОВ «ПАРИТЕТ-

СМІК» – це унікальна міжнародна мережа дитячих універмагів, що пропонує широкий асортимент іграшок, шкільного приладдя, книг, мультимедіа, дитячих аксесуарів, а також одягу і взуття для дітей від народження до 14 років.

Ведення бухгалтерського обліку на підприємстві здійснюється бухгалтерією ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК». Для правильної організації роботи бухгалтерської служби на підприємстві чітко визначено обсяг службових обов'язків, права і відповідальність кожного виконавця. Згідно затвердженої облікової політики ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері. Підприємство використовувало в аналізованому періоді програмний продукт «1С: Бухгалтерія 8.2».

Проведення аналітичної роботи на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» забезпечує ефективніше прийняття управлінських рішень і запобігання негативним наслідкам.

Для узагальнення інформації про фінансово-господарську діяльність та стан підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» нами було проведено аналіз його техніко-економічних показників. Чистий прибуток ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році зріс на 19003 тис. грн. (181,52%) порівняно з 2016 роком, підприємство одержало прибуток в сумі 8534 тис. грн. проти 10469 тис. грн. збитку в 2016 році. Отже, як показує проведений аналіз показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017рр. зазнали позитивних змін. Отже, керівництву підприємства потрібно і надалі краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, підвищувати оборотність активів, вводити додаткові пільги та послуги для покупців.

Таким чином, проаналізувавши показники діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» можна зробити висновки, що здійснюючи побудову організації

обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності підприємство має підходити до цього питання обґрунтовано, враховуючи результати наукових досліджень, передового досвіду.

4. Процес організації обліку доходів від операційної діяльності в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» має злагоджений характер у розрізі загальної облікової політики підприємства. Організація обліку доходів від операційної діяльності підприємства складається з трьох етапів: первинний, поточний та підсумковий (завершальний). На кожному етапі основні об'єкти організації облікового процесу такі: облікові номенклатури; носії облікових номенклатур; рух носіїв; технологія облікового процесу забезпечення останнього. Створення форм документів, формування різних первинних, проміжних та підсумкових (узагальнюючих) даних та показників, складання звітності пов'язані з великою кількістю операцій, у здійсненні яких беруть участь багато виконавців. Це потребує заздалегідь продуманої системи їхніх дій і процедур руху облікової інформації (документів) як у просторі, так і в часі. На підставі первинних документів дані про доходи від операційної діяльності відображаються в облікових регістрах, які потім використовуються для заповнення Головної книги та фінансової звітності.

Для обліку доходів від операційної діяльності в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» передбачені рахунок 702 «Доходи від реалізації товарів» та рахунок 71 «Інший операційних доходів». Підприємство вживає всіх необхідних заходів для запобігання несанкціонованому й непомітному виправленню записів у первинних документах і реєстрах бухгалтерського обліку та забезпечує їхнє зберігання протягом встановленого строку.

Проведене дослідження стану обліку доходів від операційної діяльності на підприємстві дозволило виявити ряд проблемних питань, серед яких найбільш вагомими, на нашу думку, є об'єктивна необхідність впорядкування бухгалтерського обліку операцій за доходами від операційної діяльності з можливістю аналітичної та синтетичної деталізації для раціональної організації їх контролю та прийняття ефективних управлінських

рішень. Оскільки підприємство самостійно приймає рішення щодо ведення аналітичного обліку та відкриття рахунків третього і нижчих порядків, з метою деталізації інформації доречно ввести рахунки третього порядку до рахунку 702 «Дохід від реалізації товарів». За допомогою цих синтетичних рахунків в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» з'являється можливість виділити з усього доходу підприємства дохід від реалізації товарів за методами активізації продажу товарів, що дозволяє проводити поглиблений аналіз продажів, вирішувати питання доцільності застосування того чи іншого маркетингового інструмента. Це сприятиме прийняттю ефективніших управлінських рішень у процесі формування чистого доходу підприємства.

Організація обліку доходів від операційної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» сьогодні вже неможлива без застосування сучасних інформаційних систем. ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» для автоматизації бухгалтерського обліку на всіх ділянках в досліджуваному періоді використовувало програму «1С: Бухгалтерія 8.2». В зв'язку з заборонаю використання програми 1С «Бухгалтерія» підприємству необхідно замінити її на іншу програму. Ми пропонуємо ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» встановити для бухгалтерського обліку програму MASTER:Бухгалтерія, яка охоплює всі види операцій на підприємстві. Ведення обліку доходів операційної діяльності підприємства в умовах використання інформаційних технологій забезпечує економію часу, необхідного для виконання рутинних операцій та розрахунків. Бухгалтер зможе більше часу приділяти виконанню аналітичної роботи та самоконтролю.

5. Інформація про доходи від операційної діяльності підприємства відображаються в наступних рядках Звіту про фінансові результати («Звіт про сукупний дохід») (ф.№2): доходи від реалізації - розділ I, рядок 2000; інші операційні доходи - розділ I, рядок 2120. ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» перейшло на складання звітності за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. Переваги складання фінансової звітності за

міжнародними стандартами дійсно є і вони незаперечні, як для самого підприємства, так і для зовнішніх користувачів його фінансової звітності.

Щодо відображення інформації про доходи від операційної діяльності в податковій звітності, то така інформація відображається в звітності з податку на прибуток. В податковій декларації про прибуток підприємства дохід від операційної діяльності відображається в рядку 02 «Дохід від операційної діяльності (дохід від реалізації товарів (робіт, послуг))» (п. 135.4 ПКУ). Згідно з пп. 135.4.1 ПК дохід визнається в розмірі договірної (контрактної) вартості, але не менше від суми компенсації, отриманої в будь-якій формі, у т. ч. при зменшенні зобов'язань.

В подальшому потрібно удосконалювати систему бухгалтерського обліку і звітності в Україні в контексті гармонізації податкового та фінансового обліку.

6. У зв'язку з переходом вітчизняної системи бухгалтерського обліку на ведення обліку та формування звітності за міжнародними стандартами, на сьогодні є актуальною також проблема обліку доходів основної діяльності підприємства ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за центрами відповідальності. Для покращення роботи центрів відповідальності і їх взаємозв'язків слід передбачити участь управлінського персоналу ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в розробці бюджетів, внутрішніх форм звітності, в процесах складання графіків документообігу.

Організація системи обліку доходів на підприємстві ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за центрами відповідальності у поєднанні з ефективною системою стимулювання працівників забезпечить контроль за ефективною роботою окремих структурних підрозділів та сегментів, підвищить точність та ступінь деталізації облікових даних і звітності, а також забезпечить високі результати діяльності та надійний фінансовий стан підприємства.

З огляду на різноманітність інформаційних потреб користувачів внутрішньої звітності нами запропоновано ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» форми внутрішньої звітності щодо руху товарів. Запропоновані форми внутрішньої

звітності можуть модифікуватися залежно від того, які види доходів мали місце в діяльності підприємства, а також запитів користувачів.

Таким чином, при наданні належної уваги питанню управлінського обліку доходів від операційної діяльності підприємство ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в майбутньому може досягти більш результативних показників діяльності, оптимізувати витрати та збільшити операційні доходи.

7. Практична реалізація теоретичних основ моделювання аналізу доходів від операційної діяльності на підприємствах роздрібної торгівлі ґрунтується на побудові організаційно-інформаційної моделі, яка є одним із прийомів формалізації аналітичного процесу в управлінні діяльністю підприємства і передбачає визначення окремих елементів процесу дослідження. Організаційно-інформаційна модель аналізу доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» складається з п'яти взаємопов'язаних блоків, що включають об'єкти та суб'єкти аналізу, систему показників аналізу, джерела інформації та методи її обробки, методичні прийоми узагальнення аналізу.

8. Проведений аналіз динаміки та структури доходів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» показав, що доходи від операційної діяльності підприємства в 2017 році склали 358624 тис. грн., що більше проти 2016 року на 2536 тис. грн. (7,61%). В структурі доходів від операційної діяльності підприємства в 2017 році чисті доходи від реалізації підприємства складають 94,16 %, що на 15,31% більше проти 2015 року та на 3,17% проти 2016 року. Частка інших операційних доходів зменшилася з 27,20% в 2013 році до 9,01% в 2017 році. Таким чином, як показує проведений аналіз збільшення чистого доходу від реалізації товарів з 57615 тис. грн. в 2013 році до 337667 тис. грн. в 2017 році свідчить про зростання ефективності управління доходами від операційної діяльності підприємства.

Рівень рентабельності операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році зріс порівняно з минулими роками, а це свідчить про більш ефективне здійснення його діяльності. Отримані результати аналітичних

досліджень складають необхідну інформаційну базу для розробки комерційної політики підприємства та пошуку резервів зниження собівартості реалізації товарів та послуг підприємства, а відтак і підвищення фінансових результатів від операційної діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК».

9. Проведений факторний аналіз доходів від операційної діяльності підприємства показав, що для ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» важливим є пошук можливих резервів зростання фінансових результатів від операційної діяльності підприємства. Основними резервами можуть бути резерви зростання фінансових результатів від використання резервів обсягу реалізації. Окрім того, для підвищення прибутковості операційної діяльності підприємства можна використати такі резерви, як посилення рекламної кампанії підприємства та покращення якості обслуговування замовників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеева А.В. Звітність підприємств: навчальний посібник / А.В. Алексеева, А.П. Шаповалова, Г.В. Уманців.-[2-е вид., перероб. і доп.]. - К.:КНТЕУ, 2013. - 368 с.
2. Багрій К. Л. Вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення доходів підприємств торгівлі / К. Л. Багрій // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2015. - Вип. 1. - С. 152-158.
3. Башнянин Г.І. Генеза ринкової економіки (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка, економічний аналіз, економіка підприємства, менеджмент, маркетинг, фінанси, банки, інвестиції, біржова діяльність): терміни, поняття, персоналії / В.С. Іфтемічук, В.А. Григорьев, М.І. Маниліч, Г.Д. Шутак. –[за наук. ред. Г.І. Башнянина і В.С. Іфтемічука]. – К. : Магнолія плюс, 2008. – 688 с.
4. Білик М.Д. Методичні підходи до формування центрів фінансової відповідальності на підприємстві / М.Д. Білик // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – №12. – С. 151–156.
5. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: практикум: навч. посіб. / [М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н. М. Притуляк та ін.]; за заг. наук. ред. М. Д. Білик; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Електрон. текст. дані. - Київ: КНЕУ, 2014. - 474 с.
6. Білуха М.Т. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит: підручник / М.Т. Білуха, М.Г. Дмитренко, Т.В. Микитенко; за ред. М.Т. Білухи. - Вид. 2-ге, перероб. і доп. - К. : Укр. акад. оригінальних ідей, 2006. — 888 с.
7. Бланк И.А. Управление прибылью [3-е изд.] / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2007. – 242 с.
8. Бондар М.І. Звітність підприємства: Підручник./ М.І. Бондар, Ю.А. Верига, М.М. Орищенко. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. - 570 с

9. Булонська В.І. Стратегія управління доходами торговельного підприємства в умовах розвитку ринкових відносин / В.І. Булонська, О.М. Сподарик. – Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – вип. 18.6. – С. 117-123.
10. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік: облікова політика і план рахунків, стандарти і кореспонденція рахунків, звітність: навчальний посібник / Ф.Ф.Бутинець, Н.М.Малюга. – Житомир: ПП «Рута», 2008. – 512 с.
11. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський управлінський облік: підручник / Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк, З.Ф. Канурна, Н.М. Малюга, Л.В. Чижевська ; За ред. проф. Ф.Ф. Бутиця. – 3-тє вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2005. – 480 с.
12. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник / За ред. Ф.Ф. Бутиця. – 5-е вид., доп. і перероб. – Ж.: Рута. – 2009. – 726 с.
13. Бутинець Ф.Ф. Сучасний бухгалтерський облік і контроль: проблеми розвитку: монографія / Ф. Ф. Бутинець, Т. А. Бутинець, Р. О. Савченко, М. А. Вахрушина, О. П. Колумбет; за ред.: Ф. Ф. Бутинець; Вінниц. фінанс.-екон. ун-т, Житомир. наук. бух. шк. – Житомир : Рута, 2014. – 378с.
14. Ващенко Л.О. Оцінка методичного забезпечення аналізу фінансового стану підприємств / Л.О. Ващенко // Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2012. – № 1. – С. 97–100.
15. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика : навч.-практ. посібн. / Н.І. Верхоглядова, В.П. Шило, С.Б. Ільїна та ін. – К. : Центр навч. літ-ри, 2010.– 536 с.
16. Видяпин В.И. Общая экономическая теория (политэкономия): учебн. / под общ. ред. В. И. Видяпина, Добрынин А.И, и др. – М.: ИНФРА-М, 2008.- 714 с.
17. Власюк Г.В. Напрями вдосконалення операцій з продажу товарів. – Електронний ресурс. – Режим доступу [http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Dtr_ep/2013_4/files/EC410_08.pdf].

18. Галушак І. Є. Облік доходів від операційної діяльності: сучасний стан та напрями вдосконалення / І. Є. Галушак, В. П. Савчук // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. - 2014. - Вип. 10(2). - С. 99-107.
19. Голов С.Ф. Управлінський облік: підручник / С.Ф. Голов. – К.: Лібра, 2003. – 704 с.
20. Гонтаренко Т. О. Розкриття інформації з обліку доходів в умовах трансформації звітності згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності / Т. О. Гонтаренко // Научный вестник Донбасской государственной машиностроительной академии. - 2016. - № 1. - С. 158-163
21. [Горбатюк М.А.](#) Сутність та класифікація доходів операційної діяльності деревообробних підприємств / М.А. Горбатюк // [Економічні науки. Сер. : Економіка та менеджмент](#) . - 2012. - Вип. 9(2). - С. 128-134.
22. Господарський кодекс України від 13.01.2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
23. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів ВНЗ / Н.М. Грабова. - К.: А.С.К., 2012. – 266 с.
24. Гуріна Н. В. Формування облікової політики підприємства щодо витрат і доходів / Н. В. Гуріна // Бізнес Інформ. - 2015. - № 8. - С. 194-199.
25. Грузинов В. П. Экономика предприятия (предпринимательская): учебник/ Грузинов В. П.–[2-е изд.]– М.: ЮНИТИ-ДАНА,2002.– 795с.
26. Економічна енциклопедія : у трьох томах. Т.1 / [редкол. В.С. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
27. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” Постанова ВРУ № 996-XIV від 16.07.99 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
28. Ілюхіна Н.П. Шляхи вдосконалення обліку доходів та витрат на торговельних підприємствах / Н.П. Ілюхіна. // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2016. - випуск 2 (53). – С. 61-64

29. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
30. Камінська Т.Г. Взаємозв'язок доходів і витрат як категорій оціночних характеристик руху капіталу в обліку / Т.Г. Камінська // Науковий вісник НУБіП України : зб. наук. праць. – К. : Вид-во НУБіП України, 2010. – Вип. 154. – Ч. 3. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnau/2010_154_3/10ktg.pdf.
31. Карп'як Я.С. Організація бухгалтерського обліку витрат, доходів і фінансових результатів суб'єкта господарювання / Я.С. Карп'як. - Вісник Національного університету «Львівська політехніка»: етапи становлення і проблеми розвитку», 2014. - № 794. – С. 172-180
32. Кім Ю.Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення: навч. посіб. / Ю.Г. Кім; М-во освіти і науки України. – Київ: Центр учбової літератури, 2014. – 600 с.
33. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
34. Коришко Н.Є. Облік формування доходів операційної діяльності підприємства в умовах глобалізації економіки України / Н.Є. Коришко // Вісник ЖДТУ / Економічні науки. – 2010. – № 3(53). – С. 119-123.
35. Корінько М.Д. Бухгалтерський облік: навч. посіб. для студентів ВНЗ/ М.Д. Корінько, Г.Б. Титаренко, В.П. Карев, Н.М. Цветкова, В.П. Пантелеев, О.І. Пилипенко, М.Г. Левочко: За ред. М.Д. Корінько. ДКСУ, ДАСОА.-К:ДП: «Інформ.-аналіт.Агенство», 2014. – 459 с.
36. Коршикова О.А. Забезпечення бухгалтерського обліку доходів та витрат в умовах застосування МСФЗ в контексті вимог Податкового кодексу / О.А. Коршикова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znptdau/2012.../17-1-32.pdf

- 37.Крупка Я.Д. Фінансовий облік: підручник /Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.Я. Микитюк [та ін.]-2-е вид, доп. і перероб.-К.:Кондор-Видавництво, 2013. - 551с.
- 38.Кувалдіна О. О. Інформаційна база аналізу доходів підприємства в умовах впровадження МСФЗ / О. О. Кувалдіна. // Ефективна економіка. - 2015. - № 6 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_6_42
- 39.Левицька С. Управлінський та внутрішньогосподарський облік: завдання, мета, чинники ефективного впровадження / С. Левицька // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – №2. – С. 27–35.
- 40.Лежненко Л.І. Особливості визнання та оцінки доходу від операційної діяльності за П(С)БО та МСФЗ / Л.І. Лежненко, М.А. Шамборська // Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. - 2016. – Т. 21. – вип. 5(47). – С.196-201
- 41.Лищенко О. Г. Гармонізація обліку доходів за національними та міжнародними стандартами / О. Г. Лищенко, І. М. Самарська // Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. - 2017. - № 4-5. - С. 48-52.
- 42.Лігоненко Л.О. Фінанси підприємства: підручник / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А. Гринюк. - К. : КНТЕУ, 2007. - 491 с
- 43.Мазаракі А.А. Економіка торговельного підприємства. Підручник для вузів. (Під ред. проф. Н.М.Ушакової) – К. «Хрещатик», 1999. – 800с.
- 44.Мардус Н. Ю. Особливості обліку доходів і витрат підприємства: проблеми та шляхи вдосконалення / Н. Ю. Мардус, Х. П. Єлізарова // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2015. - Т. 20, Вип. 4. - С. 251-255.
- 45.Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку, наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
- 46.Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансових звітів», міжнародний документ 929_013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

47. Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 "Виручка за договорами з клієнтами", міжнародний документ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua>
48. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 34 «Проміжна фінансова звітність», міжнародний документ 929_049 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
49. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 412 с.
50. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: підручник / Є.В. Мних. - К. : КНТЕУ, 2008. - 514 с.
51. Нападовська Л.В. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві: навчальний посібник / за заг. ред. Л.В. Нападовської. - К.: КНТЕУ, 2012. - 395с.
52. Нападовська Л.В. Управлінський облік: підручник / Л. В. Нападовська. – К., 2010. – 648 с.
53. Нападовська Л.В. Фінансовий облік: підручник /Л.В. Нападовська, А.В. Алексеева, О.А. Бакурова [та ін.]; за заг. ред. Л.В. Нападовської. - К.: КНТЕУ, 2013. - 700с.
54. Нападовська Л.В. Шляхи вдосконалення обліку доходів від операційної діяльності підприємств: зб. наук. ст. студ. заоч. форми навчання. У 2 ч. Ч. 2 / відп. ред. Л.В. Нападовська – К. Київ нац. торг. – екон університет – 2012. – 239 с.
55. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності”, наказ Міністерства фінансів України від 07.02.13р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
56. Нелідіна Ю.С. Проблема погодження підходів Національних стандартів та Міжнародних стандартів фінансової звітності у питанні визнання доходу підприємства / Ю.С. Нелідіна, Е.А. Ягмур [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rusnauka.com/1doc.htm>.

57. Ніколаєва В.П. Економічна сутність і зміст категорії "дохід підприємства" / В.П. Ніколаєва // Облік і фінанси АПК : наук.-виробн. журнал. – 2012. – № 3. – С. 90-92.
58. Носач Н.М. Класифікація доходів від реалізації товарів для потреб обліку та управління / Н.М. Носач // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2017. – вип.28. - С.220-223
59. Осадча Г. Г. Облік доходів у системі управління підприємством / Г. Г. Осадча, М. В. Пушкарьова // Формування ринкових відносин в Україні. - 2016. - № 6. - С. 71-75.
60. Офіційний сайт Державної служби статистики України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
61. Офіційний сайт ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.smyk.ua
62. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, наказ Міністерства фінансів України № 1591 від 09.12.11 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
63. Плиса В.Й. Бухгалтерський облік: підручник / В.Й. Плиса, З.П. Плиса. - Л.: Вид-во ННВК "АТБ", 2013. - 419 с.
64. Податковий Кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
65. Подолянчук О.А. Доходи: проблемні аспекти сутності та класифікації : збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (Економічні науки) / За ред. В.А. Рульєва. – Мелітополь : Люкс, 2010. – № 3(11). – 530 с.
66. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. №87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

67. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. №88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
68. Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань, наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
69. Потриваєва Н.В. Нормативно-правові особливості облікового забезпечення витрат та доходів діяльності підприємств / Н.В. Потриваєва, Т. О. Кореновська // Вісник аграрної науки Причорномор'я. - 2016. - Вип. 1. - С. 9-18.
70. Прохар Н.В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики:[монографія] / Н.В. Прохар, Ю.О. Ночовна. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. – 257с.
71. [Ручинський О.С.](#) Організація обліку доходів та аналіз платоспроможності підприємства / О.С. Ручинський, С.О. Клименко // [Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси](#) . - 2013. - Вип. 10(4). - С. 212-217.
72. Садовська І.Б. Фінансовий облік: навч. посіб. / І.Б. Садовська, С.Г. Михалевич; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Луц. нац. техн. ун-т. – Луцьк: ЛНТУ, 2011. – 510 с.
73. Склабінська А.І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / А.І. Склабінська, С.А. Дразниця, Л.Д. Федорук; [за заг. ред. М.П. Войнаренка].-Львів: Новий Світ-2000, 2013. - 342 с.
74. Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика: монографія / Т.М. Сльозко. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 303 с.
75. Сметанко О.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навчальний посібник /О.В. Сметанко, І.С. Шарапова, В.О. Горбачьов, Н.В. Бурдюг, Г.С. Коваленко, О.С. Сорокіна; [за ред.. О.В. Сметанко].- К.:ЦУЛ, 2013. - 456 с.

76. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2006. - 526 с.
77. Сук Л.К. Фінансовий облік: навч. посіб. — 2-ге вид., перероб. і доп. / Л.К. Сук, П.Л. Сук. - К., 2012. — 647 с.
78. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 7-ме вид. допов. і перероб. / Н.М. Ткаченко . – К.: Алерта, 2016. – 928 с.
79. Травін В. В. Принцип нарахування та відповідності доходів і витрат у системі бухгалтерського обліку / В. В. Травін, Т. Камінська // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2017. - № 4. - С. 56-59.
80. Тринька Л.Я. Економічний аналіз: навчально-методичний посібник / Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська (Іванчук). - К.:Алерта, 2013. – 568 с.
81. Фірко Н.Б. Облік доходів та результатів основної діяльності за центрами відповідальності / Н. Б. Фірко, Й. В. Канак // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси . - 2013. - Вип. 10(4). - С. 341-348.
82. Фоміна О. В. Управлінський облік доходів підприємств торгівлі: процесний підхід / О. В. Фоміна // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2016. - № 3. - С. 32-38.
83. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
84. Чабанюк О.М. Економічна сутність, умови визнання та класифікація витрат, доходів і фінансових результатів основної діяльності підприємств/ О.М. Чабанюк // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.4. - С. 301-306
85. Чернелевський Л.М. Бухгалтерський облік у документах: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. М. Чернелевський (ред.). — К.: Пектораль, 2011. — 396 с.

86. Чорнявська Т.М. Облікова політика підприємства як фактор управління доходами і фінансовими результатами діяльності /Т.М. Чорнявська // Облік і фінанси . - 2012. - № 1. - С. 82-85.
87. Шайкан А.В. Облік, аналіз, аудит. Актуальні питання: монографія / А.В. Шайкан [та ін.]. – Кривий Ріг: Чернявський Д.О. [вид.], 2012. – 212 с.
88. Швабій К.І. Дохід як об'єкт оподаткування / К.І. Швабій // Науковий вісник Національної академії державної податкової служби України. – Сер.: Економіка, право. –2013. – № 4 (47). – С. 105-112.
89. Шерер І.Л. Модель організації обліку доходів за програмами лояльності відповідно до Міжнародних Стандартів Фінансової Звітності / І. Л. Шерер // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; за ред. М. І. Зверякова (голов. ред.) та ін. Одеса: Одеський національний економічний університет. - 2018. - № 1 (65). - С. 186–195
90. Шубіна С. В. Теоретико-методичні підходи до аналізу витрат, доходів і фінансових результатів / С. В. Шубіна, О. Ю. Мірошник, К. С. Сулименко // Вісник Університету банківської справи. - 2017. - № 3. - С. 83–88.
91. Шубіна С.В. Фінансовий аналіз. Практикум: навчальний посібник / С.В. Шубіна, О.Ю. Мірошник, В.О. Швадченко. - К.:ЦУЛ, 2013. – 296 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1

Доходи від операційної діяльності підприємств за видами економічної діяльності за 2013- 2017 рр., млн. грн.

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	9 місяців 2017 рік
1	4	5	6	5	6
Усього, в т.ч.	4355418,2	5304232,7	5894333,4	6707486,8	4071802,0
сільське, лісове та рибне господарство	192716,4	254840,3	436559,1	450099,2	14864,1
Промисловість	1574581,6	1675158,5	2135425,2	2430212,6	1836192,2
Будівництво	155483,0	167789,3	163049,8	182967,4	61722,6
оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	1706103,9	2482021,4	2139938,2	2556615,7	1495113,7
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	218530,3	217740,4	333661,7	390302	276105,9
тимчасове розміщування й організація харчування	17895,8	15139,3	22736,4	26825,1	14122,0
інформація та телекомунікації	83672,8	93842,8	125328,4	129822,3	74362,4
фінансова та страхова діяльність	109807,1	81792,7	102086,6	74858,8	34832,8
операції з нерухомим майном	61394,3	80773,6	124649,5	112659,7	35742,5
Професійна, наукова та технічна діяльність	162110,5	162162,3	223155,5	258497,7	177188,4
діяльність у сфері адміністративного та допо-міжного обслуговування	42961,8	41902,8	58885,2	63117,7	34747,6
освіта	1981,7	1831,9	2421,8	2625,8	847,8
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	9681,3	7991	12221,5	14656,3	9430,3
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	15707,4	18950,1	9905,8	9963,2	5417,4
надання інших видів послуг	2790,3	2296,3	4308,7	4263,3	1112,3

Додаток Б

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Таблиця Б.1

Основні техніко-економічні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017рр., тис. грн.

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)				Відхилення, %			
						2017/2013	2017/2014	2017/2015	2017/2016	2017/2013	2017/2014	2017/2015	2017/2016
Чистий дохід від реалізації товарів	57615	203851	279893	303222	337667	280052	133816	57774	34445	486,07	65,64	20,64	11,36
Собівартість реалізації товарів	38439	105137	147648	159292	179614	141175	74477	31966	20322	367,27	70,84	21,65	12,76
Валовий прибуток	19176	98714	132245	143930	158053	138877	59339	25808	14123	724,22	60,11	19,52	9,81
Інші операційні доходи	21522	8650	75079	30033	20957	-565	12307	-54122	-9076	-2,63	142,28	-72,09	-30,22
Адміністративні витрати	4601	19682	26535	31441	25536	20935	5854	-999	-5905	455,01	29,74	-3,76	-18,78
Витрати на збут	4600	56331	73737	74753	95547	90947	39216	21810	20794	1977,11	69,62	29,58	27,82
Інші операційні витрати	14070	83388	158494	63425	34466	20396	-48922	-124028	-28959	144,96	-58,67	-78,25	-45,66
Фінансові результати від операційної діяльності	17427	-52037	-51442	4344	23461	6034	75498	74903	19117	34,62	-145,09	-145,61	440,08
Інші фінансові доходи	2985	3758	1250	977	1397	-1588	-2361	147	420	-53,20	-62,83	11,76	42,99
Інші доходи	0	19	0	0	0	0	-19	0	0	0,00	-100,00	0,00	0,00
Фінансові витрати	164	7262	13333	15720	16504	16340	9242	3171	784	9963,41	127,27	23,78	4,99
Інші витрати	0	0	0	70	0	0	0	0	-70	0,00	0,00	0,00	-100,00
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	20248	-55522	-63525	-10469	8354	-11894	63876	71879	18823	-58,74	-115,05	-113,15	-179,80
Податок на прибуток від звичайної діяльності	5447	2259	0	0	0	-5447	-2259	0	0	-100,00	-100,00	0,00	0,00
Чистий прибуток	14801	-57781	-63525	-10469	8534	-6267	66315	72059	19003	-42,34	-114,77	-113,43	-181,52

Як видно з табл. Б.1, протягом 2013-2017 рр. показники діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» зазнали змін. Чиста виручка від реалізації зросла в 2017 році порівняно з 2016 роком на 34445 тис. грн. (11,36%), собівартість реалізації за цей же період також зросла на 20322 тис. грн. (12,76%). Валовий прибуток від реалізації збільшився на 14123 тис. грн. (9,81%).

Інші операційні доходи підприємства в 2017 році зменшились на 9076 тис. грн. (30,22%).

Відбулося зменшення в 2017 році проти 2016 року адміністративних витрат на 5905 тис. грн. (18,378%) та інших операційних витрат на 28959 тис. грн. (45,66%), що є позитивним результатом. Але негативно вплинуло на фінансовий результат збільшення витрат на збут на 20794 тис. грн. (27,82%). Фінансовий результат від операційної діяльності зріс на 19117 тис. грн. (440,08%).

Чистий прибуток ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» в 2017 році зріс на 19003 тис. грн. (181,52%) порівняно з 2016 роком, підприємство одержало прибуток в сумі 8534 тис. грн. проти 10469 тис. грн. збитку в 2016 році.

Таким чином, як показує проведений аналіз показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» за 2013-2017рр. зазнали позитивних змін. Отже, керівництву підприємства потрібно і надалі краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, підвищувати оборотність активів, вводити додаткові пільги та послуги для покупців.

Додаток В

Характеристика чинної нормативно-правової бази з питань обліку, оподаткування та аналізу доходів від операційної діяльності підприємств

№	Найменування нормативного документу	Короткий зміст	Використання у обліково-аналітичному процесі
1	2	3	4
1.	Конституція України від 28.06.1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Основний Закон України, встановлює права і свободи громадян України	Ст. 42. Кожен має право на здійснення підприємницької діяльності, яка не аборонена законом
2.	Господарський кодекс України від 1601.2003 року № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Кодекс визначає види і організаційні форми підприємств, правила їх створення, реєстрації, реорганізації і ліквідації, організаційний механізм здійснення ними підприємницької діяльності	Використовуємо при розгляді характеристики базового підприємства
3.	Цивільний кодекс України від 16.01.03 р. № 435-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Основний нормативно-правовий акт цивільного законодавства України, яким регулюються особисті немайнові та майнові відносини	Застосовуємо при розгляді питання регулювання немайнових та майнових відносин базового підприємства
4.	Податковий кодекс України, № 2755-VI від 2 грудня 2010 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Кодекс регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів.	Застосовуємо при розгляді системи оподаткування базового підприємства
5.	Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність України" від 16.07.99р. № 996-XIU [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні	Використовуємо при вивченні організації та веденні бухгалтерського обліку доходів підприємства
6.	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Визначається мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визначення і розкриття її елементів.	Використовується при розгляді відображення доходів в звітності базового підприємства

Продовження дод.В

1	2	3	4
7	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Визначає методичні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства	Використовується для обліку доходів підприємства
8	Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 "Виручка за договорами з клієнтами", міжнародний документ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.minfin.gov.ua	Метою цього Стандарту є встановлення принципів, які підприємство повинно застосовувати, щоб повідомляти користувачам фінансової звітності корисну інформацію про природу, величину, час та невизначеність доходів і грошових потоків, що виникають внаслідок договору з клієнтом.	Використовується для обліку доходів підприємства
9	МСБО 1 «Подання фінансових звітів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Цей стандарт визначає основи подання фінансової звітності загального призначення для забезпечення їхньої зіставності з фінансовою звітністю суб'єкта господарювання за попередні періоди, а також з фінансовою звітністю інших суб'єктів господарювання.	Використовується для обліку доходів підприємства за МСБО
10	МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Метою цього Стандарту є визначення мінімального змісту проміжного фінансового звіту та визначення принципів для визнання та оцінки в повній або стислій фінансовій звітності за проміжний період.	Використовується для обліку доходів підприємства за МСБО
11	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 № 88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Встановлює порядок створення, прийняття і відображення в обліку первинних документів, бухгалтерської звітності	Застосовується при дослідженні питання організації обліку доходів підприємства

Закінчення дод.В

1	2	3	3
12	Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку, наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356 [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua .	Ці Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку спрямовані на узагальнення у регістрах бухгалтерського обліку методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств	Застосовано при проведенні обліку доходів підприємства
13	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу і зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій”, наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. № 1591 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Наведений перелік рахунків, які необхідні для реєстрації бухгалтерської інформації про діяльність господарського суб'єкту	Використовується для складання робочого плану з обліку доходів підприємства
14	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 року № 291 [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua .	Ця інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань підприємств	Розглядаються загальні положення даної інструкції
15	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua .	Встановлює порядок інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків	Використовується для інвентаризації розрахунків з покупцями товарів підприємства

Огляд спеціальної літератури з питань обліку, оподаткування та аналізу
доходів від операційної діяльності підприємств

№ п/п	Назва джерела спеціальної літератури, ким і коли видано	Короткий зміст	Використано в роботі
1	2	3	4
1	Багрій К. Л. Вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення доходів підприємств торгівлі / К.Л. Багрій // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2015. - Вип. 1. - С. 152-158.	В статті розглянуто шляхи вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення доходів підприємств торгівлі	Використано для проведення обліку та аналізу доходів від операційної діяльності підприємства
2	Бондар М.І. Звітність підприємства: Підручник./ М.І. Бондар, Ю.А. Верига, М.М. Орищенко. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. - 570 с	У підручнику розкрито теоретичні та практичні аспекти складання звітності підприємства	Використано при розкритті доходів від операційної діяльності підприємства в звітності
3	Бутинець Ф.Ф. Сучасний бухгалтерський облік і контроль: проблеми розвитку : монографія / Ф. Ф. Бутинець, Т. А. Бутинець, Р. О. Савченко, М. А. Вахрушина, О. П. Колумбет; за ред.: Ф. Ф. Бутинець; Вінниц. фінанс.-екон. ун-т, Житомир. наук. бух. шк. - Житомир : Рута, 2014. - 378 с.	У монографії висвітлено актуальні проблеми формування та реалізації концепції бухгалтерського обліку соціально відповідальної діяльності через її обліково-інформаційне забезпечення.	Використано для організації бухгалтерського обліку та контролю доходів від операційної діяльності підприємства
4	Гуріна Н. В. Організаційні аспекти аналізу витрат і доходів підприємств / Н. В. Гуріна // Облік і фінанси . - 2013. - № 3. - С. 92-98.	В статті розглянуто організаційні аспекти аналізу витрат і доходів підприємств	Використано при розкритті питання аналізу доходів від операційної діяльності підприємства
5	Ілюхіна Н.П. Шляхи вдосконалення обліку доходів та витрат на торговельних підприємствах / Н.П. Ілюхіна. // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2016. - випуск 2 (53). – С. 61-64	В статті розглянуто шляхи вдосконалення обліку доходів та витрат на торговельних підприємствах	Використано при розкритті питання обліку доходів від операційної діяльності підприємства
6	Кувалдіна О. О. Інформаційна база аналізу доходів підприємства в умовах впровадження МСФЗ / О. О. Кувалдіна. // Ефективна економіка. - 2015. - № 6 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_6_42	В статті розглянуто інформаційну базу аналізу доходів підприємства в умовах впровадження МСФЗ	Використано для розкриття питання аналізу доходів від операційної діяльності підприємства

Продовження дод.Г

1	2	3	4
7	Лежненко Л.І. Особливості визнання та оцінки доходу від операційної діяльності за П(С)БО та МСФЗ / Л.І. Лежненко, М.А. Шамборська // Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. - 2016. - Т. 21. - вип. 5(47). - С.196-201	В статті розглянуто особливості визнання та оцінки доходу від операційної діяльності за П(С)БО та МСФЗ	Використано при розкритті питання обліку доходів від операційної діяльності підприємства
8	Мардус Н. Ю. Особливості обліку доходів і витрат підприємства: проблеми та шляхи вдосконалення / Н. Ю. Мардус, Х. П. Єлізарова // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2015. - Т. 20, Вип. 4. - С. 251-255.	В статті розглянуто особливості обліку доходів і витрат підприємства, їх проблеми та шляхи вдосконалення	Використано при розкритті питання обліку доходів від операційної діяльності підприємства
9	Нелідіна Ю.С., Ягмур Е.А. Проблема погодження підходів Національних стандартів та Міжнародних стандартів фінансової звітності у питанні визнання доходу підприємства [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.rusnauka.com/1doc.htm .	В статті розглянуто проблеми погодження підходів Національних стандартів та Міжнародних стандартів фінансової звітності у питанні визнання доходу підприємства	Використано для розкриття визнання доходів підприємства
10	Ніколаєва В.П. Економічна сутність і зміст категорії "дохід підприємства" /В.П. Ніколаєва // Облік і фінанси АПК: наук.-виробн. журнал. - 2012. - № 3. - С. 90-92.	В статті розглянуто економічну сутність і зміст категорії "дохід підприємства"	Використано для розкриття сутності доходів
11	Осадча Г. Г. Облік доходів у системі управління підприємством / Г. Г. Осадча, М. В. Пушкарьова // Формування ринкових відносин в Україні. - 2016. - № 6. - С. 71-75.	В статті розглянуто облік доходів у системі управління підприємством	Використано при розкритті питання обліку доходів від операційної діяльності підприємства
12	Петрик О. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління доходами торговельних підприємств / О.А. Петрик, І. О. Мариніч // Економіка. Фінанси. Право. - 2015. - № 8(2). - С. 25-28.	В статті розглянуто обліково-аналітичне забезпечення управління доходами торговельних підприємств	Використано при розкритті питання обліку та аналізу доходів від операційної діяльності підприємства
13	Плиса В. Й. Бухгалтерський облік: підручник / В. Й. Плиса, З. П. Плиса. - Л.: Вид-во ННВК "АТБ", 2013. - 419 с.	У підручнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти обліку на підприємстві	Використано при розкритті питання обліку доходів від операційної діяльності підприємства

Продовження дод.Г

1	2	3	4
14	Подолянчук О. А. Доходи: проблемні аспекти сутності та класифікації: збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (Економічні науки) / За ред. В. А. Рудьєва. – Мелітополь: Люкс, 2010. – №3(11). – 530 с.	В статті розглянуто проблемні аспекти сутності та класифікації доходів підприємства	Використано для розкриття сутності та класифікації доходів
15	Потриваєва Н.В. Нормативно-правові особливості облікового забезпечення витрат та доходів діяльності підприємств / Н.В. Потриваєва, Т.О. Кореновська // Вісник аграрної науки Причорномор'я. - 2016. - Вип. 1. - С. 9-18.	В статті розглянуто нормативно-правові особливості облікового забезпечення витрат та доходів діяльності підприємств	Використано при розкритті питання нормативно-правового забезпечення обліку доходів від операційної діяльності підприємства
16	Прохар Н.В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики:[монографія] / Н.В. Прохар, Ю.О. Ночовна. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. – 257с.	У монографії досліджено комплекс теоретичних та практичних проблем обліку доходів, витрат і фінансових результатів	Використано для ведення обліку доходів на підприємстві
17	Ручинський О. С. Організація обліку доходів та аналіз платоспроможності підприємства [Електронний ресурс] / О. С. Ручинський, С. О. Клименко // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси . - 2013. - Вип. 10(4). - С. 212-217.	В статті розглянуто питання організації обліку доходів та аналізу платоспроможності підприємства	Використано при розкритті питання обліку та аналізу доходів від операційної діяльності підприємства
18	Склабінська А.І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник /А.І. Склабінська, С.А. Дражниця, Л.Д. Федорук; [за заг. ред. М.П. Войнаренка].-Львів: Новий Світ-2000,2013.-342с.	У навчальному посібнику розкриваються теоретичні та практичні аспекти фінансового аналізу на підприємстві	Використано при розкритті питання аналізу доходів від операційної діяльності підприємства
19	Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика: монографія / Т. М. Сльозко. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 303 с.	У монографії досліджено теоретичні та практичні аспекти обліку в умовах інституційних перетворень	Використано при розкритті питання обліку доходів від операційної діяльності підприємства
20	Сметанко О.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навчальний посібник /О.В. Сметанко, І.С. Шарапова, В.О.Горбачьов, Н.В. Бурдюг, Г.С. Коваленко, О.С. Сорокіна; [за ред.. О.В. Сметанко].-К.:ЦУЛ, 2013.-456 с.	У навчальному посібнику розкриваються моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті	Використано для організації і методики аналізу та аудиту доходів підприємства
21	Тринька Л.Я. Економічний аналіз: навчально-методичний посібник / Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська. - К.:Алерта, 2013. – 568 с.	У навчально-методичному посібнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти аналізу	Використано для організації і методики аналізу доходів

Закінчення дод.Г

1	2	3	4
22	Фінансовий облік: підручник /Л.В. Нападівська, А.В. Алексєєва, О.А. Бакурова [та ін.]; за заг. ред. Л.В. Нападівської. - К.:КНТЕУ,2013.-700с.	У підручнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти обліку на підприємстві	Використано при розкритті питання обліку доходів від операційної діяльності підприємства
23	Фірко Н.Б. Облік доходів та результатів основної діяльності за центрами відповідальності / Н. Б. Фірко, Й. В. Канак // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси . - 2013. - Вип. 10(4). - С. 341-348.	В статті розглянуто облік доходів та результатів основної діяльності за центрами відповідальності	Використано при розкритті питання обліку доходів від операційної діяльності підприємства
24	Фоміна О. В. Управлінський облік доходів підприємств торгівлі: процесний підхід / О. В. Фоміна // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2016. - № 3. - С. 32-38.	В статті розглянуто управлінський облік доходів підприємств торгівлі: процесний підхід	Використано при розкритті питання обліку доходів від операційної діяльності підприємства
25	Шубіна С. В. Теоретико-методичні підходи до аналізу витрат, доходів і фінансових результатів / С. В. Шубіна, О. Ю. Мірошник, К. С. Сулименко // Вісник Університету банківської справи. - 2017. - № 3. - С. 83–88.	В статті розглянуто теоретико-методичні підходи до аналізу витрат, доходів і фінансових результатів	Використано при розкритті питання аналізу доходів від операційної діяльності підприємства

Наказ про облікову політику ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

Керуючись Законом України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. №996-XIV (далі - Закон про бухгалтерський облік), затвердженими Міністерством Фінансів України положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (П(С)БО), інструкціями та іншими нормативними актами, які регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової звітності, виконуючи вимоги, передбачені Статутом, та з метою забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності в ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК» (далі за текстом – "Підприємство") застосовуються наступні положення.

Облікова політика ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

1. Загальні положення

Облікова політика прийнята підприємством як методика ведення бухгалтерського обліку, яка спирається на:

- прийнятих в Україні принципів складання фінансової звітності і забезпечення критеріїв її якості;
- вимогах Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, інструкцій, і рекомендацій по застосуванню стандартів обліку, розроблених Мінфіном України, а також нормативних документів, затверджених, Статуправлінням, Податковою адміністрацією України;
- галузевих інструкціях , розроблених галузевими міністерствами і відомствами.

2. Завдання цього документу:

- розкриття для користувачів фінансової звітності , методики її підготовки і оцінки статей балансу;
- забезпечення формування повної, достовірної інформації про господарські процеси і результатах діяльності підприємства;

Організація бухгалтерського обліку.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку, документообігу, вибору форми і методики ведення бухгалтерського обліку, штату бухгалтерії, за забезпечення взаємозв'язку бухгалтерії з іншими підрозділами підприємства і виконання вимог головного бухгалтера всіма структурними підрозділами, в частині ведення бухгалтерського обліку і контролю несе керівник підприємства.

Головний бухгалтер забезпечує:

- дотримання законодавчих і нормативних вимог по складанню правдивої і своєчасної фінансової звітності;
- виконання даної Облікової політики підприємства і всієї процедури ведення бухгалтерського обліку;
- дотримання всіма службами підприємства правомірних вимог по дотриманню порядку оформленні прийняття до обліку первинних документів, дотримання облікової і звітної дисципліни.

2.1 Бухгалтерський облік

2.1.1 Вести бухгалтерський облік на Підприємстві згідно із Законом України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. №996-XIV (далі - Закон про бухгалтерський облік), та затвердженими Міністерством Фінансів України положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (далі - П(С)БО).

2.1.2. Облікова політика підприємства будується з використанням наступних принципів бухгалтерського обліку і фінансової звітності: автономність; обачність (обережність); повне висвітлення (відображення); послідовність; безперервність;

Продовження дод.Д

нарахування і відповідність доходів і витрат; превалювання (перевага) сутності над формою; історична (фактична) собівартість; єдиний грошовий вимірник; періодичність.

2.1.3. Облікову політику застосовувати таким чином, щоб фінансові звіти повністю узгоджувались з вимогами Закону про бухгалтерський облік та кожного конкретного П(С)БО. Застосовувати перед усім ті підходи та методи для ведення бухгалтерського обліку і надання інформації в фінансових звітах, які передбачені П(С)БО і найбільш адаптовані до діяльності підприємства.

2.1.4. Згідно з НП(С)БО 1 ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів (крім Звіту про рух грошових коштів) проводити згідно принципу нарахування так, щоб результати операцій та інших подій відображались в облікових регістрах і фінансових звітах тоді, коли вони мали місце, а не тоді, коли підприємство отримує чи сплачує кошти.

2.1.5. Доходи в Звіті про фінансові результати відображати в тому періоді, коли вони були зароблені, а витрати - на основі відповідності цим доходам, що забезпечить визначення фінансового результату звітного періоду співставленням доходів звітного періоду з витратами, здійсненими для отримання цих доходів.

2.1.6. При складанні фінансових звітів визначити величину суттєвості статті в розмірі 1 тис. грн.

2.1.7. Використовувати на Підприємстві автоматизовану форму ведення обліку із застосуванням бухгалтерської програми 1С: Бухгалтерія 8.2.

Техніка і форми бухгалтерського обліку.

Для накопичення та групування прийнятої до обліку інформації підприємство використовує регістри обліку, пристосовані до властивостей господарських операцій на підприємстві з використанням комп'ютерних програм.

2.2. Податковий облік

2.2.1. Вести податковий облік та подавати податкову звітність згідно із законодавством України.

2.2.2. Накопичення даних про валові витрати і валові доходи для цілей обчислення оподаткованого прибутку здійснюється у бухгалтерській програмі на підставі первинних облікових документів, що фіксують здійснення господарських операцій, відповідно до положень Податкового Кодексу України від 02.12.2010, № 2755-VI (зі змінами та доповненнями).

3. Первинна документація.

Підприємство використовує типові форми бухгалтерського обліку (взагалі), галузеві, спеціальні, що відповідають властивостям виробничої діяльності підприємства.

3.1. Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо - безпосередньо після її закінчення. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи.

3.2. Первинні та зведені облікові документи можуть бути складені на паперових або машинних носіях і повинні мати такі обов'язкові реквізити:

- назву документа (форми);
- дату і місце складання;
- назву підприємства, від імені якого складено документ;
- зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції;
- посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення;
- особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції (в т.ч. факсимільний підпис).

3.3. Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного та

Продовження дод.Д

аналітичного обліку шляхом подвійного запису їх на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку. Операції в іноземній валюті відображаються також у валюті розрахунків та платежів по кожній іноземній валюті окремо.

3.4. Дані аналітичних рахунків повинні бути тотожні відповідним рахункам синтетичного обліку на перше число кожного місяця.

3.5. Регістри бухгалтерського обліку повинні мати назву, період реєстрації господарських операцій, прізвища і підписи або інші дані, що дають змогу ідентифікувати осіб, які брали участь у їх складанні.

3.6. Господарські операції повинні бути відображені в облікових регістрах у тому звітному періоді, в якому вони були здійснені.

3.7. Для додання юридичної чинності і доказовості документам на машинних носіях варто керуватися ДСТ 6.10.4-84 "Уніфіковані системи документації. Додання юридичної чинності документам на машинному носії і роздруківці, створеним засобами обчислювальної техніки. Основні положення", згідно з яким організація - автор документа на машинному носії створює реєстр кодів осіб, відповідальних за здійснення господарських операцій і правильність їхнього оформлення. Підпис особи, що склала документ на машинному носії, виконується у вигляді паролю чи іншим способом авторизації, що дає можливість однозначно ідентифікувати осіб, що дозволили і здійснюють господарську операцію.

3.8. Підприємство вживає всіх необхідних заходів для запобігання несанкціонованому та непомітному виправленню записів у первинних документах і регістрах бухгалтерського обліку та забезпечує їх належне зберігання протягом встановленого строку.

3.9. Даним Положенням затверджено графік документообігу згідно Додатку №1 цього положення

3.10. У Додатку 2 відображено взаємозв'язок бухгалтерії з іншими підрозділами підприємства.

3.9. Перелік осіб, уповноважених підписувати первинні документи, наведено в Додатку 3. Зазначені в Додатку 3 особи несуть відповідальність за достовірність таких документів та своєчасність їх складання.

4.Методика ведення бухгалтерського обліку.

4.1 Основні засоби

4.1.1. Для цілей бухгалтерського та податкового обліку основні засоби класифікувати за групами, наведеними в Додатку 4. В ньому затверджено і мінімальні строки корисного використання основних засобів та інших малоцінних необоротних активів:

4.1.2. До основних засобів відносити матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) та вартість яких перевищує - 6000 гривень.

4.1.3. До складу малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА) відносити матеріальні цінності, що призначаються для використання у господарській діяльності протягом періоду, який більше одного року з дати введення в експлуатацію таких матеріальних цінностей, та вартість яких не перевищує 1000 гривень.

4.1.4. Об'єкт основних засобів визнається активом, якщо існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання та вартість його може бути достовірно визначена.

4.1.5. Придбані (створені) основні засоби зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю. Одиницею обліку основних засобів є об'єкт основних засобів.

Продовження дод.Д

Первісна вартість об'єкта основних засобів складається із наступних витрат:

- сум, які підприємство платить постачальникам активів і підрядним організаціям за виконані будівельно-монтажні роботи;
- реєстраційні збори, державного мита, суми ввізного мита;
- витрат по страхуванню ризиків доставки основних засобів;
- витрати на доставку, установку, монтаж, наладку інші витрати безпосередньо пов'язанні з доведенням основних засобів до стану, в якому вони придатні для використання в виробництві.

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат зв'язаних з поліпшенням об'єкту (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція і т.п., що приводить до збільшення майбутніх економічних вигод.) Первісна (переоцінена) вартість основних засобів може бути збільшена на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням та ремонтом об'єкта, визначену у порядку, встановленому податковим законодавством.

Первісна вартість основних засобів зменшується в зв'язку з ліквідацією основних засобів, їх реалізації. Витрати, що проводяться для нормального функціонування об'єкту основних засобів включаються в склад витрат підприємства.

4.1.6. Амортизація основних засобів та інших необоротних матеріальних активів здійснюється прямолінійним методом із застосуванням мінімально допустимих строків, встановлених у Додатку 3, для кожного об'єкта основних засобів,

4.1.7. Ліквідаційну вартість об'єктів основних засобів розраховувати на дату введення в експлуатацію.

4.1.8. Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА) і бібліотечних фондів нараховується в першому місяці використання об'єкта у розмірі 100 відсотків його вартості.

4.1.9. Підприємство може переоцінювати об'єкт основних засобів, якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на дату балансу. У разі переоцінки об'єкта основних засобів на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів групи основних засобів, до якої належить цей об'єкт.

4.1.10. Переоцінка основних засобів тієї групи, об'єкти якої вже зазнали переоцінки, надалі має проводитися з такою регулярністю, щоб їх залишкова вартість на дату балансу суттєво не відрізнялася від справедливої вартості.

4.1.11. Первісна (переоцінена) вартість об'єкта основних засобів може бути збільшена на суму індексації, проведеної у порядку, встановленому податковим законодавством

4.1.12. Якщо у первинних документах, якими оформлюється придбання (виготовлення) основних засобів чи введення їх в експлуатацію безпосередньо не зазначається мета використання основного засобу (виробниче чи невиробниче використання), вважати, що основний засіб призначається для виробничого використання.

4.1.13. У протилежному разі, якщо основний засіб призначається для невиробничого використання, про це обов'язково повинно бути зазначено у первинних документах, якими оформлюється придбання, виготовлення чи введення в експлуатацію таких невиробничих основних засобів.

Відповідальність за правильне визначення виробничого чи невиробничого використання основних засобів покладається на постійну діючу комісію по введенню в експлуатацію, списанню та відчуженню основних засобів, яка створюється наказом керівника підприємства.

4.2. Нематеріальні активи

4.2.1. Нематеріальні активи це активи, що не мають матеріальної форми і використовуються підприємством в термін більше року.

Бухгалтерський та податковий облік ведеться по групам та згідно мінімальних строків корисного використання, наведених у Додатку 5:

Продовження дод.Д

4.2.2 Придбаний або отриманий нематеріальний актив відображати в балансі, якщо існує імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням, та його вартість може бути достовірно визначена.

4.2.3 Нематеріальний актив, отриманий в результаті розробки, слід відображати в балансі за умов, якщо підприємство має:

- намір, технічну можливість та ресурси для доведення нематеріального активу до стану, у якому він придатний для реалізації або використання;
- можливість отримання майбутніх економічних вигод від реалізації або використання нематеріального активу;
- інформацію для достовірного визначення витрат, пов'язаних з розробкою нематеріального активу.

4.2.4. Якщо нематеріальний актив не відповідає вказаним критеріям визнання, то витрати, пов'язані з його придбанням чи створенням, визнаються витратами того звітного періоду, протягом якого вони були здійснені, без визнання таких витрат у майбутньому нематеріальним активом.

4.2.5. Не визнаються активом, а підлягають відображенню у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені:

- витрати на дослідження;
- витрати на підготовку і перепідготовку кадрів;
- витрати на рекламу та просування продукції на ринку;
- витрати на створення, реорганізацію та переміщення підприємства або його частини;
- витрати на підвищення ділової репутації підприємства, вартість видань і витрати на створення торгових марок (товарних знаків).

4.2.6. Придбані (створені) нематеріальні активи зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю

Вартість нематеріального активу складається із ціни покупки і інших витрат необхідних для доведення нематеріального активу до стану в якому він може використовуватись по призначенню. Первісна вартість нематеріального активу збільшується на суму витрат зв'язаних із поліпшенням нематеріальних активів і збільшенням терміну їх придатності. Витрати зв'язані для підтримки об'єкту в придатному стані відносяться на витрати підприємства.

4.2.7. Нарахування амортизації нематеріальних активів здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс), але не більше 20 років. Строк корисного використання встановлюється окремо для кожного нематеріального активу.

4.2.8. При визначенні строку корисного використання об'єкта нематеріальних активів слід ураховувати: строки корисного використання подібних активів; моральний знос, що передбачається; правові або інші подібні обмеження щодо строків його використання та інші фактори.

4.2.9. Амортизація нематеріального активу нараховується із застосуванням прямолінійного методу.

4.2.10. Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому нематеріальний актив став придатним для використання. Суму нарахованої амортизації підприємства відображають збільшенням суми витрат підприємства і накопиченої амортизації нематеріальних активів.

4.2.11. Нарахування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття нематеріального активу.

4.2.12. Нарахування амортизації відбувається в термін їх корисного використання, але не більше 20 років. Термін корисного використання нематеріального активу та метод його амортизації переглядаються в кінці звітного року, якщо в наступному періоді

Продовження дод.Д

очікуються зміни строку корисного використання активу або зміни умов отримання майбутніх економічних вигод.

11.13 Амортизація нематеріального активу нараховується, виходячи з нового методу нарахування амортизації і строку використання, починаючи з місяця, наступного за місяцем змін.

Переоцінка нематеріальних активів проводиться по справедливій вартості на дату балансу тих нематеріальних активів по яких присутній активний ринок. Сума до оцінки нематеріальних активів знаходить своє відображення в складі додаткового капіталу, сума уцінки - в складі витрат звітного періоду.

4.3. Запаси

Одиницею бухгалтерського обліку запасів визнавати їх найменування.

Запаси визнавати активом, якщо існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначена.

Первісну вартість запасів, придбаних за плату визначати по собівартості запасів згідно з П(С)БО 9.

Первісну вартість запасів, виготовлених власними силами підприємства, визначати згідно з П(С)БО 16.

Запаси відображати в бухгалтерському обліку по первісній вартості. При відпуску запасів у виробництво, продажу чи іншому вибутті їх оцінку здійснювати по методу ФІФО.

Запаси, які не приносять підприємству економічних вигод в майбутньому, визнавати неліквідними і списувати в бухгалтерському обліку, а при складанні фінансової звітності не відображати в балансі, а враховувати на окремому субрахунку позабалансового рахунку 07.

Вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів, що передані в експлуатацію, виключається зі складу активів (списується з балансу із нарахуванням зносу в розмірі 100% при передачі їх в експлуатацію) з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації і відповідними матеріально-відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання (до моменту їх повної ліквідації, списання з балансу). Малоцінні і швидкозношувані предмети вартістю до 100 грн. за одиницю при передачі їх в експлуатацію за балансом не враховуються (окрім приладів обліку та спецодягу).

Запаси відображаються в бухгалтерському обліку і звітності за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.

Сума транспортно-заготівельних витрат, що узагальнюється на окремому субрахунку "Транспортно-заготівельні витрати" щомісячно розподіляється між сумою залишку запасів на кінець звітного місяця і сумою запасів, що вибули (використані, реалізовані, безоплатно передані тощо) за звітний місяць, у порядку, передбаченому П(С)БО 9.

При вибутті запасів, оцінка проводиться по методу (ФІФО) вартості перших по часу надходження.

4.3.12. Вибуття запасів в оптовій торгівлі проводиться по цінах продажі.

4.4 Дебіторська заборгованість

Дебіторську заборгованість визнавати активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод і її можливо достовірно визначити. В балансі дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги, визнавати по чистій вартості, що дорівнює сумі дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів.

Величина сумнівних боргів визначається, виходячи з платоспроможності окремих дебіторів, питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході від реалізації продукції,

Продовження дод.Д

товарів, робіт, послуг на умовах наступної оплати або на основі класифікації дебіторської заборгованості.

Поточна дебіторська заборгованість - сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Довгострокова дебіторська заборгованість – це заборгованість, яка виникає в ході нормального операційного циклу і буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу.

Сумнівна заборгованість – поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує невпевненість її погашення боржником

Розмір сумнівної та безнадійної заборгованості визначається виходячи із платіжної можливості окремих дебіторів.

Визначена на основі класифікації дебіторської заборгованості величина сумнівних боргів на дату балансу становить залишок резерву сумнівних боргів на ту саму дату.

Величина резерву визначається із застосуванням абсолютної суми сумнівної заборгованості

Залишок резерву сумнівних боргів на дату балансу не може бути більшим, ніж сума дебіторської заборгованості на ту саму дату.

Нарахування суми резерву сумнівних боргів за звітний період відображається у звіті про фінансові результати у складі інших операційних витрат

Виключення безнадійної дебіторської заборгованості з активів здійснюється з одночасним зменшенням величини резерву сумнівних боргів. У разі недостатності суми нарахованого резерву сумнівних боргів безнадійна дебіторська заборгованість списується з активів на інші операційні витрати. Сума відшкодування раніше списаної безнадійної дебіторської заборгованості включається до складу інших операційних доходів.

Поточна дебіторська заборгованість, щодо якої створення резерву сумнівних боргів не передбачено, у разі визнання її безнадійною списується з балансу з відображенням у складі інших операційних витрат.

Частина довгострокової дебіторської заборгованості, яка підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, відображається на ту саму дату в складі поточної дебіторської заборгованості.

Зобов'язання

4.5.1. Зобов'язання (обов'язок чи відповідальність діяти певним чином) визнавати лише тоді, коли актив отриманий, або коли підприємство має безвідмовну угоду придбати актив.

Зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду.

Зобов'язання в цілях бухгалтерського обліку діляться на: довгострокові; поточні; забезпечення; доходи майбутніх періодів.

Поточні зобов'язання включають кредити банків, короткострокові векселя видані, кредиторську заборгованість за товари, послуги, розрахунки по отриманим авансам, розрахунки з бюджетом, розрахунки по страхуванню, по оплаті праці.

Поточні зобов'язання відображаються в балансі по сумі погашення. Забезпечення формуються для забезпечення майбутніх витрат на виплату відпусток, трат матеріальних цінностей.

Зобов'язання, на яке нараховуються відсотки та яке підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, слід розглядати як довгострокове зобов'язання, якщо первісний термін погашення був більше ніж дванадцять місяців та до затвердження

Продовження дод.Д

фінансової звітності існує угода про переоформлення цього зобов'язання на довгострокове.

Довгострокове зобов'язання за кредитною угодою (якщо угода передбачає погашення зобов'язання на вимогу кредитора (позикодавця) у разі порушення певних умов, пов'язаних з фінансовим станом позичальника), умови якої порушені, вважається довгостроковим, якщо:

- позикодавець до затвердження фінансової звітності погодився не вимагати погашення зобов'язання внаслідок порушення;
- не очікується виникнення подальших порушень кредитної угоди протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в балансі за їх теперішньою вартістю. Визначення теперішньої вартості залежить від умов та виду зобов'язання.

Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення.

На підприємстві створюються наступні види резервів:

Резерв трат сировини у цеху виноматеріалів та ферментації;

Резерв відпускних;

Резерв за контрактами, судовими позовами.

Нарахування резерву трат виноматеріалів проводиться за рахунок собівартості продукції

Відрахування в резерв відпускних проводиться в сумі, яка обчислюється з кількості днів невикористаної відпустки по кожному працівнику на середньоденний заробіток, розрахований згідно законодавства. В суму резерву включено і величину єдиного соціального внесу, нарахованого на всі дні невикористаної відпустки згідно норм права.

Забезпечення (резерви) на додаткове пенсійне забезпечення, на виконання гарантійних зобов'язань, на реструктуризацію, не створювати.

Витрати

4.6.1. Витрати в бухгалтерському обліку відображаються одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.

4.6.2. Не визнаються витратами і не включаються до звіту про фінансові результати: платежі за договорами комісій, агентськими угодами; попередня оплата товарів (робіт, послуг); погашення одержаних позик; витрати, які відображаються зменшенням власного капіталу.

Собівартість реалізованих товарів через роздрібну торгівлю, визнається як різниця між продажною вартістю реалізованих товарів і сумою націнки на ці товари.

Не включаються в собівартість товарів: адміністративні витрати; витрати на збут; інші операційні витрати.

4.6.3. Податок на прибуток визнаються витратами згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку №17 «Податок на прибуток».

Доходи

Дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

Доходи класифікуються в бухгалтерському обліку за такими групами: дохід від реалізації товарів; інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи.

Признання доходів від реалізації товарів відбувається при умові: відвантаження товарів; отримання товарів покупцем; вірогідності оплати.

Не признаються доходами такі надходження: суми податку на додану вартість, і інших платежів, що підлягають перерахуванню до бюджету; сума попередньої оплати; надходження від первинного розміщення цінних паперів.

Продовження дод.Д

Дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається, виходячи зі ступеню завершеності операції з надання послуг на дату балансу, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції.

Оцінка ступеня завершеності операції з надання послуг проводиться визначенням виконаної роботи.

Отримане цільове фінансування визнається доходом протягом тих періодів, в яких були зазначені витрати, пов'язані з виконанням умов щодо такого фінансування.

Дохід, який виникає в результаті використання активів іншими сторонами, визнається у вигляді роялті та дивідендів, якщо імовірно надходження економічних вигод; дохід може бути достовірно оцінений.

Роялті визнаються за принципом нарахування, дивіденди визнаються у періоді прийняття рішення про їх виплату.

Сума доходу за бартерними контрактами визначається за справедливою вартістю активів, робіт, послуг, що одержані

Інвентаризація

1. Проводити інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до ст. 10 Закону про бухгалтерський облік та інших нормативних документів.

2. Склад постійно діючої інвентаризаційної комісії встановлюється Наказом керівника.

3. Проводити інвентаризацію активів і зобов'язань згідно наступного графіку:

- інвентаризація товарних складів проводиться один раз в рік станом на 01.10.,
- інвентаризація основних фондів -01.11.,
- інвентаризація каси – кожен місяць.

4. У всіх інших випадках об'єкти і періодичність проведення інвентаризації визначаються керівником чи власниками підприємства на підставі чинного законодавства.

4.7. Операційна оренда

Об'єкт операційної оренди відображається в бухгалтерському обліку на за балансовому рахунку по вартості вказаній в угоді.

Витрати на поліпшення об'єкта оренди відображаються як капітальні інвестиції в складі інших необоротних активів.

Плата за використання об'єкту оренди признається витратами.

Дохід від операційної оренди признається іншим операційним доходом звітного періоду.

4.8. Інші активи та зобов'язання

Фінансові інвестиції оцінюються і відображаються в бухгалтерському обліку по собівартості. Собівартість складається із ціни покупки, митних зборів і інших витрат безпосередньо зв'язаних з покупкою інвестицій. Фінансові інвестиції на дату балансу враховуються по справедливій вартості, сума збільшення, зменшення балансової вартості показується в складі доходів чи витрат відповідно.

Операції в іноземній валюті при первісному признанні відображаються в валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті з застосуванням валютного курсу на дату проведення операції.

На кожну дату балансу:

Немонетарні статті відображаються по валютному курсу на дату проведення операції;

монетарні статті по валютному курсу на дату балансу.

Розрахунок курсових різниць по монетарним статтям в іноземній валюті проводиться на дату проведення розрахунків і на дату балансу. (монетарні статті – це статті про грошові кошти), (немонетарні статті – це статті інші, ніж монетарні).

Поточний податок на прибуток і відстрочений податок на прибуток (Відстрочені податкові зобов'язання, відстрочені податкові активи) визнаються витратами або

Продовження дод.Д

доходом. Поточний податок на прибуток визнається зобов'язанням у сумі, що підлягає сплаті. Перевищення сплаченої суми податку на прибуток над сумою, що підлягає сплаті, визнається дебіторською заборгованістю.

Відстрочене податкове зобов'язання визнається у разі наявності тимчасових податкових різниць, що підлягають оподаткуванню.

Відстрочений податковий актив визнається в разі виникнення тимчасових податкових різниць, що підлягають вирахуванню, якщо очікується отримання податкового прибутку, з яким пов'язані ці тимчасові різниці.

Відстрочене податкове зобов'язання та відстрочений податковий актив розраховується за ставками, що діятимуть протягом періоду, у якому будуть здійснюватися реалізація або використання активу та погашення зобов'язання.

Відстрочені податкові зобов'язання та відстрочені податкові активи відображаються в балансі окремими статтями довгострокових зобов'язань і оборотних активів.

Приклади податкових різниць: суми виданих авансів; витрати майбутніх періодів; позитивна різниця вартості основних засобів в бухгалтерському та податковому обліку.

Добуток тимчасових різниць і ставки податку на прибуток є відстроченим податковим зобов'язанням.

Приклади тимчасових податкових різниць, що в добутку із ставкою податку на прибуток складають відстрочений податковий актив: суми авансів отриманих; доходи майбутніх періодів; від'ємна різниця вартості виробничих фондів в бухгалтерському і податковому обліку.

Потім проводиться згортання відстрочених податкових активів і зобов'язань і відображається в балансі щось одне, чи відстрочені податкові зобов'язання, чи відстрочений податковий актив.

Виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх роках, здійснюється шляхом коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного періоду, якщо такі помилки впливають на величину нерозподіленого прибутку.

Облікова оцінка може переглядатися, якщо змінюються обставини, на яких відбувалася оцінка, або отримана додаткова інформація.

Наслідки зміни в облікових оцінках слід включати до тієї статті звіту про фінансові результати, яка раніше застосовувалась для відображення доходів або витрат, пов'язаних з об'єктом такої оцінки.

Облікова політика вступає в дію відповідним наказом керівника підприємства. Зміни в обліковій політиці повинні бути обґрунтованими, оформлені наказом і доведені до користувачів звітності. Наслідки змін облікової політики, не пов'язаних із змінами Законодавства України, повинні бути оцінені в вартісному показнику і відображені в звітності шляхом:

- коригування залишку нерозподіленого прибутку на початок звітного періоду;
- повторного відображення відповідної порівняльної інформації відносно попередніх звітних періодів;
- застосування інших вимог в відповідності з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку №6 "Виправлення помилок і зміни в фінансових звітах".

Облікова політика може змінюватися тільки, якщо змінюються статутні вимоги, вимоги органу, який затверджує положення (стандарт) бухгалтерського обліку, або, якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансовій звітності підприємства.

Не вважаються зміною облікової політики встановлення облікової політики для:

- подій або операцій, які відрізняються за змістом від попередніх операцій або подій;
- подій або операцій які не відбувалися раніше.

Закінчення дод.Д

Події після балансу можуть вимагати коригування певних статей. Коригування активів і зобов'язань здійснюється шляхом сторнування або додаткових записів в обліку звітного періоду, які відображають уточнення оцінки відповідних статей внаслідок подій після дати балансу.

Якщо події після балансу свідчать про наміри підприємства припинити діяльність або про неможливість її продовження, то фінансова звітність складається без застосування принципу безперервної діяльності.

Затвердити перелік осіб, уповноважених отримувати товарно-матеріальні цінності від імені підприємства, наведено в Додатку 8 до цього наказу

5. Заключні положення

1. Загальний контроль за виконанням вимог Положення залишаю за собою.
2. Безпосередній контроль за виконанням вимог Положення покладається на головного бухгалтера Підприємства.
3. У випадку зміни норм чинного законодавства щодо питань, які передбачені Положенням, перевагу мають норми законодавства. У такому разі у Положення повинні бути внесені відповідні зміни.
4. Внесення змін до даного Положення у зв'язку із зміною законодавства чи вступом у дію нових П(С)БО здійснюється шляхом викладення Положення у новій редакції та затвердження Наказом по Підприємству.

Додаток Е

Підприємство	ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»	за ЄДРПОУ	32530742
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038600000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля іншими неживими товарами в спеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.78
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04128, м. Київ, вул. Туполєва, 17		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31.12.2013 рік

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	23
первісна вартість	1001	486	577
накопичена амортизація	1002	(486)	(554)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	15371	14509
первісна вартість	1011	28894	29345
знос	1012	(13523)	(14836)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	15371	14532
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	8621	11247
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	25	42
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	17	5359
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4837	5373
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	46742	17233
Витрати майбутніх періодів	1170	3	3
Інші оборотні активи	1190		

Усього за розділом II	1195	60248	39260
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	75616	53789

Закінчення дод.Е

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	48529	23238
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	60904	35613
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		1500
товари, роботи, послуги	1615	11830	13925
розрахунками з бюджетом	1620	1606	1191
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	308	340
розрахунками з оплати праці	1630	704	798
за розрахунками з учасниками	1640	32	73
із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	232	349
Усього за розділом III	1695	14712	18176
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	75616	53789

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток Ж

Підприємство	ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»	за ЄДРПОУ	32530742
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038600000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля іншими неживими товарами в спеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.78
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04128, м. Київ, вул. Туполева, 17		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2013 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ				
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	57615	45834	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	38439	31384	
Валовий:				
прибуток	2090	19176	14450	
збиток	2095			
Інші операційні доходи	2120	21522	17363	
Адміністративні витрати	2130	4601	3499	
Витрати на збут	2150	4600	4100	
Інші операційні витрати	2180	14070	10192	
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	17427	14022	
збиток	2195			
Дохід від участі в капіталі	2200			
Інші фінансові доходи	2220	2985	5941	
Інші доходи	2240			
Фінансові витрати	2250	164		
Втрати від участі в капіталі	2255			
Інші витрати	2270			
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	20248	19963	
збиток	2295			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	5447	5262	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305			
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350	14801	14701	
збиток	2355			

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Закінчення дод.Ж

Накопичені курсові різниці	2410		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	14801	14701

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	2995	1816
Витрати на оплату праці	2505	9680	7107
Відрахування на соціальні заходи	2510	3316	2470
Амортизація	2515	1604	1733
Інші операційні витрати	2520	5840	4665
Разом	2550	23435	17791

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		

Дивіденди на одну просту акцію	2650		
--------------------------------	------	--	--

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток 3

Підприємство	ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»	за ЄДРПОУ	32530742
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038600000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.78
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04128, м. Київ, вул. Туполева, 17		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31.12.2014 рік

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	23	1434
первісна вартість	1001	577	2732
накопичена амортизація	1002	554	1298
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	5
Основні засоби	1010	14509	26774
первісна вартість	1011	29345	61320
знос	1012	14836	34546
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	14532	28213
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	11247	31587
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	42	756
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	5359	5277
у тому числі з податку на прибуток	1136		3456
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5373	2492
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	17233	56652
Витрати майбутніх періодів	1170	3	59
Інші оборотні активи	1190		134

Усього за розділом II	1195	39260	106957
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		

Закінчення дод.3

Баланс	1300	53789	135170
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	38
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	
Резервний капітал	1415	677	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	23238	(45780)
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	35613	(45742)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		138695
Довгострокові забезпечення	1520		488
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		139183
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	1500	22
товари, роботи, послуги	1615	13925	27178
розрахунками з бюджетом	1620	1191	47
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	340	89
розрахунками з оплати праці	1630	798	268
за розрахунками з учасниками	1640	73	
із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	349	14125
Усього за розділом III	1695	18176	41729
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700		
Баланс	1900	53789	135170

**Керівник
Головний бухгалтер**

Додаток И

Підприємство	ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»	за ЄДРПОУ	32530742
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038600000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля іншими неживими товарами в спеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.78
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04128, м. Київ, вул. Туполева, 17		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2014 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	203851	57615
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	10137	38439
Валовий: прибуток	2090	98714	19176
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	8650	21522
Адміністративні витрати	2130	19682	4601
Витрати на збут	2150	56331	4600
Інші операційні витрати	2180	83388	14070
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		17427
збиток	2195	52037	
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	3758	2985
Інші доходи	2240	19	
Фінансові витрати	2250	7262	164
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		20248
збиток	2295	55522	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	2259	5447
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		14801
збиток	2355	57781	

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Закінчення дод.И

Накопичені курсові різниці	2410		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-57781	14801

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	4798	2995
Витрати на оплату праці	2505	10217	9680
Відрахування на соціальні заходи	2510	3672	3316
Амортизація	2515	8606	1604
Інші операційні витрати	2520	132108	5840
Разом	2550	159401	23435

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		

Дивіденди на одну просту акцію	2650		
--------------------------------	------	--	--

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток К

Підприємство	ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»	за ЄДРПОУ	32530742
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038600000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля іншими неживими товарами в спеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.78
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04128, м. Київ, вул. Туполева, 17		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31.12.2015 рік

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1434	1290
первісна вартість	1001	2732	2897
накопичена амортизація	1002	1298	1607
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5	5
Основні засоби	1010	26774	21424
первісна вартість	1011	61320	61932
знос	1012	34546	40508
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	28213	22719
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	31587	54122
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	756	815
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		8731
з бюджетом	1135	5277	3840
у тому числі з податку на прибуток	1136	3456	3835
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2492	75
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	56652	81079
Витрати майбутніх періодів	1170	59	38
Інші оборотні активи	1190	134	17
Усього за розділом II	1195	106957	148716

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття**1200**

Закінчення дод.К

Баланс	1300	135170	171435
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	38	38
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(45780)	(109320)
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	(45742)	(109282)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	138695	210909
Довгострокові забезпечення	1520	488	426
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	139183	211335
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	22	14
товари, роботи, послуги	1615	27178	50456
розрахунками з бюджетом	1620	47	2489
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	89	23
розрахунками з оплати праці	1630	268	379
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	14125	16021
Усього за розділом III	1695	41729	69382
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	135170	171435

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток Л

Підприємство	ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»	за ЄДРПОУ	32530742
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038600000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.78
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04128, м. Київ, вул. Туполева, 17		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2015 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	279893	203851
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	147648	10137
Валовий:			
прибуток	2090	132245	98714
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	75079	8650
Адміністративні витрати	2130	26535	19682
Витрати на збут	2150	73737	56331
Інші операційні витрати	2180	158494	83388
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	51442	52037
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	1250	3758
Інші доходи	2240		19
Фінансові витрати	2250	13333	7262
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	63525	55522
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		2259
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	63525	57781
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього

			року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Закінчення дод.Л

Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-63525	-57781
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	4240	4798
Витрати на оплату праці	2505	12654	10217
Відрахування на соціальні заходи	2510	3082	3672
Амортизація	2515	6271	8606
Інші операційні витрати	2520	232514	132108
Разом	2550	258761	159401
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток М

Підприємство	ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»	за ЄДРПОУ	32530742
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038600000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	Немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля іншими невжи-ваними товарами в спеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.78
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04128, м. Київ, вул. Туполева, 17		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2016 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1290	1039
первісна вартість	1001	2897	2991
накопичена амортизація	1002	1607	1952
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5	1207
Основні засоби	1010	21424	18413
первісна вартість	1011	61932	62222
знос	1012	40508	43809
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	22719	20659
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	54122	69402
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	815	122
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	8731	33435
з бюджетом	1135	3840	4182
у тому числі з податку на прибуток	1136	3835	3835
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	75	144
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	81079	82989
Витрати майбутніх періодів	1170	38	7
Інші оборотні активи	1190	17	31
Усього за розділом II	1195	148716	190312

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	171435	210971

Закінчення дод.М

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	38	38
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(109320)	(119789)
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	(109282)	(119751)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	210909	238886
Довгострокові забезпечення	1520	426	551
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	211335	239437
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	14	8
товари, роботи, послуги	1615	50456	71452
розрахунками з бюджетом	1620	2489	71
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	23	42
розрахунками з оплати праці	1630	379	295
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	16021	19417
Усього за розділом III	1695	69382	91285
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	171435	210971

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток Н

Підприємство	ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»	за ЄДРПОУ	32530742
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038600000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля іншими неживими товарами в спеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.78
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04128, м. Київ, вул. Туполева, 17		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	303222	279893
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	159292	147648
Валовий:			
прибуток	2090	143930	132245
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	30033	75079
Адміністративні витрати	2130	31441	26535
Витрати на збут	2150	74753	73737
Інші операційні витрати	2180	63425	158494
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	4344	
збиток	2195		51442
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	977	1250
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	15720	13333
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	70	
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	10469	63525
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	10469	63525
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього

			року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Закінчення дод.Н

Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-10469	-63525
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	6035	4240
Витрати на оплату праці	2505	14510	12654
Відрахування на соціальні заходи	2510	2719	3082
Амортизація	2515	4433	6271
Інші операційні витрати	2520	141964	232514
Разом	2550	169661	258761
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток П

Підприємство	ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»	за ЄДРПОУ	32530742
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038600000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.78
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04128, м. Київ, вул. Туполева, 17		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1039	750
первісна вартість	1001	2991	3011
накопичена амортизація	1002	1952	2261
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1207	19
Основні засоби	1010	18413	31321
первісна вартість	1011	62222	80849
знос	1012	43809	49528
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	20659	32090
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	69402	87885
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	122	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	33435	45920
з бюджетом	1135	4182	4773
у тому числі з податку на прибуток	1136	3835	3835
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	144	98
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	82989	95543
Витрати майбутніх періодів	1170	7	10
Інші оборотні активи	1190	31	62

Усього за розділом II	1195	190312	234291
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		

Закінчення дод.П

Баланс	1300	210971	266381
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	38	38
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(119789)	(111435)
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	(119751)	(111397)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	238886	246560
Довгострокові забезпечення	1520	551	881
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	239437	237441
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	8	1
товари, роботи, послуги	1615	71452	93448
розрахунками з бюджетом	1620	71	82
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	42	56
розрахунками з оплати праці	1630	295	331
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635		75
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	19417	36344
Усього за розділом III	1695	91285	130337
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700		
Баланс	1900	210971	266381

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток Р

Підприємство	ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»	за ЄДРПОУ	32530742
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8038600000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля іншими неживаними товарами в спеціалізованих магазинах	за КВЕД	47.78
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04128, м. Київ, вул. Туполева, 17		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 р.

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	337667	303222
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	179614	159292
Валовий:			
прибуток	2090	158053	143930
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	20957	30033
Адміністративні витрати	2130	25536	31441
Витрати на збут	2150	95547	74753
Інші операційні витрати	2180	34466	63425
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	23461	4344
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	1397	977
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	16504	15720
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		70
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	8354	
збиток	2295		10469
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	8534	
збиток	2355		10469

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код	За звітний	За
--------	-----	------------	----

	рядка	період	аналогічний період попереднього року
--	-------	--------	---

Закінчення дод.Р

1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	8354	-10469

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	8564	6035
Витрати на оплату праці	2505	18925	14510
Відрахування на соціальні заходи	2510	3673	2719
Амортизація	2515	6028	4433
Інші операційні витрати	2520	118360	141964
Разом	2550	155550	169661

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток С

ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

Форма ВТЗ-1

Затверджую
керівник підприємства

підпис ПІБ

«___» _____ 2016 року

ЗВІТ
про рух товарів
за травень 2017 року

Товарна група	Од.илиця виміру	Початкові залишки				Надходження																
		ТВВ		ПТ		Придбання, в т.ч.				Випуск виробництва		Безоплатне одержання		Внесок до статутного капіталу		Обмін				Одержання на комісію		
		Кількість	Сума, грн.	Кількість	Сума, грн.	У виробників		У торговельних підприємств		Кількість	Сума, грн.	Кількість	Сума, грн.	Кількість	Сума, грн.	Кількість	Сума, грн.	Кількість	Сума, грн.	Кількість	Сума, грн.	Кількість
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
I	кг	11527	27415,32	724,5	14829,19	845,6	16127,13	414	9827,53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

продовження звіту

Реалізація										Передача на комісію	Обмін	Розпродаж	До статутного капіталу іншого підприємства	Гарантійні заміни та повернення	Кінцеві залишки						
ТВВ		ПТ		в т.ч. через фірмові магазини				Кількість	Сума, грн.						Кількість	Сума, грн.	ТВВ		ПТ		
Кількість	Сума, грн.	Кількість	Сума, грн.	Кількість	Сума, грн.	Кількість	Сума, грн.										Кількість	Сума, грн.	Кількість	Сума, грн.	Кількість
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	378	39	40	41	42	43	44

Додаток Т

ТОВ «ПАРИТЕТ-СМІК»

Форма ВТЗ-2
Затверджую
керівник підприємства

підпис ПІБ

« » 2017 року

ЗВІТ
про реалізовані товари за каналами збуту
за травень 2017 року

№	Канали збуту	Дохід від реалізації, в т.ч. ПДВ, грн.												
		Попередній період					Звітний період					Питома вага (за фактом), грн.		
		За планом		За фактом		Відхилення, (+,-) грн.	За планом		За фактом		Відхилення, (+,-) грн.	Попередній період	Звітний період	
		Сума, грн.	Питома вага, %	Сума, грн.	Питома вага, %		Сума, грн.	Питома вага, %	Сума, грн.	Питома вага, %				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Оптом, в т.ч.													
1.1	- через склад													
1.2	- транзитом													
1.3	- інше													
2	В роздріб, у т.ч.	20500	100	19758,16	100	-741,84	25500	100	26011,67	100	511,67	100	100	
2.1	- через магазин	20500	100	19758,16	100	-741,84	25500	100	26011,67	100	511,67	100	100	
2.1.1	в т.ч. через фірмовий													
2.2	- передано на комісію													
2.3	- інше													
3	Поза магазином, в т.ч.													
3.1	- через інтернет													
3.2	- виїзна торгівля													
3.3	- через автомати													
3.4	- інше													
4	Загальна сума реалізації за каналами збуту	20500	100	19758,16	100	-741,84	25500	100	26011,67	100	511,67	100	100	

Звіт склав

_____ посада

_____ підпис

_____ ПІБ

« » 2017 року